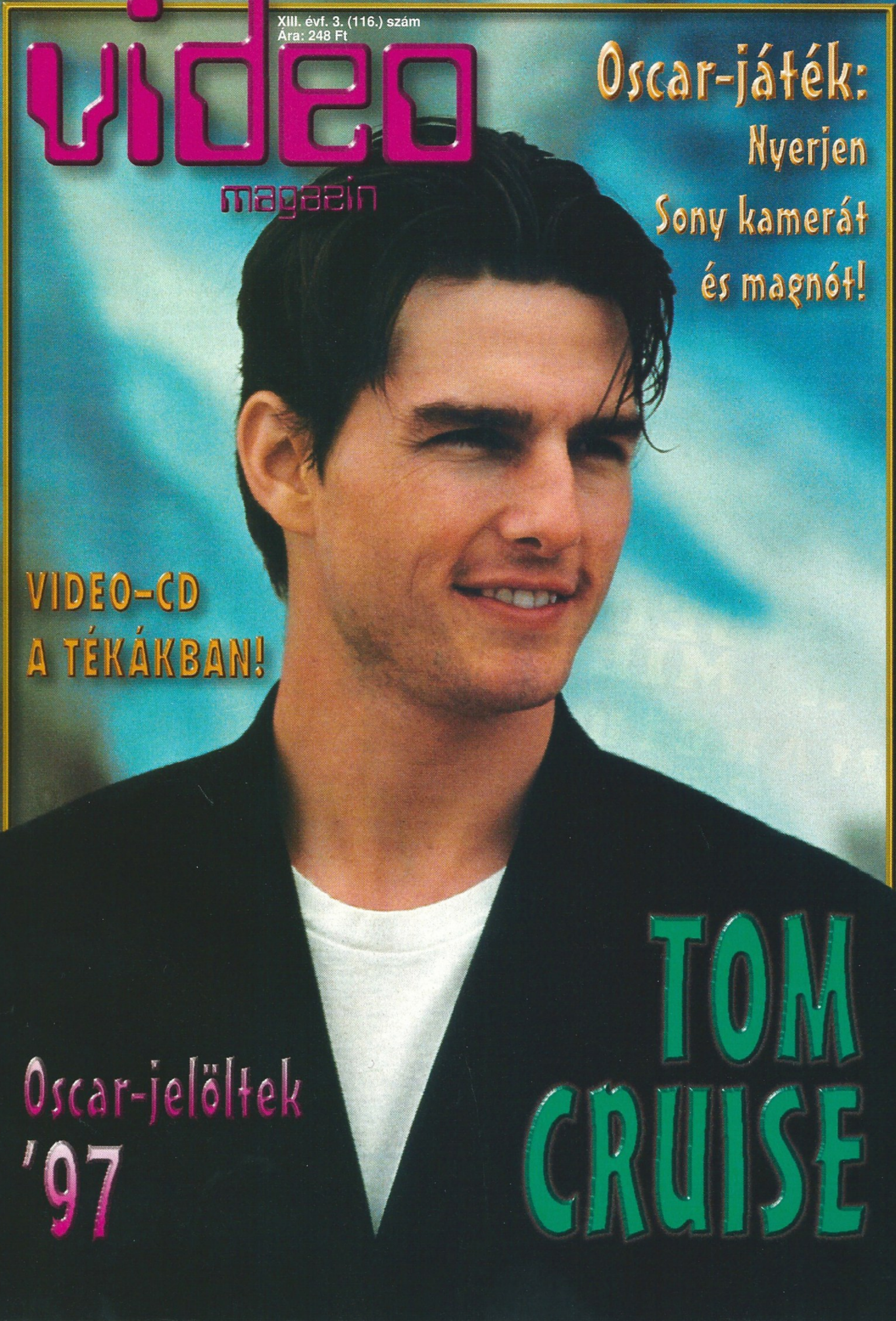
1997. MÁRCIUS
XIII. évf. 3. (116.) szám
Ára: 248 Ft

video magazin

Oscar-játék: Nyerjen Sony kamerát és magnót!

VIDEO-CD A TÉKÁKBAN!

Oscar-jelöltek '97

TOM CRUISE

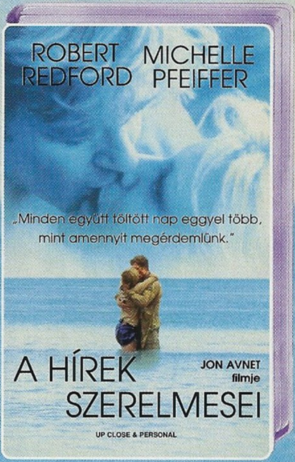
A LEGJOBB VIDEOTÉKÁKBAN!

A tévéstúdiók varázslatos világában mindig történik valami: egy perc nyugalom sincs, állandó az izgalom, a zsivaj, a kapkodás. Ebbe a csodabirodalomba vágyik Tally Atwater. És ő nem az a fajta nő, aki ne érné el, amit akar. Egy profi hírvadász, Warren Justice segítségével, fokozatosan meghódítja a tévét és rajta keresztül az egész világot. Warren és Tally egymásba szeretnek. Csakhogy az ő szakmájukban az ilyen érzelmek életveszélyesek lehetnek…

Egy csodálatos férfi és egy csodálatos nő: Robert Redford és Michelle Pfeiffer a századvég egyik legfelemelőbb romantikus filmjében nagyszerű, szívbemarkoló alakítást nyújt.

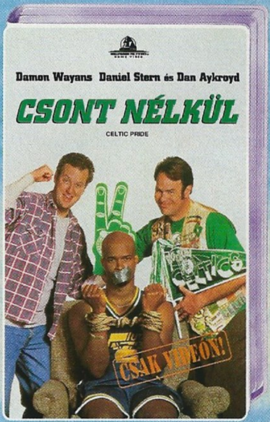
CINERGI

A kosarasok a legnagyobbak, ezt mindenki tudja. De hogy a rajongóik is a legbelemenősebbek… Jimmy és Mike például annyira odavannak csapatukért, hogy bármit megtennének a győzelmükért. És mert flúgosak kicsit (nagyon) meg ötleteik is vannak (rettenetesek), elrabolják az ellenfél sztárjátékosát.
Ha tudták volna, hogy milyen felfordulás, általános őrület és vad meccs keveredik az egészből, valószínűleg inkább otthon maradnak tévét nézni.

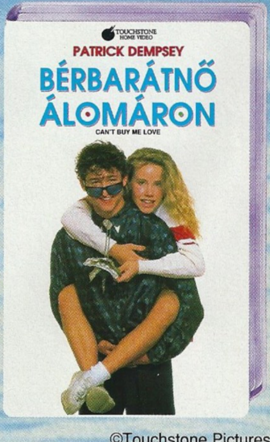
CSAK VIDEÓN!

HOLLYWOOD PICTURES HOME VIDEO

Vannak olyan srácok, akik bármilyen szerencsétlenek is, a környék legdögösebb csajába szeretnek bele. Csakhogy ezúttal fordul a kocka: a lánynak váratlanul nagy szüksége lesz rajongójára, és felbéreli: jó pénzért játssza el, hogy a szeretője. Az üzlet a vártnál is jobban sikerül, és oldalán a bombanővel Ronny, mindenki meglepetésére, egyre nagyobb sikereket arat. Ugyhogy az üzletfelek és álszerelmesek kénytelenek újratárgyalni a régi alkut, de ezúttal mindketten egészen meglepő feltételeket szabnak…

TOUCHSTONE HOME VIDEO

VIDEO PREMIER MÁRCIUS 20.

Forgalmazza: InterCom Kft.
1145 Bp. Bácskai utca 28-36.
Tel: 467-1-467, 467-1400 Fax: 252-2736
E-MAIL: VIDEO@INTERCOM.HU

Áprilisi videopremier

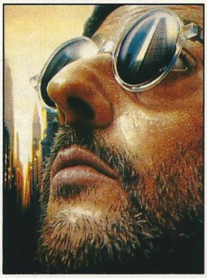
Kedves Olvasó!

Játsszon ismét velünk!
Próbálja eltalálni, kik és mely alkotások nyerik idén az Oscar-díjat! A legjobb esélylesőkre már vár egy értékes kamera, egy képmagnó, egy tucat műsoros videókazetta és száz filmes plakát! Játékunk különlegessége, hogy sajátos szabálya révén e tippelőversenyen bárki eséllyel indulhat, még a legprofibb filmes szakembert is köny-nyen megelőzheti egy lelkes amatőr filmbarát, sőt valószínű, hogy a játék alkotói is alulmaradnának az olvasóval szemben, ha indulnának a versenyen. (De mi nem indulunk.)
Tom Cruise *mindenesetre máris nyert. A hónap kiemelkedő hazai videóújdonságával, a* Mission: Impossible *című produkciójával százmillió dollárokat, új produkciós vállalkozásának biztos anyagi hátteret, magának pedig újabb hírnevet. Legújabb filmjével, a* Jerry Maguire*-rel pedig Oscar-jelölést, így természetesen ő is részese lett játékunknak.*
E hónap utolsó napjaiban már húsvétot ünnepeljük, mely a gyerekek ünnepe is, számukra pedig újabb videós meglepetések várnak. Valóságos kazettaáradattal érkezik Goofy*, a lüke sztár, valamint* Tapsi Hapsi *és csodálatos barátai. A felnőtteknek pedig kikapcsolódásként jönnek a klasszikus* James Bond*-filmek.*
Megérkezett a boldog videós tavasz, mely olvasóink közül többeknek is nagy nyereményeket hoz majd. Talán éppen Önnek is!
Játsszon velünk!
Budapest, 1997. március

Falus Tamás

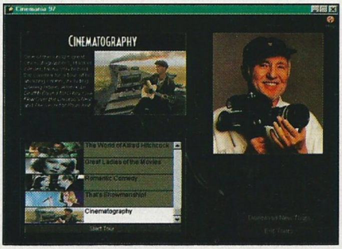
A video magazin

TARTALMÁBÓL:

30

60

32

66

22

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1036 Budapest III., Galagonya u. 2/A
Tel./fax: 250-7441
E-mail: video@irisz.hu

Kiadja a
Video Magazin Kft.
Felelős kiadó:
Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés:
ÍRISZ Kft.
Nyomás:

VESZPRÉMI NYOMDA RT

Felelős vezető: Erdős András igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok, valamint az alternatív terjesztők.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizethető a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest VIII., Orczy tér 1., levélcím: 1900 Budapest Orczy tér 1.), ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

74–75. oldal fotó: Oláh Csaba

Video Magazin az Interneten:
http://www.irisz.hu/
E-mail: video@irisz.hu

OSCAR-JEL

MÁRCIUS 24-ÉN, HÉTFŐ ESTE – MAGYAR IDŐ SZERINT KEDDEN KORA HAJNALBAN – ADJÁK ÁT 69. ALKALOMMAL LOS ANGELESBEN AZ AMERIKAI FILMAKADÉMIA LEGNAGYOBB FILMES ELISMERÉST, AZ OSCAR-DÍJAT. AZ 1996-BAN BEMUTATOTT JÁTÉKFILMEK ALKOTÓI TELJESÍTMÉNYEI ALAPJÁN FEBRUÁR 11-ÉN HOZTÁK NYILVÁNOSSÁGRA AZ OSCAR-JELÖLTEK NÉVSORÁT, MELYET HAGYOMÁNYAINKHOZ HÍVEN TELJES EGÉSZÉBEN KÖZLÜNK.

Az 1996. évi film

Idén a tavalyinál tízzel több, negyvenhat játékfilm verseng húsz kategóriában az Oscar-díjakért. Tizenhét művet több kategóriában is jelöltek. A legtöbb nominálással a Miramax cég filmje, a *The English Patient* büszkélkedhet, mely egy magyar Afrika-kutató, *Almásy László* életének egy részét dolgozza fel. Hét–hét jelölést kapott a *Fargo* (Gramercy) és a *Shine* (Fine Line Features).

A jelölt filmek jó része Magyarországon is ismerős, vetítették vagy még most is sikerrel játsszák a mozik, s van olyan jelölt produkció is, amely már kölcsönözhető a tékákban vagy hamarosan ott lesz a kölcsönzők polcain.

Alig néhány napja látható a filmszínházakban a *Fargo*, a *Coen-testvérek* legújabb műve, az ötszörös jelölt, friss Golden Globe-díjas *Evita, s Mike Leigh* filmje, a *Titkok és hazugságok* is ott szerepel a mozik műsorán csakúgy, mint a *Ragadozók*, a *Sárkányszív* vagy az *Elvált nők klubja.* Hamarosan jön *Barbra Streisand* rendezése, a *Tükröm, tükröm,* áprilisi premier a *Kinek a papné...*, a *Rómeó és Júlia*, a *Michael Collins.* Jön a *Jerry Maguire* is *Tom Cruise*-zal, s a *Larry Flynt, a provokátor Woody Harrelson*nal. A nominált filmek közül már kölcsönözhető videón a *Madárfészek*, a *Trainspotting,* nemsokára láthatjuk videón is *A hírek szerelmeseit, A függetlenség napja*, a *Végképp eltörölni*, az *Angyalok és rovarok, A szikla*, a *Twister* és a *Daylight* című alkotásokat. Néhány Oscar-jelölt film hazai mozi- és videóforgalmazásáról pedig az elmúlt napokban gyorsultak fel a tárgyalások az Egyesült Államokban, az amerikai filmvásáron.

Az év legjobb filmje:
THE ENGLISH PATIENT
r.: Anthony Minghella
FARGO
r.: Joel Coen
JERRY MAGUIRE
r.: Cameron Crowe
TITKOK ÉS HAZUGSÁGOK
(Secrets and Lies)
r.: Mike Leigh
SHINE
r.: Scott Hicks

A legjobb rendezés:
ANTHONY MINGHELLA
(The English Patient)
JOEL COEN (Fargo)
MILOS FORMAN (Larry Flynt, a provokátor – The People vs. Larry Flynt)
MIKE LEIGH
(Titkok és hazugságok)
SCOTT HICKS (Shine)

A legjobb férfi alakítás:
TOM CRUISE (Jerry Maguire)
RALPH FIENNES
(The English Patient)
WOODY HARRELSON (Larry Flynt, a provokátor – The People vs. Larry Flynt)
GEOFFREY RUSH (Shine)
BILLY BOB THRONTON
(Sling Blade)

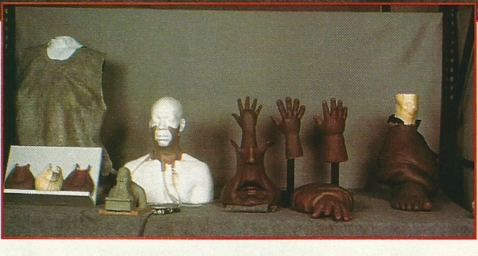
A legjobb női alakítás:
BRENDA BLETHYN
(Titkok és hazugságok)
DIANE KEATON (Marvin's Room)
FRANCES McDORMAND (Fargo)
KRISTIN SCOTT THOMAS
(The English Patient)
EMILY WATSON
(Breaking the Waves)

A legjobb férfi epizódszereplő:
CUBA GOODING JR.
(Jerry Maguire)
WILLIAM H. MACY (Fargo)
ARMIN MUELLER-STAHL (Shine)
EDWARD NORTON
(Legbelső félelem – Primal Fear)
JAMES WOODS
(Ghosts of Mississippi)

***Fargo*: hét jelölés, köztük a két legfontosabbnak számító, a legjobb film és a legjobb rendezés kategóriájában**

Így változtatták át *Eddie Murphyt* *A bölcsek kövére* című filmben, melynek sminkje Oscart szerezhet

...ntermés alapján

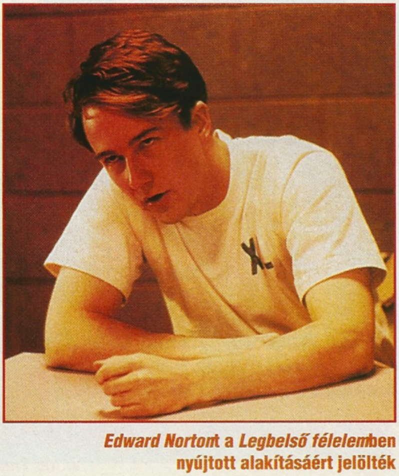
Evita: a legjobb operatőri munka, vágás, díszlet, betétdal és filmhang kategóriákban jelölték

A *Michael Collins* a legjobb operatőri munka lehet, s filmzenéje is versenyben van (a főszereplő *Liam Neeson*)

Összesített Oscar-jelölések (egynél többször jelölt filmek):

12 THE ENGLISH PATIENT
7 FARGO
7 SHINE
5 JERRY MAGUIRE
5 TITKOK ÉS HAZUGSÁGOK
5 EVITA
4 HAMLET
2 LARRY FLYNT, A PROVOKÁTOR
2 SALEMI BOSZORKÁNYOK
2 EGY HÖLGY ARCKÉPE
2 EMMA
2 SLING BLADE
2 MICHAEL COLLINS
2 GHOSTS OF MISSISSIPPI
2 TWISTER
2 A FÜGGETLENSÉG NAPJA
2 TÜKRÖM, TÜKRÖM

Edward Nortont a *Legbelső félelemben* nyújtott alakításáért jelölték

A legjobb női epizódszereplő:
JOAN ALLEN (Salemi boszorkányok – The Crucible)
LAUREN BACALL (Tükröm, tükröm – The Mirror Has Two Faces)
JULIETTE BINOCHE (The English Patient)
BARBARA HERSHEY (Egy hölgy arcképe – The Portrait Of A Lady)
MARIANNE JEAN-BAPTISTE (Titkok és hazugságok)

A legjobb forgatókönyv:
FARGO
Ethan Coen és Joel Coen
JERRY MAGUIRE
Cameron Crowe
LONE STAR
John Sayles
TITKOK ÉS HAZUGSÁGOK
Mike Leigh
SHINE
Jan Sardi, Scott Hicks

A legjobb adaptált forgatókönyv:
SALEMI BOSZORKÁNYOK
Arthur Miller
THE ENGLISH PATIENT
Anthony Minghella
HAMLET
Kenneth Branagh
SLING BLADE
Billy Bob Thornton
TRAINSPOTTING
John Hodge

A legjobb díszlet:
MADÁRFÉSZEK (THE BIRDCAGE)
Bo Welch, Cheryl Carasik
THE ENGLISH PATIENT
Stuart Craig, Stephenie McMillan
EVITA
Brian Morris, Phillippe Turiure
HAMLET
Tim Harvey
ROMEÓ ÉS JÚLIA
(WILLIAM SHAKESPEARE'S ROMEO & JULIET)
Catherine Martin, Brigitte Broch

A legjobb operatőri munka:
THE ENGLISH PATIENT
John Seale
EVITA
Darius Khondji
FARGO
Roger Deakins
FLY AWAY HOME
Caleb Deschanel
MICHAEL COLLINS
Chris Menges

A legjobb jelmez:
ANGYALOK ÉS ROVAROK
(ANGELS AND INSECTS)
Paul Brown
EMMA
Ruth Myers
THE ENGLISH PATIENT
Ann Roth
HAMLET
Alex Byrne
EGY HÖLGY ARCKÉPE
Janet Patterson

A legjobb vágás:
THE ENGLISH PATIENT
Walter Murch
EVITA
Gerry Hambling

FARGO
Roderick Jaynes
JERRY MAGUIRE
Joe Hutshing
SHINE
Pip Karmel

A legjobb külföldi – nem amerikai – film:
A CHEF IN LOVE
(Grúzia)
KOLJA
(Csehország)
THE OTHER SIDE OF SUNDAY
(Norvégia)
PRISONER OF THE MOUNTAINS
(Oroszország)
RIDICULE
(Franciaország)

A legjobb smink:
GHOSTS OF MISSISSIPPI
Matthew W. Mungle, Deborah La Mia Denaver
A BÖLCSEK KÖVÉRE (The Nutty Professor)
Rick Baker, David Leroy Anderson
ŰRSZEKEREK: AZ ELSŐ KAPCSOLAT (Star Trek: First Contact)
Michael Westmore, Scott Wheeler és Jake

A legjobb musical- vagy vígjáték-filmzene:
EMMA
Rachel Portman
ELVÁLT NŐK KLUBJA
(The First Wives' Club)
Marc Shaiman
A NOTRE DAME-I TORONYŐR (THE Hunchback of Notre Dame)
Alan Menken, Stephen Schwartz
JAMES AND THE GIANT PEACH
Randy Newman
KINEK A PAPNÉ...
(The Preacher's Wife)
Hans Zimmer

A legjobb filmzene drámai alkotásban:
THE ENGLISH PATIENT
Gabriel Yared
HAMLET
Patrick Doyle
MICHAEL COLLINS
Elliot Goldenthal
SHINE
David Hirschfelder
SLEEPERS
John Williams

A legjobb filmbetétdal:
A HÍREK SZERELMESEI
(Up Close and Personal)
Because You Loved Me, Diane Warren
SZÉP KIS NAP (One Fine Day)
For the First Time, James Newton Howard, Jud J. Friedman és Allan Dennis Rich
TÜKRÖM, TÜKRÖM
I Finally Found Someone, Barbra Streisand, Marvin Hamlisch, Bryan Adams and Robert „Mut" Lange
THAT THING YOU DO!
That Thing You Do!, Adam Schlesinger
EVITA
You Must Love Me, Andrew Lloyd Webber, Tim Rice

Versenyben a díszlet kategóriában: *Madárfészek*

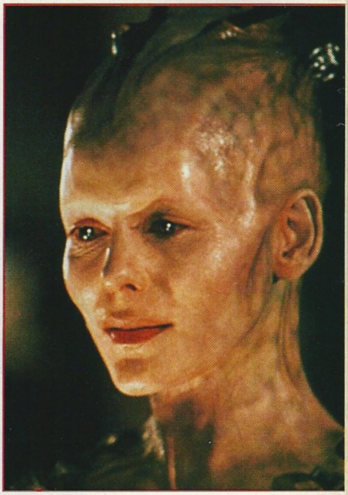
Az *Angyalok és rovarok* a legjobb jelmez kategóriában verseng

A *Twister* a legjobb képi hatás és a legjobb filmhang kategóriában versenyez

Woody Harrelson* a legjobb férfiszínész Oscar-díjasa lehet *(Larry Flynt, a provokátor)

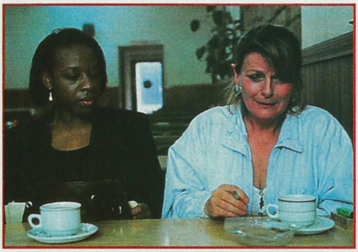
A legjobb smink győztese lesz a *Star Trek!*

A *Sárkányszív* képi megjelenítése Oscart érhet

Mike Leigh nemcsak a legjobb rendező, hanem a legjobb forgatókönyvíró is lehet *Titkok és hazugságok* című filmjéért

Marianne Jean-Baptiste és *Brenda Blethyn* alakítása egyaránt jelölésre méltó volt *(Titkok és hazugságok)*

Elvált nők klubja: zenéje aranyszobrot remélhet

A legjobb filmhang:
THE ENGLISH PATIENT
Walter Murch, Mark Berger, David Parker, Chris Newman
EVITA
Andy Nelson, Anna Behlmer, Ken Weston
A FÜGGETLENSÉG NAPJA
(Independence Day)
Chris Carpenter, Bill W. Benton, Bob Beemer, Jeff Wexler
A SZIKLA (THE ROCK)
Kevin O'Connell Greg P. Russell,Keith A. Wester
TWISTER
Steve Maslow, Gregg Landaker, Kevin O'Connel, Geoffrey Patterson

A legjobb hanghatás-vágás:
DAYLIGHT
Richard L. Anderson, David A. Whittaker
VÉGKÉPP ELTÖRÖLNI (ERASER)
Alan Robert Murray és Bub Asman
RAGADOZÓK (The Gost and the Darkness)
Bruce Stambler

A legjobb képi hatás:
SÁRKÁNYSZÍV
Scott Squires, Phil Tippett, James Straus, Kit West
A FÜGGETLENSÉG NAPJA
Volker Engel, Douglas Smith, Clay Pinney; Joseph Viskocil
TWISTER
Stefen Fangmeier, John Frazier, Habib Zargarpour, Henry La Bounta

A legjobb dokumentumfilm:
The Line King: The Al Hirschfeld Story
Mandela
Suzanne Farrell: Elusive Muse
Tell The Truth And Run
When We Were Kings

A legjobb dokumentum-rövidfilm:
Breathing Lessons, The Life And Work Of Mark O'Brien
Cosmic Voyage
An Essay On Matisse
Special Effects
The Wild Bunch: An Album In Montage

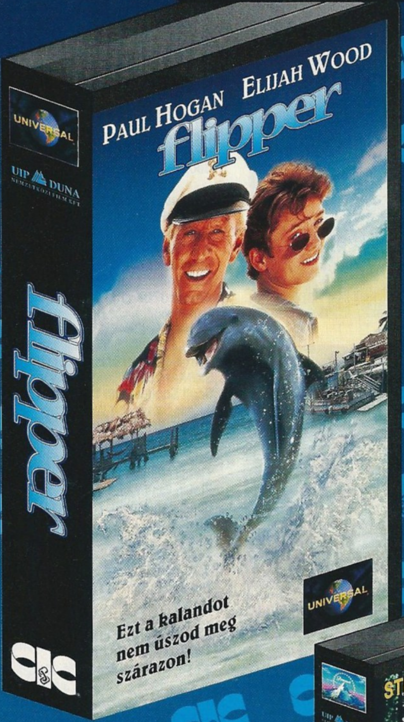
A legjobb animációs film:
Canhead
La Salla
Quest
Wat's Pig

A legjobb rövidfilm:
De Tripas, Corazon
Dear Diary
Ernst & Lyset
Esposados
Wordless

(A Magyarországon moziban és/vagy videón bemutatott, bemutatásra váró filmek címét az ismert magyar címmel közöljük, a többit angolul.)

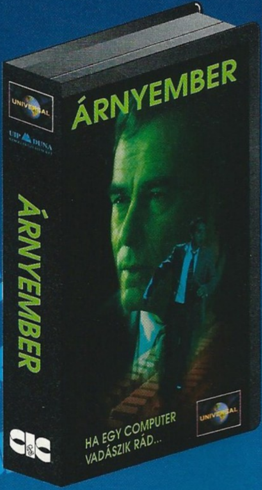
VIDEO CSÚCSON

VIDEO MEGJELENÉS MÁRCIUS 4.

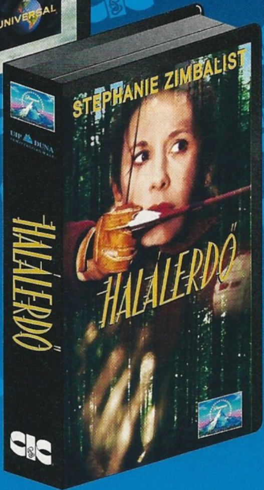
FLIPPER

EZT A KALANDOT
NEM ÚSZOD MEG SZÁRAZON!

ÁRNYEMBER

HA EGY COMPUTER
VADÁSZIK RÁD...

HALÁLERDŐ

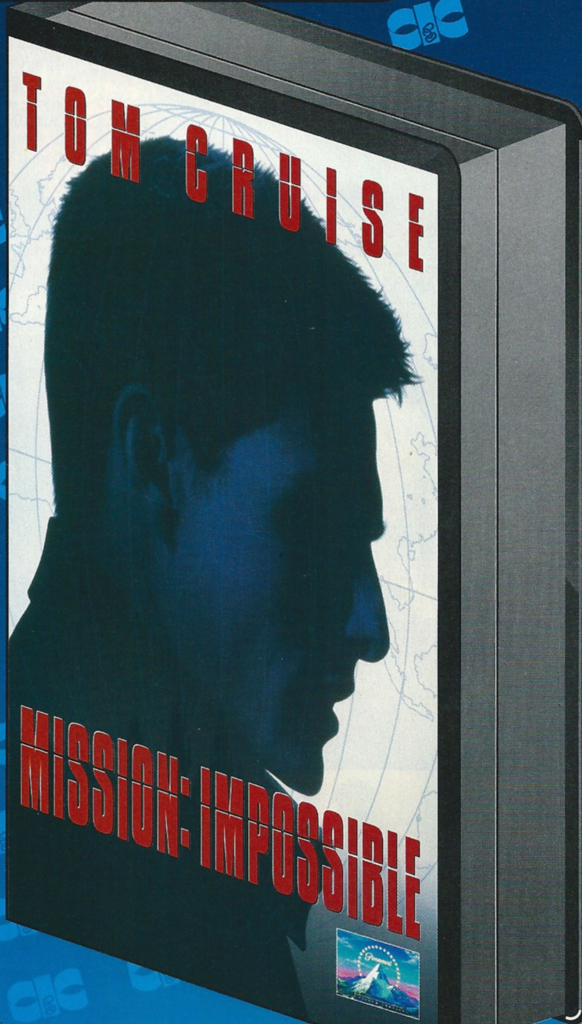
MEG FOGJA VÉDENI
A CSALÁDJÁT!

UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT. — CIC — Paramount A VIACOM COMPANY — UNIVERSAL AN MCA COMPANY

UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HŰVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 176-1252, Fax: 274-2177

VIDEO CSÚCSON

VIDEO MEGJELENÉS MÁRCIUS 18.

A MINTAGYEREK

A CSALÁDJA VISSZA AKARJA KAPNI.
DE AZ UTCA NEM ENGEDI...

UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT. · CIC · Paramount A VIACOM COMPANY · UNIVERSAL AN MCA COMPANY

UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HÜVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 176-1252, Fax: 274-2177

AZ INTERCOM ÉS A VIDEO MAGAZIN Oscar-játéka

Ugye mindannyian tudni vélik, ki lesz az Oscar-díj-jelöltek közül a biztos befutó? Esetleg sejtik, hogy mégis egy esélytelennek látszó film kapja meg az arany szobrocskát? Lehet, hogy a vélemények eltérnek egymástól?

FOGADJUNK!

Örömmel adjuk hírül, hogy ismét megnyitottuk levelező-fogadóirodánkat! Aki tippelni, kockáztatni, esetleg nyerni szeretne, csak tessék, tessék – minden tétet tartunk!

TIPPELJE MEG, KIK NYERIK IDÉN AZ OSCAR–DÍJAT!

Szabályaink a következők:
A fogadóiroda a következő tizenegy kategóriában fogad el téteket: a legjobb film, rendező, férfi és női főszereplő, férfi és női epizódszínész, operatőr, legjobb külföldi alkotás, filmzene, betétdal és díszlet. Az egyes kategóriákban a helyesen tippelők a megadott esélyszámok, *odds*-ok alapján pontokat szerezhetnek. A játék nyertese az lehet, aki az összesítésben a legtöbb pontot gyűjti. Az azonos pontszámot szerzők közötti sorrendet sorsolással döntjük el.

Az egyes kategóriákban jelölt filmek, dalok címe, illetve személyek neve mellett feltüntetjük minden igazi fogadóiroda nélkülözhetetlen kellékét, az odds-ot (esélyszámot). Ezzel nyerési esélyüket jelezzük. Nyilvánvaló, hogy aki az esélyesebbre fogad, az nagyobb valószínűséggel szerez pontot, csak éppen kevesebbet. Aki viszont kockáztat, és egy kevésbé esélyesre tippel, az – ha neki lesz igaza – több pontot gyűjthet. (Ha például a *8:10* arányszámot látjuk egy film címe után, az odds – vagyis a szerkesztőség véleménye – szerint ez a legesélyesebb alkotás, s ha Ön erre tippel, és nyer, 2 pontot kap. Ha az arányszám *4:10*, ez azt jelenti, hogy „fogadóirodánk" kisebb esélyt jósol a győzelemre; aki viszont kockáztat [vagyis erre a filmre tippel] és nyer, az 6 pontot szerez.)

Játszani a 12. oldal alján látható szelvénnyel lehet. A szelvényre írja be annak a filmnek, dalnak vagy személynek a sorszámát, akire fogad. A pályázat akkor érvényes, ha a szelvényt kitölti, kivágja és nevének, címének feltüntetésével beküldi a megadott határidőig a Video Magazin Kft. címére (1114 Budapest, Eszék u. 9–11.) Egy játékos több szelvénnyel is játszhat.

Fődíj:
1 db SONY–TR340E Video–8-as kamkorder

II. díj:
1 db SONY SLV–E410 EE négyfejes képmagnó

III. díj:
3 db műsoros videókazetta + 10 db filmplakát (Die Hard-trilógia)

IV–XII. díj:
1-1 db műsoros videókazetta + 5 db filmplakát
(Kelly hősei, A piszkos tizenkettő, Howards End, Timon és Pumba, Toy Story, Jázmin: A kincsek kincse, Híd a Kwai folyón, Bad Boys, Streetfighter)

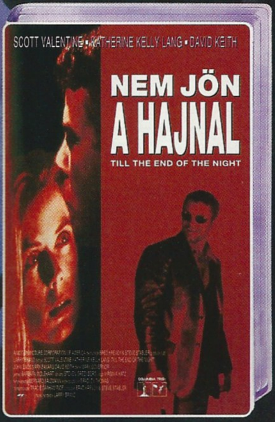
XIII–XXI. díj: 5–5 db filmplakát

Beküldési határidő: a díjkiosztás napja, azaz 1996. március 24.
(A március 24-én feladott levelek még érvényesek.)

A nyertesek névsorát májusi számunkban közöljük.
A nyertesek nyereményüket a Video Magazin szerkesztőségében vehetik át, 1997. május 7-től.

A kérdéseket és a játékszelvényt lásd a 12. oldalon!

KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

ANNIE KIRÁLYI KALANDJAI

Annie, a világ legpiszébb és legtűzrőlpattantabb kislánya ismét akcióba lendült. Emlékeznek még, amikor belopta magát az amerikai elnök dolgozószobájába és szívébe is? Ezúttal sem kisebb cél érdekében lendül akcióba: most az angol királynőt kell megmentenie! Annie a tőle megszokott módon nem kímél senkit és semmit, annyi rossz fát tesz a tűzre, amennyit csak lehet, és százszorosan bizonyítja a régi mondást: kicsi a bors, de nagyon hiányozna, ha nem lenne!

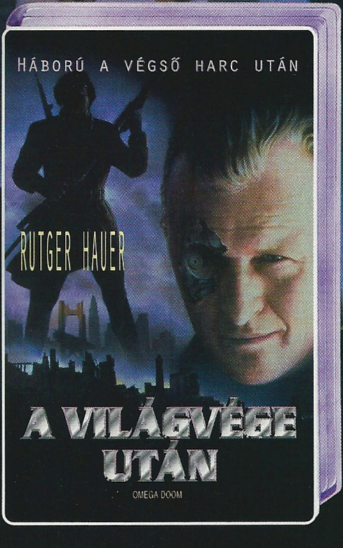
NEM JÖN A HAJNAL

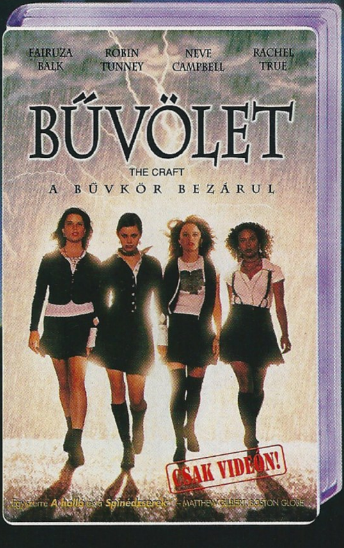
John és Diana azt hiszi, hogy övék a tökéletes élet. Szép család, nagy ház, nyugalom. Csakhogy kiszabadul a börtönből Diana előző férje, akinek egészen más ízlése van: őt kizárólag a szex és a lefűrészelt csövű puskák érdeklik. És egykori felesége. Hiszen még régen, az esküvőjükön, kimondták a döntő szót: „míg a halál el nem választ".

Rutger Hauer

A VILÁGVÉGE UTÁN

Sok száz évvel a történelem vége után már csak cyborgok élnek a Földön. Gazdáik régen elpusztultak, de ők tovább vívják kegyetlen háborúikat. Két törzsük áll szemben egymással: a Droidok és a Romok. Ám egyszer megjelenik közöttük egy rejtélyes idegen, aki kegyetlenebb és veszélyesebb minden eddigi modellnél. És nem tartozik egyik hadsereghez sem: csak a saját kedvére gyilkol.

BŰVÖLET

Négy lány kitanulja a fekete mágia tudományát, és fokozatosan próbálgatja, mire képes. Fiúcsábítás, lánybosszú, apróbb bűbájosságok. De nincs megállás. Az öröm, a játék csak a kezdet. Aki rájön, hogy mit érhet el a túlvilág erőinek segítségével, az megrészegül. A lányok környezetében egyre furcsább dolgok történnek. Először egy srác zuhan ki az ablakon. Aztán valami megmozdul a sötétben...

InterCom
1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
e-mail:video@intercom.hu

VIDEOPREMIER: MÁRCIUS 6.

COLUMBIA TRISTAR HOME VIDEO

AZ INTERCOM ÉS A video magazin Oscar-játéka

FOGADJUNK!

Nyerjen SONY kamerát vagy képmagnót!

Játékszabály a 10. oldalon!

I. A LEGJOBB FILM:	esély
The English Patient	8:10
Fargo	5:10
Jerry Maguire	4:10
Titkok és hazugságok	7:10
Shine	6:10

II. A LEGJOBB RENDEZŐ:	
Anthony Minghella (The English Patient)	6:10
Joel Coen (Fargo)	4:10
Milos Forman (Larry Flynt, a provokátor)	9:10
Mike Leigh (Titkok és hazugságok)	8:10
Scott Hicks (Shine)	5:10

III. A LEGJOBB FÉRFI FŐSZEREPLŐ:	
Tom Cruise (Jerry Maguire)	5:10
Ralph Fiennes (The English Patient)	8:10
Woody Harrelson (Larry Flynt, a provokátor)	7:10
Geoffrey Rush (Shine)	6:10
Billy Bob Thornton (Sling Blade)	3:10

IV. A LEGJOBB FÉRFI EPIZÓDSZEREPLŐ:	
Cuba Gooding, Jr. (Jerry Maguire)	6:10
William H. Macy (Fargo)	4:10
Armin Mueller-Stahl (Shine)	8:10
Edward Norton (Legbelső félelem)	5:10
James Woods (Ghosts of Mississippi)	7:10

V. A LEGJOBB NŐI FŐSZEREPLŐ:	
Brenda Blethyn (Titkok és hazugságok)	6:10
Diane Keaton (Marvin's Room)	5:10
Frances McDormand (Fargo)	3:10
Kristin Scott Thomas (The English Patient)	8:10
Emily Watson (Breaking the Waves)	4:10

VI. A LEGJOBB NŐI EPIZÓDSZEREPLŐ:	esély
Joan Allen (Salemi boszorkányok)	6:10
Lauren Bacall (Tükröm, tükröm...)	9:10
Juliette Binoche (The English Patient)	8:10
Barbara Hershey (The Portrait Of A Lady)	5:10
Marianne Jean-Baptiste (Titkok és hazugságok)	7:10

VII. A LEGJOBB OPERATŐR:	
John Seale (The English Patient)	8:10
Darius Khondji (Evita)	7:10
Roger Deakins (Fargo)	5:10
Caleb Deschanel (Fly Away Home)	4:10
Chris Menges (Michael Collins)	6:10

VIII. A LEGJOBB KÜLFÖLDI FILM:	
A szerelem főnöke (Grúzia)	7:10
Kolja (Csehország)	9:10
A vasárnap másik oldala (Norvégia)	5:10
A hegyek foglya (Oroszország)	8:10
Retikül (Franciaország)	4:10

IX. A LEGJOBB FILMZENE DRÁMAI MÜBEN:	
Gabriel Yared (The English Patient)	8:10
Patrick Doyle (Hamlet)	6:10
Elliot Goldenthal (Michael Collins)	5:10
David Hirschfelder (Shine)	3:10
John Williams (Sleepers)	7:10

X. A LEGJOBB FILMBETÉTDAL:	
You Must Love Me (Evita)	9:10
Because You Loved Me (A hírek szerelmesei)	8:10
For the First Time (Szép kis nap)	4:10
I Finally Found Someone (Tükröm, tükröm......)	6:10
That Thing You Do! (That Thing You Do!)	7:10

XI. A LEGJOBB DÍSZLET:	
Brian Morris, Phillippe Turiure (Evita)	8:10
Bo Welch & Cheryl Carasik (Madárfészek)	5:10
Stuart Craig, Stephenie McMillan (The English Patient)	7:10
Tim Harvey (Hamlet)	6:10
Catherine Martin, Brigitte Broch (Romeó és Júlia)	9:10

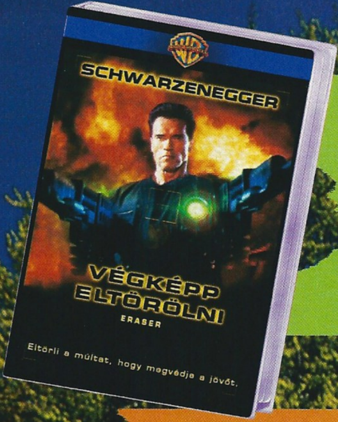
OSCAR JÁTÉKSZELVÉNY

INTERCOM

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI

video magazin

VIDEOPREMIER: MÁRCIUS 13.

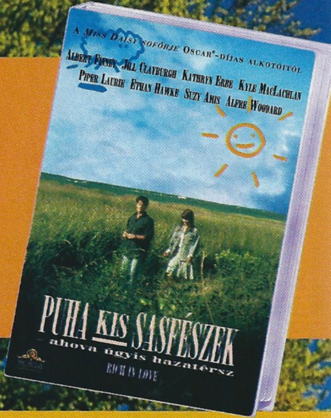
SCHWARZENEGGER

VÉGKÉPP ELTÖRÖLNI

John Kruger (Schwarzenegger) védelemre szakosodott titkosügynök. Mostani ügye viszont a szokásosnál is keményebb. Lee Cullen (Vanessa Williams), Amerika egyik legnagyobb fegyvergyárának munkatársa olyan titkos fegyverkísérletek tanúja volt, melyek, ha sikerrel járnak, egy csapásra felboríthatják a világ törékeny egyensúlyát. A nő egy összeesküvés nyomaira bukkant és a szálak a legfelsőbb kormánykörökbe vezetnek. Ettől kezdve csak Kruger segítségével maradhat életben.

PUHA KIS SASFÉSZEK – ahova úgyis hazatérsz

Mennyi napfény! Amerika déli részén, hatalmas házában éli csöppet sem nyugodt életét az Odom család, melynek tagjai kicsit boldogok és kicsit bolondok. Tehát minden rendben van velük.
Ám egy nap a családfő felesége világgá megy. Kamaszlánya szívhez szóló búcsúlevelet hamisít a nevében, az apa pedig kétségbe esik, és új életet kezd. Méghozzá épp olyat, mint a régi volt. Új barátnője társaságában készül felesége felkutatására indulni.

CHRISTOPHER LAMBERT
JAMES CAAN CATHERINE McCORMACK

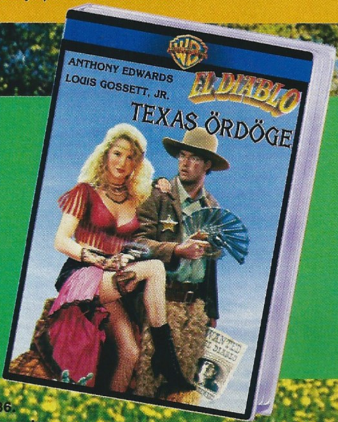
JÉGCSILLAG

Aranyat találnak az alaszkai indiánok szent területén. Pénzéhes kincsvadászok próbálják azonnal megszerezni a bányát. Sok helybélinek nem tetszik, ami történik, de csak egyikük mer szembeszállni a betolakodókkal. A túlerővel szemben egyetlen lehetősége van: elrabolja a legveszélyesebb aranyvadász szeretőjét, és elmenekül vele.

ANTHONY EDWARDS LOUIS GOSSETT, JR.

EL DIABLO - TEXAS ÖRDÖGE

El Diablo, a kegyetlen, mindenre elszánt bandita elrabolja egy vadnyugati kisváros iskolájának egyik diákját. A srác tanára, aki eddig mindig kivonta magát a rendszeres esti kocsmai verekedésből és egyéb férfias játékokból, kötelességének érzi, hogy üldözőbe vegye őket. A ló töri a fenekét, és fogalma sincs, mit fog csinálni, ha végül utoléri az emberrablót.

MEGJELENÉS: MÁRCIUS 12.

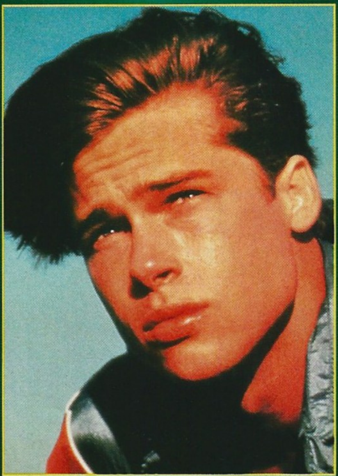

Ted, az első éjszakai szolgálatát teljesítő boy szilveszter éjjelén a Los Angeles-i Mon Signor szállodában hajmeresztő kalandok elé néz. A nászutasok részére fenntartott szobában szemrevaló boszorkányok gyülekeznek. Amikor Ted belép a szobába, ötven dollárt ígérnek neki, ha az egyik boszorkányt boldoggá teszi. Ezután jegesvödörrel a kezében Ted belép a 404-es szobába. Itt egy feldúlt férfi fogadja, fegyvert szegezve rá. Azzal vádolja, hogy viszonya van a feleségével és ezért most lakolnia kell. Hosszas tortúra után sikerül kimenekülnie a szobából. Következő útja a 309-es szobába vezet. Egy maffiózó lakik itt feleségével és két gyerekével. A házaspár szórakozni megy, a két gyereket Tedre bízzák. Ám ő magukra hagyja őket és ettől kezdve elszabadul a pokol. Az elegáns tetőtéri lakosztályt Chester Rush, Hollywood híres komikussztárja és barátai bérlik. Egy őrült fogadást kötnek, amelyhez szerencsétlen Tednek kell asszisztálnia.

NÉGY SZOBA
(Four Rooms)

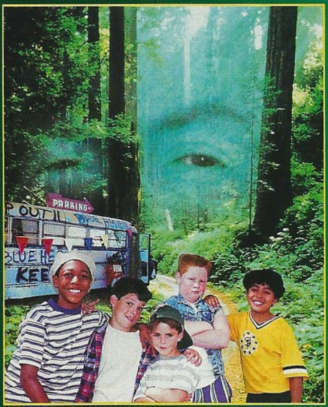
Színes, szinkronizált amerikai vígjáték (93 perc)
Főszereplők: Tim Roth, Madonna, Antonio Banderas, Quentin Tarantino, Jennifer Beals
Rendezte: Allison Anders, Alexandre Rockwell, Robert Rodriguez, Quentin Tarantino

A KÖRÖN KÍVÜL
(Across the Tracks)

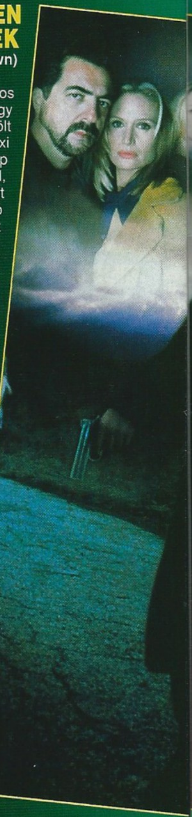

Joe mintagyerek. Példásan tanul, segít anyjának, sőt még munkát is vállal, hogy pénzt vihessen haza. Mindezek mellett remek futó, ő a főiskola legjobbja. Élete legnagyobb lehetősége, hogy megnyeri a területi döntőt, és így egyetemi ösztöndíjat kapva kiléphet a kisváros szorításából. Billy, a testvére ezzel szemben a helyi drogkereskedővel haverkodik. Egy autólopás alkalmával elkapják és javítóintézetbe zárják, ahonnan egy év múlva engedik ki. Billyről kiderül, hogy ő is remek futó, a fogdában nemhiába edzett olyan sokat. Hamarosan gyorsabban fut, mint az eddig nagy esélyes bátyja. Egy másik csapatba igazol, így a két testvérnek egymás ellen kell versenyeznie...

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm (97 perc)
Főszereplők: Brad Pitt, David Anthony Marshall
Rendezte: Sandy Tung

ISMERETLEN TETTESEK
(Persons Unknown)

Jim Holland, a zavaros múltú exrendőr egy nagyszerű éjszakát tölt a rejtélyes és szexi Amandával. Másnap Holland arra ébred, hogy a titkos ügyfeleit tartalmazó dokumentumait ellopták. Amanda és szépséges húga, Molly két bűnöző társaságában kirabolnak egy drogkereskedőt. Jim figyeli a banda minden lépését és engedi, hogy végrehajtsák a rablást. Az utolsó pillanatban azonban közbeavatkozik és ellopja a pénzt...

Színes, szinkronizált amerikai thriller (97 perc)
Főszereplők: Joe Mantegna, Kelly Lynch
Rendezte: George Hickenlooper

MEGJELENÉS

GYEREKDETEKTÍVEK
(Clubhouse Detectives)

Egyik éjjel Billy hangos szóváltásra ébred, ami a szomszéd Michael Chambers házából hallatszik. Amikor átnéz a szomszédba, csak sziluetteket lát, amint egy férfi egy nőt fojtogat. Billy azt hiszi, hogy Chambers megölte a feleségét. Erről azonnal értesíti a mamáját, aki nem hisz neki. Ezért kénytelen igénybe venni kisöccse és három barátja segítségét, hogy megfejtsék a rejtélyt...
Színes, szinkronizált amerikai krimi (85 perc)
Főszereplők: Michael Ballam, Michael Galeota
Rendezte: Eric Henderhorst

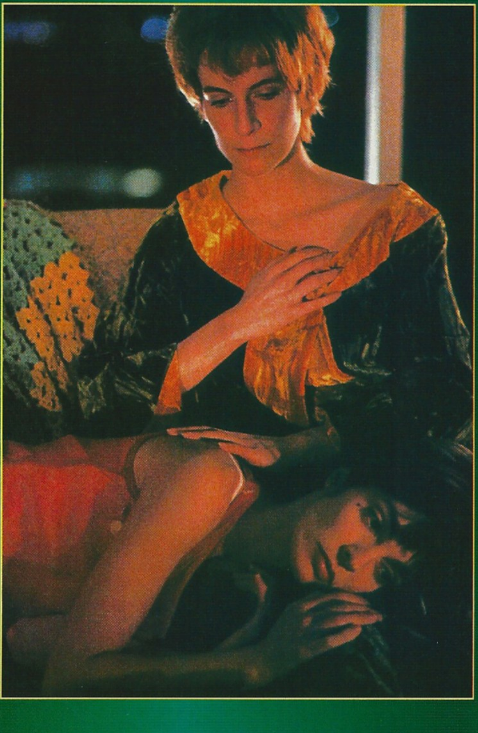
: MÁRCIUS 19.

VAMPIRELLA
(Vampirella)

Drackulon bolygón a gyilkolás elképzelhetetlen volt. Azon törvény megszegéséért, miszerint tilos mások életét elvenni, a gonosz Vlad bíróság elé kerül, ahonnan megszöktetik őt lázadó barátai. Az üldözők elől a világűrbe menekülnek. Vampirella, a szexi lány bosszút esküszik a mészárlás áldozatává esett apja haláláért. 2005-ben Vampirella megérkezik a Földre. Időközben Vlad hatalomra jutott, megteremtve egy új fajt, a tudomány vámpírjait. Vampirellának a Földön a túlélésért használnia kell vámpíri erőit és tökéletes testét...
Színes, szinkronizált amerikai thriller (83 perc)
Főszereplők: Talisa Soato, Roger Daltrey
Rendezte: Jim Wynorsk

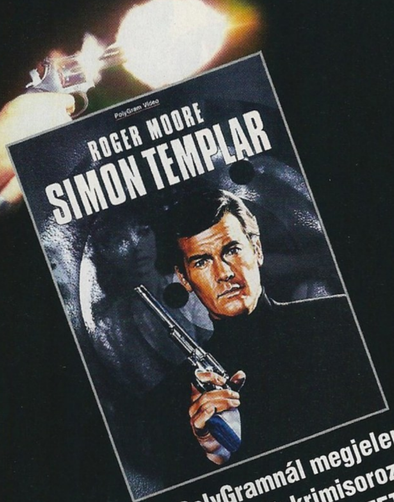
HALOTT LÁNY
(Dead Girl)

Ari Rose úgy képzeli, hogy Hollywood az a hely, ahol álmai igazán valóra válhatnak. Színészi karrierről álmodozik és képtelen arra, hogy felismerje a határt a képzelet és a valóság között. Pedig filmszerepek számára alig akadnak, de Arinak meggyőződése, hogy úton van a teljes hírnév és jólét felé. Álmai akkor válnak valóra, amikor összefut a gyönyörű Helennel, egy olyan nővel, akiről egész életében képzelődött. Ari megszállottja lesz annak, hogy birtokolhassa a lányt. Helennek azonban már van egy komoly kapcsolata és nem akarja elkötelezni magát Ari iránt. A férfi képtelen arra, hogy elfogadja Helen elutasítását és a dilemma furcsa megoldásra jut. Számára a boldogság és a siker egy halott lány formájában valósul meg...
Színes, szinkronizált amerikai thriller (108 perc)
Főszereplők: Anne Parillaud, Val Kilmer, Amanda Plummer
Rendezte: Adam Coleman Howard

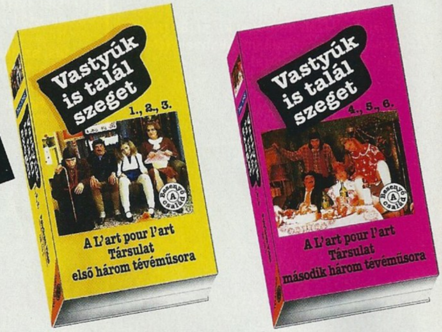
MEGJELENÉS: MÁRCIUS 26.

TAVASZI SZENZÁCIÓK
A POLYGRAM VIDEOTÓL

ANGYAL - A PolyGramnál megjelenik a világ legnépszerűbb krimisorozata.
HÚSVÉTRA KÉT KAZETTA - MINDEN KAZETTÁN KÉT FILM!

VASTYÚK IS TALÁL SZEGET
1., 2., 3., 4., 5., 6.
- a cím önmagáért beszél...

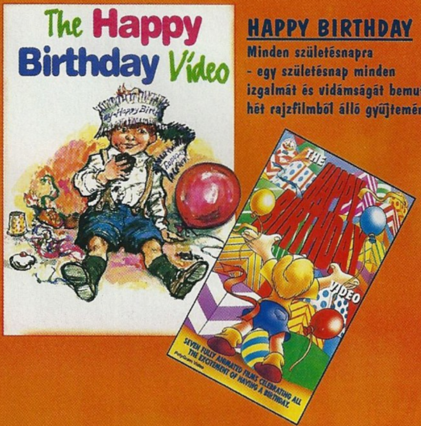

PolyGram Video

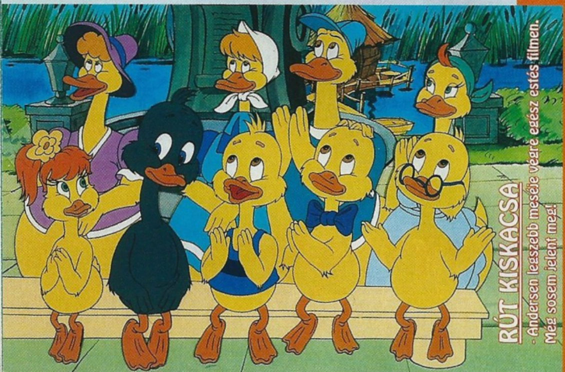

SZENT FERENC BARÁTSÁGOS VILÁGA
- egy gyönyörű húsvéti mese hívőknek és hitetleneknek.

Abbey Home Entertainment bemutatja:

HAPPY BIRTHDAY
Minden születésnapra
- egy születésnap minden izgalmát és vidámságát bemutató, hét rajzfilmből álló gyűjtemény.

Rendezte:

ROLAND EMMERICH

Az Egyesült Államokban az 1996-os esztendő legsikeresebb alkotása, a nemzeti érzelmekkel átitatott *A függetlenség napja* című film volt, melyet egy Németországból importált rendező készített: Roland Emmerich.

A stuttgarti Emmerich família két csemetéje roppant szívesen járt moziba. Az 1955-ben született Roland és nővére, *Ute* minden zsebpénzüket arra költötték, hogy megnézzék a legújabb filmeket. Roland végül 1977-ben a müncheni filmfőiskolán kötött ki, ahol festészetet és szobrászatot, valamint látványtervezést tanult. Hamarosan érdeklődni kezdett a rendezés iránt is, mi több, felvette a tantárgyai közé. A tanulmányok végén elengedhetetlen volt a vizsgafilm elkészítése. 1983-ban Emmerich saját forgatókönyve alapján megrendezte minden idők legdrágább diplomamunkáját, a *Das Arche Noah Prinziple*-t, s persze részt vett a különleges képhatások megvalósításában is.

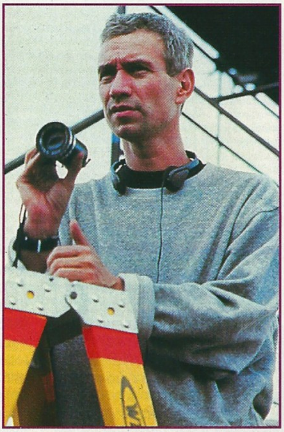
A történet 1997 novemberében kezdődik. A *Florida* nevű euro-amerikai űrállomás Föld körüli pályán kering. A fedélzeten Max Marek meteorológus *(Franz Buchrieser)* és Bill Hayes kapitány *(Ricky Müller)* unalmas rutinmunkát végeznek, nap mint nap időjárási előrejelzéseket továbbítanak a Földre. Az egyik tudományos program keretében mikrohullámú sugárzást kell bocsátaniuk egy bizonyos területre, ez annyit jelent, mintha ott monszunt keltenének vagy száraz vidéken esőt. Egyszerre mindenki az űrállomásra figyel: a Közel-Keletet fogják besugározni, s ezzel olyannyira befolyásolják az időjárást, hogy az amerikaiak végrehajthatják a régen tervezett ottani hadműveletet. Marek és Bill tiltakozik a feladat ellen, ezért új legénységet küldenek a Floridára, de a két férfi komoly konfliktusba keveredik az újonnan érkezettekkel, s Marek életét veszti. Az űrállomás felrobban, de Hayes kapitánynak sikerül az űrrepülőgéppel visszajutnia a Földre. Amikor elmeséli, mi történt, hivatalosan ugyan elfogadják a sztorit, de mégis gyanakvóan méregetik az amerikait, aki túl sokat tud, s ezért a titkosszolgálat gondoskodik róla, hogy soha többé ne fecseghessen...

A mozi az 1984. évi Berlini Filmfesztivál nyitófilmje lett, közönségsikert aratott s bár a kritikusok megcsipkedték, mégis több mint húsz ország vette át forgalmazásra.

A diploma tehát megvolt, de hogyan tovább? Emmerich úgy döntött, megalapítja saját vállalatát, a Centropolis Film Productionst, melynek égisze alatt több filmet is készített. Az ügyvezető producer *Ute Emmerich,* a nővér lett, aki kétéves közgazdasági tanulmányainak befejezése után pártolt a filmhez.

A Centropolis első alkotása a *Joey* című mozi volt, amely egy kilencéves kisfiúról *(Neill Barry)* szól, aki apja *(James Quinn)* halála után játékai segítségével kommunikál a papával. A srác telekinetikus képességekkel rendelkezik, a figurák nemkülönben, így Emmerich jócskán hasznosíthatta a trükkök iránt érzett vonzalmát is.

Ezután jött az angol nyelven forgatott *Hollywood Monster,*

avagy *Ghost Chase*! Emmerich *Thomas Kubisch* társaságában írta meg a forgatókönyvet A sztori főszereplői Warren *(Jason Lively)* és Fred *(Tim McDaniel),* két ifjú hollywoodi filmes, akik egy antik órát örökölnek, melyben egy szellem lakik. Az illető Warren elhunyt nagyapjának komornyikja volt, aki nem képes nyugalmat találni, amíg meg nem lelnek valamiféle kincset, s a két fiatalember a gnóm társaságában kénytelen annak nyomába eredni...

Emmerich – mint ez vizsgafilmjéből is kiderült – kedveli a sci-fit, ezért következő mozija, az *Űrkalózok* (Moon 44) című galaktikus krimi a jövőben, 2038-ban játszódik egy távoli galaxis egyik holdján, ahol olyan nyersanyag található, amely már régen kifogyott a Földön. A kitermelést óriási robotok végzik, ám egy napon rejtélyesen eltűnnek. Éppen ekkor vezénylik ide Felix Stone parancsnokot *(Michael Paré),* aki hamar rájön, olyan világba került, ahol mindennapos a korrupció és az erőszak. Az addigi főnök, Lee kapitány *(Malcolm McDowell)* cseppet sem veszi jó néven, hogy valaki bele akar nézni a kártyáiba, ezért el akarja tenni láb alól Stone-t, akinek azonban van még egy-két aduja...

A film forgatása Emmerich Stuttgart melletti filmstúdiójában folyt, harminc teremben munkálkodtak az alkotók és több mint száz napig dolgoztak a trükkökön, hogy megteremtsék a űrbázis hangulatát, ahol ásványkincsekért harcolnak a kitermelők.

„Manapság egy rendezőnek mindent tudnia kell a technikai lehetőségekről és használnia is kell azokat, ha meg akarja ragadni a nézők figyelmét” – vélekedett a forgatás során a producer-rendező. Az *Űrkalózok* egyik szereplőjéről, *Dean Devlin*ről kiderült, hogy nemcsak színészként igen tehetséges, hanem forgatókönyvírói kvalitásai is vannak. Emmerich rögtön meg is hívta cégéhez, a Centropolishoz, hogy a jövőben majd közösen írjanak forgatókönyveket.

Hamarosan – már 1988-ban – meg is születetett a *Tökéletes katona* (Universal Soldier, 1992), melyet felajánlottak az amerikai Indieprod cégnek, mert a Centropolis számára egyedül túl drága lett volna. *„A Tökéletes katona Frankenstein történetének modern változata”* – fogal-

Roland Emmerich filmjei:

Das Arche Noah Prinzip (1983) fí., r.
Joey (1985) fí., r.
Szellemhajsza (Hollywood Monster,1987) fí, r. *(JLX Magnum)*
Űrkalózok – Hold 44 (Moon 44, 1989) pr., r. *(Mokép Videókiadó, VICO)*
Eye of the Storm (1991) ügyv. pr.
Tökéletes katona (Universal Soldier, 1992) r. *(InterCom)*
A nagy kereszteshadjárat (The High Crusade, 1994) ügyvezető producer (Flamex Interstar)
Csillagkapu (Stargate,1995) fí., r. *(Best Hollywood)*
A függetlenség napja (Independence Day, 1996) fí., r. *(Fox Video)*

r. = rendező, fí. = forgatókönyvíró, pr. = producer, ügyv. pr. = ügyvezető producer

maz a rendező a magyar videótékákban is sikert aratott produkcióról. *„Ezek a tökéletes harcosok nem éreznek fájdalmat és nincsenek emlékeik. Vakon teljesítik a rájuk bízott feladatokat. A katonai vezetés megpróbálja minél mélyebbre ásni a harcosok emlékképeit, mert egyedül ezek okozhatnak problémát a harcosokban. Az orvostudomány már képes az emberi test manipulálására, azonban a lélek megváltoztatása még nem tökéletes. Erre épül a filmben ábrázolt konfliktushelyzet."*

A tökéletes katonák néven ismert katonai különítményt egy szigorúan titkos kormányprogram hozta létre. A katonák félelmetes testi erővel és különleges intelligenciával rendelkeznek, legyőzhetetlen harci gépezetet alkotnak, mígnem egy kis hiba csúszik a számításba. Luc Devreux *(Jean-Claude van Damme)* és Andrew Scott *(Dolph Lundgren)* meghibásodnak, a hirtelen változást a korábbi életükből felderengő vietnami háborús emlékképek váltják ki.

Jean-Claude van Damme a forgatások során alaposan megismerhette a rendezőt, s így jellemzi: *„Roland úgy dolgozik, mint az állat. Nagyon jó munkát végez, de ez a tempó legalább három évvel megrövidíti az életét. Éjjel és nappal mindenki hozzá fordul mindennel, új helyszínek, meg kellene változtatni ezt vagy azt, az időzítés, a pénz, a megvilágítás, a késlekedések, a forgatókönyv és így tovább, minden változtatást vele kell megbeszélni. Még a mosdóba sem volt ideje kimenni! De sohasem ordított, mindig csak mosolygott, biztos befelé káromkodott. A fickó egyszerűen őrült! Számára első a mozi, második a család, saját maga pedig a harmadik helyre szorult."*

A film executive producere *Mario Kassar* volt, aki díjazta Emmerich ötleteit és kilátásba helyezte, szívesen dolgozna vele a jövőben is. Rolandnak megtetszett az amerikai filmkészítési stílus, ezért a *Tökéletes katona* befejezése után újra az iskolapadba ült és megtanulta, hogyan kell Amerikában mozit csinálni.

Egy talk show-ban a riporter így faggatta a forgatás során szerzett tapasztalatairól.

– Milyen különbségek vannak az amerikai és a német munkakörülmények között?

– Az Egyesült Államokban nagyobbak a követelmények. Ebben az esetben az volt a feladatom, hogy 23 millió dollárból készítsek el egy jó filmet. Senki nem szólt bele a munkába, a filmstúdió számított rá, hogy megcsinálom, amit elvállaltam.

– Önre bízták az úgynevezett utolsó vágást is?

– Csak kevés rendező rendelkezik ezzel a privilégiummal. Én tagja vagyok a Directors Guild of Americának, így az első változatba nem szólnak bele a stúdióvezetők.

– A film végét újra kellett forgatnia. Zavarta ez önt?

– Egyáltalán nem. Mi is rájöttünk, hogy a befejezésünkben valami nem stimmel. A tesztvetítéseken a közönség érzelmileg nem úgy reagált, ahogy vártuk, s ez minden bizonnyal a forgatókönyv hibája lehetett. Ebben az esetben változtatni kell rajta, hogy szembe tudjunk nézni a közönséggel...

Csillagkapu

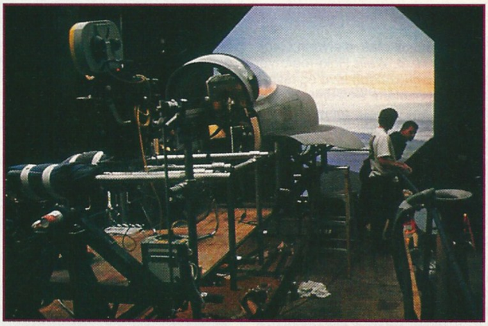

1978-ban, amikor Emmerich a főiskola egyik előadótermében üldögélve unatkozott valamely esztétika-előadáson, eszébe jutott az a korábban a televízióban vetített áldokumentumfilm, amely *Az istenek tüzes szekerei* címet viselte. *Erich von Däniken* művéből készült, s a szerző feltételezte, hogy valamikor a múltban az isteneknek álcázott földönkívüliek meglátogatták Földünket. Roland elraktározta agyában az információkat, s később, a nyolcvanas évek közepén benyújtott egy forgatókönyvet, a *Necropole*-t, amely arról szólt, hogy Gízában, a Nagy Piramis alatt felfedeztek egy másik építményt. A németeknek nem kellett, így jégre tette az ötletet... Emmerich később megosztotta ezt Devlinnel, aki elmesélte neki tervét egy olyan filmről, amely a világűr egy másik, sivatagos bolygóján játszódna. Nem telt bele sok idő, és sikeresen kombinálták a két ötletet, ami iránt a Le Studio Canal + – a világ egyik legnagyobb televíziós cégének amerikai leányvállalata – is érdeklődött. Elkészült a forgatókönyv és Mario *Kassar* lett az ügyvezető producer.

A *Csillagkapu* 1928-ban kezdődik, amikor Gíza hatalmas piramisának lábánál egy régészcsoport megtalál egy nem emberi lépték szerint készült, leginkább kapura emlékeztető, titokzatos tárgyat. 1994-ben egy zseniális fiatal régész, dr. Daniel Jackson *(James Spader)* megfejti a tárgy hieroglifáit és bejelenti, valójában nem másról van szó, mint a Halottak Könyvében említett Isten Karperece, a Csillagkapu, azaz egy transzdimenzionális alagút bejáratáról. Ha működésbe hozzák, nemcsak a világegyetem hihetetlen mélységeit tárhatja fel, de segítségével talán mód nyílik más bolygók gyarmatosítására is. A kérdés csak az: milyen indítékai voltak a Kapu készítőjének, aki évezredekkel ezelőtt ránk hagyta azt, továbbá kicsoda az illető és honnan érkezett hozzánk? A kutatók tudják, csak egy módon kaphatnak választ: ha működésbe hozzák a Csillagkaput és átlépnek rajta. O'Neil *(Kurt Russell)*, a családi problémákkal küszködő, törtető, keményfejű akarnok, a Különleges Ügyosztály ezredese semmiféle fondorlattól nem riad vissza az akció érdekében, Daniel viszont úgy érzi, fáradhatatlan kutatásainak gyümölcse lenne, ha megismerkedhetne

A függetlenség napja: Célpont a Fehér Ház (fenn); forgatás közben (lenn)

egy varázslatos, sosem látott világgal, az Abydos bolygó Nagada nevű városával.

Roland Emmerich rémálomként idézte fel magában azt a jelenetet, amikor a több száz statisztának egy irányban át kellett volna vágnia egy különlegesen szép formájú, magas homokdűnén az arizonai Yuma környékén lévő sivatagban. *„Tudtuk, hogy ennek a jelenetnek elsőre sikerülnie kell, különben oda a csodás bucka. Ahány nyelven csak tudtuk, többször is elismételtük az utasítást, hogy mindenki kövesse az élen álló férfit. Amikor elkiáltottam magam, hogy csapó!, az illető ugyan elindult balra, de a tömeg fele egyszerűen az ellenkező irányba ment. Ez valódi parajelenség lehetett...”*

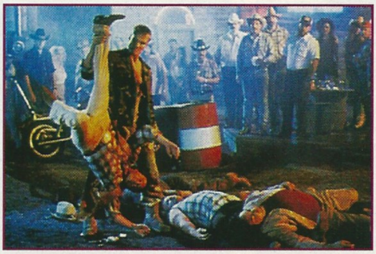
Dean Devlin és Roland Emmerich nagy rajongói voltak a hetvenes évek katasztrófafilmjeinek, s mindig olyan mozit akartak csinálni, ami egy világméretű kollapszusról szól. *„De sosem találtuk meg az igazi terepet”* – mesélte Roland. *„Mindent, ami eszünkbe jutott, már leforgattak vagy túl kisstílűnek tűnt. Amikor a Csillagkapu egyik sajtóvetítésén egy újságíró megkérdezett, hiszek-e abban, hogy az idegenek valóban meglátogatták a Földet, azt feleltem, nem hiszek a földönkívüliekben. Akkor hogy tudta elkészíteni a Csillagkaput? – faggatott kétkedően a riporter. Azt mondtam, abban hiszek, hogy mi lenne, ha valóban megjelennének az idegenek. Mi történne, ha egy reggel úgy lépnénk ki az utcára, hogy hatalmas űrhajók árnyéka éjszakai sötétségbe borítja a várost, sőt a Föld összes nagyvárosát...”*

Emmerich és Devlin gyorsan nekiláttak *A függetlenség napja* forgatókönyvének, s négy hét alatt megírták azt. *„Szerdán odaadtuk a végső változatot az ügynökünknek, aki több stúdiónak is elküldte, pénteken már négy ajánlatot kaptunk, és hétfőn reggel a Twentieth Century Foxnál már az előkészületi munkálatoknál tartottunk. Az egész dolog olyan volt, mint egy masszív forgószél.”*

A filmben jelentős szerepet kap a Pentagon hivatalos körei által nem létezőnek minősített 51-es körzet, ahol a Földön szerencsétlenül járt, idegen intelligens lényeket és űrhajóikat tanulmányozzák. Emmerich ragaszkodott hozzá, hogy egy UFÓ-ról szóló filmben ez a kísérleti bázis is szerepeljen, erre a hadsereg megvonta a támogatást a mozitól, amely arról szól, hogy hatalmas földönkívüli űrhajók jelennek meg bolygónk légterében, s az idegenek célja az emberi civilizáció megsemmisítése, ami persze nem sikerül nekik, hála David Levinson, a különc komputerzseni *(Jeff Goldblum)*, Thomas Whitmore elnök *(Bill Pullman)*, Steven Hiller, az űrhajós álmokat dédelgető, F–18-as gépen repülő vadászpilóta és az ufonauták által egykor eltérített Russel Case *(Randy Quaid)* aktív tevékenykedésének.

Emmerichnek az Egyesült Államokban elért sikerei arra késztették a német filmgyártókat, hogy hazaédesgessék honfitársukat. A PRO–7 kereskedelmi televízió tulajdonosai a hatvanas években nagy sikert aratott tévéfilmsorozat, az *Orion űrhajó fantasztikus kalandjai* újraforgatását tervezik, McLane parancsnok és legénysége ezúttal Roland Emmerich rendezésében mentené meg a Földet a varangyok támadásától meg a szépséges hölgyek a Nap felmelegedését eredményező intrikáitól... A ma már Centropolis Entertainment néven működő vállalat Roland és Ute Emmerich, illetve Dean Devlin tervei szerint legközelebb a *Godzilla* új filmváltozatát fogja elkészíteni, majd a Twentieth Century Fox égisze alatt a *Fantasztikus utazás* remakejét, s ha végre elkészül a forgatókönyv, *Bill Pullman* főszereplésével a *Supertanker* című mozit láthatjuk. Az amerikai filmek rendezője persze a német Roland Emmerich lesz...

Trethon Judit

Tökéletes katona

ISMERŐS

A földön kívüli élet lehetősége nemcsak a fantasztikus irodalom művelőit és olvasóit izgatta, hanem a filmkészítőket is. Hiszen alighogy megszületett a film, már el is készült az első fantasztikus film. Azóta százával születtek az idegen lényeket elképzelő alkotások, s e különleges fantasztikus ábrándozások mára sem vesztettek semmit népszerűségükből. Úgy tűnik, a földönkívüliekkel való lehetséges találkozás örökre hálás témája marad e művészeti ágnak.

A dolog (1951)

HARCIAS HOLDLAKÓK, BÉKÉS MARSLAKÓK

1902-ben született meg az *Utazás a Holdra* című alkotás, melyben *George Méliès* rendező szabadon kezelte *Verne* és *H. G. Wells* Hold-regényeit, s egy csoport tudóst elutaztatott a hozzánk legközelebb lévő égitestre. A rakétát természetesen ágyúból lőtték ki, ami Szeléné asszonyság jobb szemében landolt... A tudósok leballagnak egy kráter mélyére, ahol összetalálkoznak a holdlakókkal. A meglehetősen harcias természetű lények rátámadnak a földiekre, akik esernyőjükkel védekeznek, van náluk, hiszen hogy is festene egy tudományos férfiú paraplé nélkül! A nézők ámultak a rovarszerű földönkívülieken, ám inkább tréfának vélték az egészet.

Az idegenek további szerepeltetése 1918-ig váratott magára, amikor az *Égi hajó* című dán film Planetarius professzora és merész társai az *Excelsior* nevű, propellerek hajtotta űrhajóval elutaznak a Marsra. Megismerkednek az ottani népességgel, a marslakók barátságosnak és békeszeretőnek bizonyulnak, a háború ismeretlen fogalom náluk. Az egyik földi, erődemonstrációként, lelő egy madarat. A borzalmas bűntény megrázza a marsiakat, a tettest arra ítélik, hogy vonuljon el meditálni egy templomba, majd bírájának leányával kell visszautaznia Koppenhágába, hogy elvigye a Földre a béke üzenetét. Az első világháború végén e naiv történet megfogta a nézőket, mivel arra utalt, hogy értelmes lény nem fog fegyvert mások ellen. De ez persze csak a moziban volt így.

1924-ben Jakov Protazanov *Aelita* című filmjében megint a Marssal foglalkozott. Az Alekszej Tolsztoj regénye nyomán készült történetben két orosz űrhajóval érkezik a vörös bolygóra, ahol megismerkednek Aelitával *(Julija Szolnceva)*, a szépséges királylánnyal. Loszj mérnök beleszeret a leányzóba, míg társa, Guszev, a vörösgárdista a dolgozók körében szervez forradalmat, a munkásokat ugyanis a marsi arisztokrácia könyörtelenül kizsákmányolja, mi több, fekete páncéldobozt tétetnek a fejükre, ezen keresztül irányítják gondolataikat a gaz előkelők. A film olyan népszerű lett Oroszországban, hogy *Bolygóközi forradalom* címmel még a bemutató évében elkészült a paródiája is...

MARS A MARSRA!

A harmincas–negyvenes évek sci-fi filmjei kevés idegennel dicsekedhetnek. Az 1938-as *Flash Gordon* ugyan a marsi Azura királynővel kerül közelebbi kapcsolatba, s bár a film felvonultat néhány különös lényt – oroszlán- és madárembert –, de ezek a tucatképregények lapjairól léptek át a filmvászonra és csekély fantáziáról tanúskodnak.

Ezután a filmkészítők meglehetősen hosszú ideig hanyagolták a földön kívüli életet, ám 1950-ben újra visszatértek a Marsra. A *Rocketship X–M* (Az X–M rakétahajó) öt asztronautája a Holdra indulna, de egy meteorvihar a Marsra téríti őket. A bolygón korábban atomháború tombolt, a népesség maradéka visszasüllyedt a barbárság korába. Landolás után az emberhez hasonló, kopasz, félmeztelen marslakók rövidesen fogságba ejtik az űrhajósokat, de kettőjüknek sikerül megmenekülniük, s rádión még figyelmeztetni tudják a földieket az atomháború veszélyeire. Az űrhajó üzemanyaga azonban elfogy, s az becsapódik a földbe... 1951-ben a *Flight to Mars* (Repülés a Marsra) űrhajósa rábukkan a föld alatt élő marslakókra, akiknek vezetője ki nem állhatja a földieket, s asztronautánknak nincs más választása, mint gyorsan hazatakarodni...

LÁTOGATÓK AZ ŰRBŐL

Még ugyanebben az évben látogatót kapunk az űrből: a *The Thing* (A dolog) című filmben egy repülő csészealj kényszerleszállást végez az Északi-sarkon, éppen egy amerikai katonai kutatóbázis közelében. A tudósok kiássák a jégbe fagyott utast, és beviszik a laboratóriumba. Az a melegben életre kel, s kiderül, hogy az egyébként klorofill alapú lénynek emberi vérre van szüksége az életben maradáshoz: ezért csapdába csalják és árammal agyoncsapják... A film figyelmeztetéssel zárul: Figyeljétek az eget! – mármint hogy nem láttok-e ilyen roppant veszélyes repülő csészealjakat...

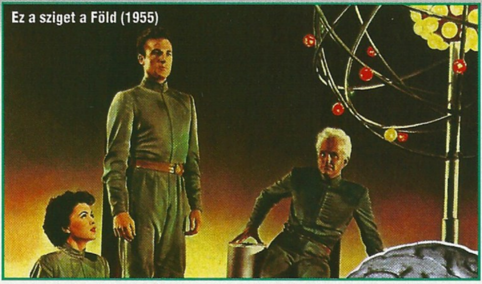
A földön kívüli látogatók létszáma tovább növekszik a *The Day the Earth Stood Still* (A nap, amikor a Föld elhallgatott) című moziban, amikor szintén repülő csészealj landol a Földön, ezúttal egy washingtoni parkban. Ketten lépnek ki belőle: Gort, a több mint két méter magas robot és Klaatu, az ezüstös öltözéket viselő humanoid. Az utóbbi éppen át akarja nyújtani ajándékát az elnöknek, amikor az UFÓ-t körülvevő katonaság figyelmeztetés nélkül tüzet nyit rá. A sebesült kórházba kerül, de megszökik onnan, mert fel kell vennie a kapcsolatot egy fizikussal. Üldözői megint rálőnek, s a tetemet egy börtöncellába zárják. Hűséges robotja azonban elcipeli az űrhajóra, ahol a földön kívüli technika segítségével életre kel. Megint megpróbálkozik a kapcsolatfelvétellel, jól beolvas az emberiségnek, elmondja, hogy az általa képviselt Egyesült Bolygók Föderációja – tizenöt évvel a *Star Trek* megszületése előtt! – elrendelte minden atomfegyver megsemmisítését, a háborúk megszüntetését, s a Föld is megnézheti magát, ha politikusai nem ennek értelmében cselekszenek, mivel akkor hatalmas robotja, Gort, akit itt hagy nálunk, elpusztítja a civilizációt.

A földönkívüliek azonban nemcsak nyílt sisakkal jelennek meg, hanem más módszereket is alkalmaznak. Az *It Come From Outer Space* (A külső űrből érkezett) idegenjei 1953-ban az arizonai sivatagban kényszerleszállást hajtanak végre. Nem akarják megzavarni a primitív földieket, viszont szükségük van néhány alkatrészre, hogy megjavítsák űrhajójukat. Ezért felöltik néhány ember alakját, hogy beszerezzék, amit akarnak, majd távoznak. A földiek balszerencséjére azonban akadnak harciasabb fajok is, már megint a sokat emlegetett marslakók. A *War of the Worlds*ben *George Pal*, a magyar származású rendező H. G. Wells történetét adaptálta az ötvenes évek Amerikájába. Dél-Kaliforniában egy meteorit csapódik a földbe, a katonaság körülveszi a még füstölgő krátert, s egyszer csak egy rakás harci gépezet bukkan elő a gödörből és halálos hősugarakkal megsemmisítik a körülállókat. A katonaság még atombombát is bevet, de minden hiába, a pusztítás folytatódik. Egyszer csak csend támad Los Angeles romjai között, a marsiak elpusztultak egy földi bacilustól, amellyel szemben nem rendelkeztek immunitással. Ez az ötlet köszön vissza majd 1996-ban, *A függetlenség napjá*ban, amikor komputervírus végez az idegenek anyahajójával...

A nap, amikor a Föld elhallgatott (1951)

IDEGENEK

Ez a sziget a Föld (1955)

SEGÍTSÉG, FÖLDIEK!

Kissé hihetetlenül hangzik ugyan, de az is előfordult, hogy az idegenek szorulnak a földiek segítségére. Az 1955-ben készült *This Island Earth* (Ez a sziget a Föld) című produkcióban a távoli Metaluna bolygó tudósai kétségbeesett küzdelmet folytatnak a hódító zahgonokkal. Exeter, az egyik tudós a Földre érkezik, hogy urániumot szerezzen – ez szükséges ugyanis ahhoz, hogy megerősítsék a bolygójukat védő energiapajzsot –, amely megakadályozza, hogy a zahgonok rakétái becsapódjanak a Metaluna felszínébe. Exeter földi tudósokkal lép kapcsolatba, megismerkedik két fizikussal, Jack Meachammal és Ruth Adamsszal – ám otthonában fokozódik a helyzet, ezért feleltesei hazahívják. Magával viszi a tudósokat is, a dologba beavatkoznak az óriás, rovarszerű mutánsok, akik fellázadnak uraik ellen, szóval teljes a káosz. A metalunaiak a Földre akarnak emigrálni, de végül mindenki elpusztul, csak a két tudósnak sikerül hazajutnia...

A testrablók inváziója (1956)

BARÁTSÁGTALAN LÁTOGATÓK

A hidegháborús hisztéria fokozódása rányomta bélyegét az amerikai scifikre is. Abban a korszakban, amikor egy hadügyminiszter „Jönnek az oroszok!" kiáltással veti ki magát az emeleti ablakból, egyáltalán nem meglepő, hogy a földönkívülieket is gonosznak ábrázolják. Az *Invasion of the Body Snatchers* (A testrablók inváziója) idegenjei álmukban lepik meg az embereket, majd felveszik alakjukat, s megsemmisítik az eredeti testet. Szerencsére az FBI közbelép, így az emberiség egyelőre megmenekül. A *Earth vs. Flying Saucers-ben* (Repülő csészealjak a Föld ellen) egy titkos katonai bázis fölött UFÓ-k jelennek meg és tüzet nyitnak. A gólem és bádogdoboz keverékének tűnő, arc nélküli idegenek elhurcolják az egyik tábornokot és ultimátumot adnak az Egyesült Államoknak: ha hatvan napon belül nem függesztik fel az őket is veszélyeztető rakétakísérleteket, lerombolják a nagyvárosokat! A hadsereg nem adja fel: speciális hanggenerátorokkal támadnak, s az UFÓ-k csúfos véget érnek... a rakétakísérletek pedig folytatódnak, hiszen akad még veszedelem a Földön is.

A *The Mysterians* (1957) című japán filmben a Mysteroid bolygóról érkezett űrhajó Tokió közelében landol. Ezen a bolygón már évszázadok óta ismerik az atomfegyvereket, s az élelmiszerek rendkívül magas stroncium–90 tartalma miatt az újszülöttek kilencven százaléka sérülten születik, ezért el kell pusztítani őket. Az idegenek azért jönnek a Földre, hogy a mi asszonyainkkal kössenek házasságot és később birtokba vegyék a mi még viszonylag fertőzésmentes planétánkat...

Repülő csészealjak a Föld ellen (1956)

INTELLIGENCIA „ODAKINTRŐL"

A gyermekáldás szép dolog, de az mégis szokatlan, ha egy kis angol falucskában minden szülőképes korú nő egyszerre lesz várandós! A *Village of the Damned* (Az elátkozottak faluja) című filmben az egy időben született gyermekek mentálisan kommunikálnak egymással, s telepatikus képességeikkel irányítani képesek a környezetükben élőket. Úgy tűnik, végső céljuk a világ fölötti uralom megszerzése. Csupán dr. Zellaby érdeklődik a gyermekek különös képességei iránt, annál inkább, mivel fia valamiféle vezetője a csoportnak. A doktor rájön, mit akarnak elérni a mutáns gyerkőcök, s az is kiderül, hogy mentális hatalmuk földön kívüli eredetű, valójában egy idegen civilizáció előretolt helyőrségének számítanak. Zellaby dönt: összetereli a srácokat az iskolába és magukra robbantja az épületet... Ez 1960-ban történik, majd hét évvel később Quatermass professzor a *Five Million Years to Earth* (Öt millió évre a Földtől) című filmben a londoni metró építési munkálatainál egy földönkívülinek látszó, mumifikálódott testet talál. Hamarosan kiderül, hogy az illető marslakó volt, s a marsiaknak köszönhetjük azt, hogy a távoli előidőkben az ősember megszerezte azt az intelligenciát, amelynek segítségével meg tudta alapozni civilizációnkat.

Folytatás a 23. oldalon

2001. Űrodüsszeia

A FÜGGETLENSÉG NAPJA

Azon a nyári napon minden megváltozott. 1996. július 2-án az Egyesült Államok nyomkövető rendszerei gigantikus, a Föld felé közeledő űrhajót jeleztek. Az elnököt a vezérkar tájékoztatta a rendkívüli eseményről. A tévé-híradók a világ legnagyobb városai fölött lebegő, óriási űrhajókról tudósítottak. A legtöbb helyen kitört a pánik. Július 3-án támadás éri Washingtont, az emberek fejvesztve menekülnek. Az elnököt a lehető legbiztonságosabb helyre viszik. Július 4-én nyilvánvalóvá válik, hogy az elképesztő erővel rendelkező látogatók célja a földi civilizáció teljes megsemmisítése. A végső pusztulást csak egy esélytelennek látszó kis csoport akadályozhatja meg. A világ összes hadserege készen áll, hogy adott pillanatban felvegye a harcot a betolakodókkal és közös erővel mentsék meg a bolygót a teljes pusztulástól, hogy július 4-e az egész Földön a Függetlenség napja legyen...

Roland Emmerich a kilencvenes évek leglátványosabb filmjét akarta elkészíteni. E cél eléréséhez a technikai trükkök mellett rendkívül összehangolt munkára volt szükség. *„Ilyenkor az ember egyidejűleg két filmen dolgozik"* – állapította meg *Emmerich*. *„Az egyiket ott forgatják az orra előtt, s ez a kitalált, a valóságban nem létező elemei miatt szükségszerűen hiányos. Ezzel párhuzamosan számításba kell venni azt, hogy mi mindent varázsolnak majd a képre az erre hivatott szakemberek."*

A rendezőnek tehát úgy kellett instruálnia színészeit, hogy azok meggyőzően el tudják játszani, valóban hatalmas űrhajók lebegnek a fejük fölött, másrészt oly módon kellett a kiválasztott helyszíneket a képmezőbe illesztenie, hogy közben gondolatban állandóan azt mérlegelte, hogyan is fest majd mindez, ha különféle speciális effektusokkal egészítik ki a jelenetet. E kettősség érintette a legtöbb külső felvételt, melyet New Yorkban, a nevadai sivatagban és Los Angelesben forgattak. A rémülten futkosó emberek persze az üres égbolton pásztázták tekintetükkel a manhattani jelenetben, amikor az idegen űrhajók megjelenése után kitört a pánik. Ugyanez történt Los Angelesben, amikor a lelkes UFO-hívők a felhőkarcoló tetején üdvözlő transzparenseket lengettek az idegenek felé, lelkesen hívogatták az űrhajókat, amelyeknek fenyegető képe csak később került rá a filmkockákra. A sivatagi jelenet helyszíne az Utah állambeli Wendover volt, ahol a stáb a híres Bonneville Salt Flats és a repülőtér között ingázott. A tizennyolcezer hektár kristályos sóval borított terület egy kiszáradt tó maradványa, s ez a kék hegyekig nyúló, végtelennek látszó síkság ragyogó háttérül szolgált a vadászpilótának, amikor rengeteg menekülő autó és lakókocsi élén kimerülten vonszolta az általa lelőtt idegen tetemét.

Míg Emmerich a színészekkel forgatta a film főbb jeleneteit, a stáb több csoportban az ország különböző részein dolgozott. *Dean Devlin* vezetésével a katasztrófajeleneteket és a robbanásokat filmezték a kaszkadőrök közreműködésével. A modellezők elkészítették a maketteket, majd egy teljes éven át négy kamerastábbal egész álló nap fényképezték a kisebb űrjárműveket, a repülőgépköteléket, az idegen lények figuráit. A pirotechnikusok makett városrészeket robbantottak, lerombolták a Fehér Házat.

„Sokan talán csodálkoznak, hogy a komputergrafika korában ennyire ragaszkodtunk a hagyományos technikákhoz" – mondta *Volker Engel*, a vizuális effektek egyik felelőse. *„Roland nem akarta túlbonyolítani a dolgokat, és a számítógépes tervezés olykor éppen ezt eredményezte volna. A komputer azonban nagy segítséget jelent olyan jelenetek kidolgozásakor, amikor egy részletről kell sok másolatot készíteni, például amikor az F–18-asok és az idegen harci gépezetek megütköznek a levegőben. Ám a városokat és a Fehér Házat ért támadás például annyira összetett, hogy a szakemberek csak több hetes intenzív munka árán érték volna el azt, amit a modellezők és a pirotechnikusok jóval rövidebb idő alatt vittek véghez."*

A filmben 390 digitális felvétel és 100 hagyományos speciális effekt látható. A sokféle felvételt természetesen bonyolult utómunkálatok követték. Ezek során keverték a színészek blue box jeleneteit a robbantásokkal, a szereplők közelképeit az F–18-asok repülését követő nagytotálokkal, és ekkor fényképezték rá az űrhajók és az idegen harci gépezetek modelljeit a sivatag horizontjára. A precíz munkálatok eredményeként félelmetes képek születtek, s ha *A függetlenség napja* megtekintése után az ember felsandít az égboltra, pillantásával szinte keresi az óriási űrhajókat, s abban reménykedik, hátha a következők már békés szándékkal jönnek...

Folytatás a 21. oldalról

Hasonlóképpen, de jóval kifinomultabb művészi eszközökkel közelít a témához *Stanley Kubrick* a *2001. Űrodisszeiá*ban, amikor majomszerű elődeink az idegenek által idepottyantott fekete monolit megsimításával válnak intelligens teremtményekké.

Az is előfordul, amikor távol a Földtől különös idegen lény befolyásolja az emberek gondolkodását. *Andrej Tarkovszkij Solarisá*ban a bolygó eleven óceánja kelti életre a kozmonauták szorongásait, tudat alatti félelmeit olyan lények képében, akik jelenlétére a tudósok titokban vágyakoznak.

HARMADIK TÍPUSÚ TALÁLKOZÁSOK

Akadt a filmrendezők között olyan is, aki gyakran forgatta az UFÓ-val foglalkozó szakirodalmat. A szóbeszéd szerint *Steven Spielberg* az amerikai kormány titkos UFO-aktáinak felhasználásával készítette el 1977-ben a *Harmadik típusú találkozások* (Close Encounters of the Third Kind) című filmjét. Erre utal a cím is, hiszen ekkor került be a köztudatba az Allan J.

Harmadik típusú találkozások (1977)

Hynek csillagász által alkotott kategorizálás, a földönkívüliekkel való első, második, illetve harmadik típusú találkozás. Az ufológia Galileije volt a film szaktanácsadója is, és a mozi csúcsjelenetében, amikor a hatalmas űrhajó leereszkedik a Földre, a várakozók között ott látható maga Hynek is, amint nagyokat szív a pipájából és elégedetten mosolyog. Ami a sztorit illeti, a mexikói sivatagban sértetlenül megtalálnak néhány, a második világháborúban eltűnt amerikai repülőgépet, majd Indiában különös, éteri zenére figyelnek fel. Mivel felmerül a gyanú, hogy a muzsika – *Kodály Zoltán* zenei jelrendszere – földön kívüli lényektől származó információkat tartalmaz, a felvett anyagot az Egyesült Államokba küldik, ahol egy tudóscsoport a francia Claude Lacombe *(Francois Truffaut)* vezetésével nekilát a tervszerű kutatásnak.

A hetvenes években az idegenek olykor már nem félelmetes betolakodóként, gülüszemű szörnyként szerepelnek a filmekben, hanem egyszerűen mások, akiknek másságát többnyire illett tiszteletben tartani, kivéve persze a hatóságokat...

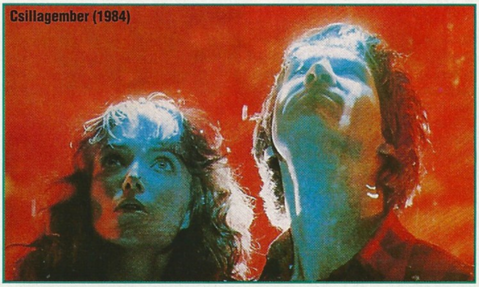
SPIELBERG MEGRÍKAT, SCOTT RIOGAT

Természetesen nem feledkezhetünk meg az aranyos földön kívüli botanikusról, a korszakos sikerű *E.T.*-ről, a földönkívüliről sem, aki főleg a gyermekeket hozta közelebb az idegenekhez. *Steven Spielberg,* a rendező szerint ő olyan lény, akit csak egy anya tudna szeretni. *„Nem akartam, hogy szépség legyen vagy fenséges, mert így nehéz lett volna vele megteremteni a kapcsolatot"*– indokolta meg külsejét a rendező. A tízéves Elliot összebarátkozik a kis lénnyel, rejtegeti őt, s megszeretik egymást. E.T. haza akar menni, a felnőttek – az orvosok, műszaki szakemberek – viszont itt akarják tartani őt, hogy tanulmányozzák az idegen életformák egyik képviselőjét. Végül az apró botanikus egy muskátlival a hóna alatt távozik bolygónkról, s szem nem marad szárazon...

Amikor az ember az űrben kalandozik, mindig van esélye arra, hogy fura életformákkal akadjon össze. *Ridley Scott A nyolcadik utas: a halál* (Alien) című

E. T. – a földönkívüli (1982)

filmjében a Nostromo teherűrhajó húszmillió tonna érccel megrakodva igyekszik haza, miközben legénysége hibernációban szendereg. Váratlanul a hajót vezérlő komputer, az Anya felébreszti őket, mivel életjeleket észlelt egy ismeretlen bolygóról, s az idegen lényekkel való kapcsolatfelvétel a Társaság szabályai szerint kötelező. Az arctámadó be is mutatkozik, majd a répameséhez hasonlóan sorra elpusztítja a legénységet, kivéve Ripley első tisztet és Jones kandúrt. A Nostromo megsemmisülése után Ripley még kirepíti a masszív idegent az űr vákuumába, majd macskástól hibernálva várja, hogy valaki rájuk bukkanjon a végtelen kozmoszban... Ez meg is történik, s a hetvenes évek végén készült első rész után az idegen – immáron a nyolcvanas években – még két folytatásban riogatja a közönséget, bekebelezi a szereplőket és minden esély megvan arra, hogy az immár halott, de egy hajszálából klónozott Ripley (lásd *Csillagember)* negyedszer is megküzdjön az elpusztíthatatlan teremtménnyel.

Csillagember (1984)

A nyolcadik utas: a halál (1979) – a rémet rejtő űrhajó......

A föderáció legfőbb ellensége (1979) – a klingon

John Carpenter 1984-es *Csillagemberében* (Starman) ugyanis a földönkívüli fényes pont hajszálból klónozza magát emberré, aki pontos mása a bús fiatalasszony elhunyt férjének, s a meddő nőt még megtermékenyíteni is képes, hogy valami emléket hagyjon maga után, mivel természetesen haza kell térnie, hiába marasztalja a SETI-kutató meg a fél amerikai hadsereg...

A tévé-képernyőről a filmvászonra költözött *Enterprise* űrhajó legénysége is félelmetes idegenekkel csap össze, a klingonokkal. Ez a faj állítólag a Szovjetuniót jelképezte, s nem véletlen, hogy amikor Gorbacsov peresztrojkája közismertté vált, az Egyesült Bolygók szövetsége (lásd: *A nap, amikor a Föld elhallgatott)* békét köt a birodalommal.

VISZLÁT, EMBERISÉG?

Idegennel persze a Földön is lehet találkozni, évtizedünkben is, például *A lény* (Species, 1995) című filmben. Igaz, a bekövetkező rémségek a földi tudósok számlájára írhatók, hiszen Xavier Finch emberi DNS-t kombinált földönkívülivel. Az eredmény egy mindenáron szaporodni vágyó, szépséges leányzó, aki habozás nélkül végez azon férfiakkal, akik nem felelnek meg céljának... Viszlát, emberiség?

A lény (1995)

Ugyanezt kérdezhettük az 1996-os esztendő júliusának havában, amikor egy napon minden megváltozott. Hatalmas űrhajók lebegtek a világ nagyvárosai fölött, s hiába volt minden, a pusztítást nem lehetett megakadályozni. S hogy mit akarnak az idegenek? Helyet, életteret a maguk számára, mint a sáskák, amelyek válogatás nélkül letarolnak mindent. *A függetlenség napja* című filmben majdnem vége lesz civilizációnknak, de szerencsére akad egy komputervírus, amit be lehet juttatni az idegen anyahajó vezérlőrendszerébe. Emlékeznek a *Világok harcá*ra? Ott náthabacilus volt a tettes, s megmenekültünk. Muszáj túlélnünk a dolgot, hiszen hátra van még az első találkozás. Mint az a *First Contact* (Az első

Csillagok háborúja (1977) – Csubakka, Harrison Forddal

kapcsolat) című, nyolcadik Star Trek-játékfilmből kiderül, ugyan túl kell esnünk a harmadik világháborún, de aztán 2063. április 5-én Zefran Cochran megteszi történelmi útját a *Phoenix* nevű időrakétával, s ez vezet el az első kapcsolatfelvételhez, majd a Bolygók Egyesült Föderációjának megalakulásához. Bár egy álnok faj, a Borg, a félig gép, félig élőlény cyberlények serege meg akarja akadályozni ezt, az *Enterprise–E* legénysége természetesen túljár az eszükön, s Jean-Luc Picard kapitány vezetésével tovább kutatja az űrt, a legvégső határt, hogy új életformákat, új civilizációkat találjon és hogy eljusson odáig, ahová még senki sem merészkedett...

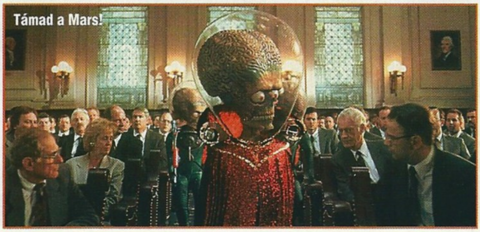

Star Trek – Az első kapcsolat (1996) – a Borg királynő

A jelenben és a jövőben játszódó mozikban számos olyan idegen lény szerepelt, amelyekre, akikre(?) e rövid dolgozatban nem tértünk ki. Ilyen például Csubakka, a csupaszőr vuki a *Csillagok háborújá*ból, a *David Bowie* alakította Newton a *Földre pottyant férfi*ból, Jeriba, a hímnős harcos a *Kedves ellenségem*ből és ahogy a stáblista végén szokott állni, még sokan mások.

Végül azéárt essék szó *Tim Burton* hazai mozikba is eljutott *Támad a Mars! (Mars Attack, 1996)* című filmparódiájáról, melyben sajátos küllemű marslakók merészkednek a Földre... Vörös szőnyeg, fogadóbizottság, „békével jöttünk" szlogen, majd szitává lőnek egy felröppenő hófehér galambot... Talán kommunikációs nehézségről volt szó – véli James Dale elnök *(Jack Nicholson),* mivel még fordítógép segítségével sem értjük a marsiakat, bár Kessler professzor *(Pierce Brosnan)* mindent megtész azért, hogy kiderüljön: miért is támadtak meg minket az idegenek. Nem sikerül neki. Akad azonban egy ifjonc, aki szereti a nagymamáját és támad egy jó ötlete, így nemcsak az első filmszerepét játszó *Tom Jones* menekül meg, hanem Földünk is.

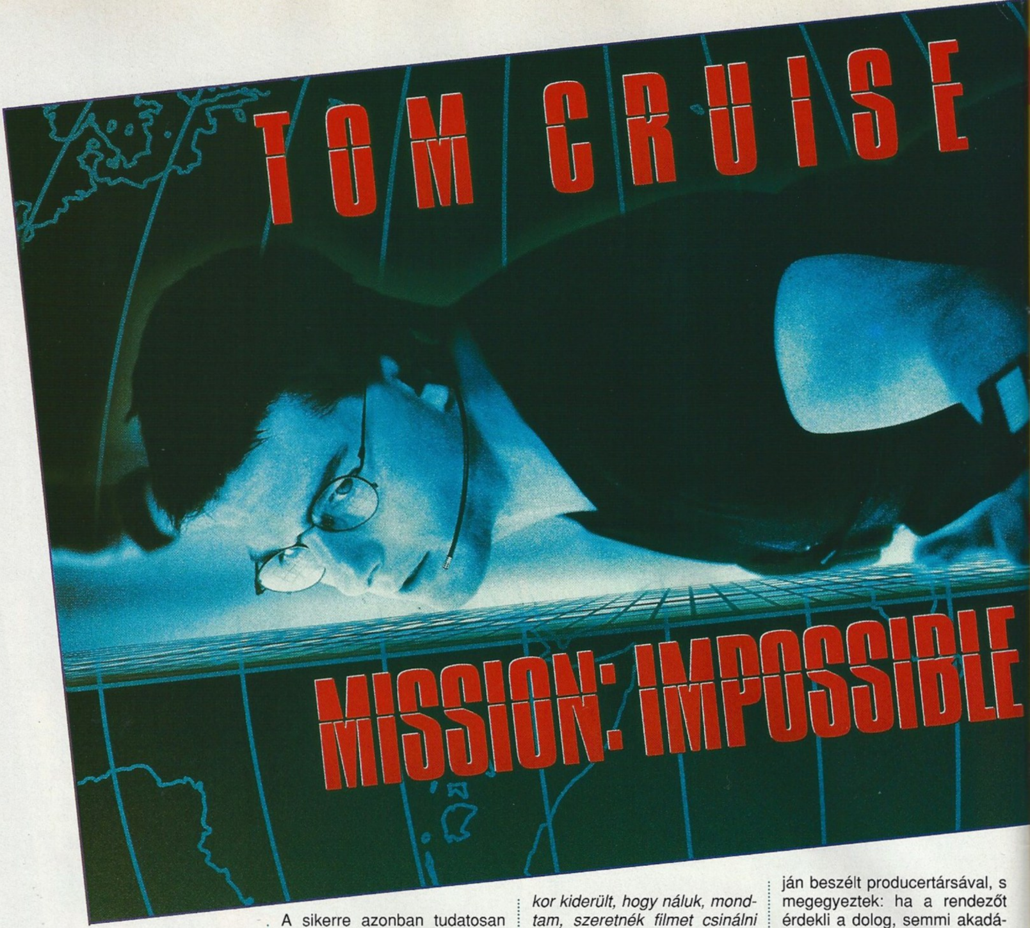
Egyelőre...

Trethon Judit

Támad a Mars!

Megérkeztek
a Disney Rajzfilmgyűjtemény
legújabb darabjai!
Ajánlott fogy. ár: 2400 Ft
A Walt Disney Pictures bemutatja
GOOFY
Disney
HERCEGNŐ Sorozat
Ajánlott fogy. ár: 1600 Ft
Minden kazettában ajándék!
Disney
BALU KAPITÁNY KALANDJAI
MERÉSZ MEDVECSEMETÉK
Ajánlott fogy. ár: 1600 Ft
© Disney
Ne feledkezzen meg
a Rajzfilmgyűjteményben már megjelent videokazettákról sem!
TOY STORY
TIMON & PUMBA
Aladdin
BALU PILÓTA
HERCEGNŐ Sorozat
A KIS HABLEÁNY
• Rengeteg tenger •
POCAHONTAS
A kazetták megrendelhetők: RO-LEX Kft. 1462 Bp., Pf.: 618. Telefon: 217-2730, 217-2731
RENDELÉSEM A KÖVETKEZŐ:
GOOFY (2.400 Ft/db+postaköltség) db
HERCEGNŐ SOROZAT 2. (1.600 Ft/db+postak.) db
BALU KAPITÁNY KALANDJAI 2.(1.600 Ft/db+pk. db
TOY STORY (2.400 Ft/db+postaköltség) db
TIMON ÉS PUMBA 1. (1.999 Ft/db+postaköltség) db
HERCEGNŐ SOROZAT 1. (1.600 Ft/db+postak.) db
ALADDIN (1.999 Ft/db+postaköltség) db
BALU KAPITÁNY KALANDJAI 1.(1.600 Ft/db+pk.) db
KIS HABLEÁNY 3. (1.600 Ft/db+postaköltség) db
POCAHONTAS (2.400 Ft/db+postaköltség) db
Csipkerózsika (2.400 Ft/db+postaköltség) db
A MEGRENDELŐ NEVE:
CÍME:
TELEFON:
További információ: InterCom, 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467

Amikor *Tom Cruise* 1992-ben társával, *Paula Wagner*rel megalapította a Cruise/Wagner Productions vállalkozását, talán csak titkon remélte, hogy első saját készítésű filmje, a *Mission: Impossible* az 1996-os esztendő egyik legsikeresebb filmes vállalkozása lesz, s hogy 181 millió dolláros amerikai bevételét megduplázza a külföldi forgalmazásból.

A sikerre azonban tudatosan készült, hiszen színészként is saját bőrét vitte vásárra. Igaz, ebben nem rejlett nagy kockázat, hiszen előző filmjeinek szinte valamennyi producere dörzsölhette a markát: százmillió dollár bevétel alatt talán még egyetlen Cruise-film sem adta alább. Annál inkább kockázatosnak tűnt a témaválasztás! A hatvanas évek végének, a hetvenes évek elejének televíziós sorozataként vált ismertté a *Mission: Impossible* (magyarul: A küldetés lehetetlen; a hazai tévékben *Különleges ügyosztály* volt a címe), így merésznek tűnt a témában a kilencvenes évek közepén fantáziát látni. De a színész-producer, aki vállalkozását a Paramount Pictures égisze alatt hozta létre, eltökélt volt: *„Amikor a Paramounthoz jöttünk, megkérdeztem, kinél vannak a Mission: Impossible jogai. Amikor kiderült, hogy náluk, mondtam, szeretnék filmet csinálni belőle. Úgy éreztem, ez tökéletes film lenne ahhoz, hogy beindítsuk a céget. Úgy gondoltam, megvan benne minden egy szórakoztató, izgalmas alkotáshoz."*

A producertárs is támogatta az ötletet, mondván, a tv századunk modern mitológiája, s nem számít, hogy a filmterv a televíziózás világából jön. Sőt, ez adott esetben akár előny is lehet, mert az emberek ismerik a sorozat zenéjét, témáját.

Cruise producer úr éppen rendezőkeresőben volt, amikor egy barátja vacsoráján összefutott *Brian De Palmá*val, az *Alibi test,* az *Aki legyőzte Al Caponét,* a *Káin ébredése,* a *Carlito útja* alkotójával. Beszélgettek az esetleges közös munkáról, mivel Tom Cruise bevallása szerint mindig is nagy csodálója volt Palmának. Cruise már a vacsora másnapján beszélt producertársával, s megegyeztek: ha a rendezőt érdekli a dolog, semmi akadálya, hogy ő legyen első közös filmjük direktora. Érdekelte, mindannyiuk legnagyobb örömére. *„Tudtuk, hogy Brian az a rendező, aki hozni tudja mindazt, amit akarunk, sőt még többet is"* – fogalmazott Cruise. S hogy a producerek mit akartak? Egy olyan akció-thrillert, kémfilmet, amely más, mint a többi. Egy olyan időszakban, amikor már nincs hidegháború, s a gonoszok is mások, mint korábban.

Miután Brian de Palma igent mondott, a lehető legaktívabban kapcsolódott a munkába. Együtt a két producerrel, valamint *David Koepp* és *Robert Towne* forgatókönyvírókkal tevékeny részt vállalt a szereplők kiválasztásában és a forgatási helyszínek eldöntésében. Az ő ötlete nyomán költözött a stáb Londonba és Prágába. Előtte azonban az előkészületek

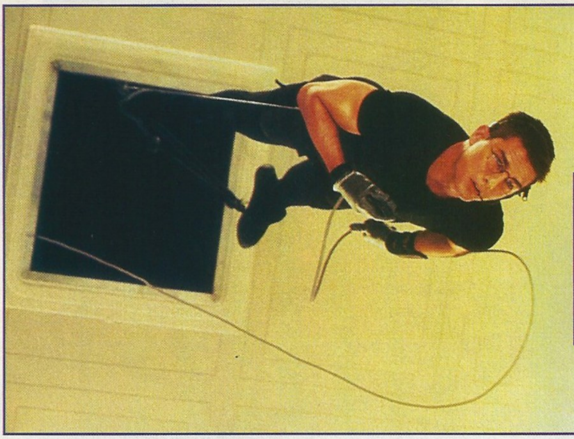
másfél évet vettek igénybe. Ennek ellenére a forgatás úgy kezdődött meg, hogy a történetben még voltak fehér foltok. Olyan jelenetek, amelyekről még nem döntött a csapat, igaz, a film felépítése már adott volt.

A forgatás során Tom Cruise-nak kettős feladata volt. Úgy kellett a színészi játékra koncentrálnia, hogy közben ne feledkezzen meg produceri teendőiről sem. A társak szerint ez sikerült. Pedig nem volt könnyű, mert a színész azt akarta, hogy az általa megformált hős, Ethan Hunt inkább szellemileg tűnjön erőteljesnek, semmint csupán testileg. *„Képes arra, hogy gondolkodásával kerüljön bizonyos helyzetekbe vagy keveredjen ki azokból"* – magyarázta Cruise. *„Ezekben a thrillerekben érezned kell, hogy a szereplő meg-*

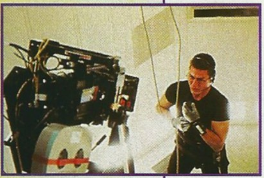
A CSÚCSTECHNIKA

A *Mission: Impossible* egyik éltető eleme a csúcstechnika, ezért a filmesek külön számítógépes–videós részleget működtettek, mely a produkcióban megjelenő komputergrafikáért volt felelős. *Andrew Eio* csapata fejlesztette ki azokat a programokat, amelyek a monitorokon futnak a filmben. Mivel konkrét tapasztalataik nem lehettek, a szakembereknek maguknak kellett elképzelniük, milyen technika lehet a CIA-nál. De ez még kevés volt, előre kellett tekinteniük a jövőbe, vajon mit hozhat a jövő, s azt meg is kellett terveznük. Mégpedig úgy, hogy a monitorokon látható kép valószerű legyen, mintha a számítógépeken futó programok valóban léteznének és működnének. Mindez az ismert és elérhető szoftverek adaptálásával, kombinálásával történt. *„Olyan laptopjaink voltak, amelyek egyszerre hat élő videóképet tudtak lejátszani"* – emlékezik Andrew Eio. *„Volt egy figyelő kamera, ami technikailag elég nehéznek bizonyult. Egy kis kamera volt beépítve egy szemüvegbe, amely az amerikai NTSC rendszerben volt. Ezt a jelet kellett küldeni egy konverteren, hogy NTSC-ből PAL rendszerben legyen. Aztán át kellett alakítanunk, hogy interaktív legyen a komputergrafikával. Végül a kép élőben jött a monitoron, és ezt látjuk a filmen."*

Vanessa Redgrave játssza Maxet. Eredetileg ugyan férfira írták a szerepet, de a rendező is, Cruise is úgy gondolta, mégiscsak Vanessa lenne az igazi. Be is vált, a színésznő pedig az alkotótársakat dicsérte: *„Szeretek Tommal dolgozni. Szerintem fantasztikus színész. Mindig is csodáltam, amit csinál, de amikor együtt dolgozol valakivel, az az igazi mérce."*

Tom Cruise-nak bejött a kettős szerep, bár nem volt könnyű. Talán ezért is döntött úgy, hogy cége a jövőben olyan filmeket is fog készíteni, amelyekben már nem fog főszerepet vállalni.

járja a poklot, és meg kell értened, hogy az élete érzelmileg felborul, kicsúszik a lába alól a talaj, és mindjárt összeroppan a rá nehezedő terhek alatt. Ha ezt érzelmileg nem éled át, akkor az nem viszi a történetet. Akármilyen gondosan megkomponált egy jelenet, a feszültség a színész zsigereiből jön."

Jon Voight Jim Phelpsetet alakítja. Örült szerepének, bár talán előre nem látta, milyen kimerítő munka vár rá. Kisebb zúzódásokkal, sebekkel úszta meg a forgatást, és hálás volt a kaszkadőröknek, akik nemcsak a helyettesítésükben tettek sokat értük, de tanácsaikkal készséggel segítették a színészeket is.

Jean Reno a francia televízióban látta a sorozat jó néhány darabját, s a rendező hívó szavára egyből igent mondott. Az általa megformált Kriegerről *Brian De Palma* szavai igen tömörek voltak: *„Francia, áruló és dohányzik. Ennyi."* Ebből ő mindent megértett, Reno figurája mégis megváltozott, mert Palma kissé rosszabb színben kívánta feltüntetni. Ám Reno alakja nyomán Krieger karakteresebb egyéniség lett.

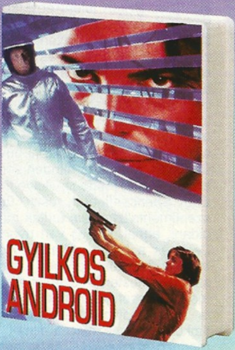
CRUISE A VONAT TETEJÉN

A film csúcsjelenete a vonatos epizód, amikor *Tom Cruise* a száguldó vonat tetején szalad. A másik főszereplő itt is a számítógépes grafika volt, de Cruise mindenáron azt akarta, hogy a szél olyan erős legyen, amennyire a valóságban is lehet, hogy az le tudja tépni az embert a vonat tetejéről. A stáb próbált repülőgépmotorokat, ventillátorokat, de egyik sem volt a megfelelő erősségű. A színész korábban tanult ejtőernyőzni és emlékezett a szimulátorcsőre, amelyben hatalmas volt az áramlat. Végül *Greg Powell* kaszkadőrkoordinátornak Európában sikerült fellelnie egy ilyen gépet, melyet átalakították, s így több mint 220 km-es szélsebességet lehetett vele elérni. *„Ha elég közel álltál hozzá, kapaszkodnod kellett"* – meséli *Greg Powell*. *„Eltorzította az arcodat, de Tom ezt akarta. Ez nem olyan volt, mint más filmekben, ahol emberek futnak a vonat tetején, és az egyik kocsiról a másikra ugrálnak. Itt ez ki volt zárva. Ilyen erős géppel még nem dolgoztam."*

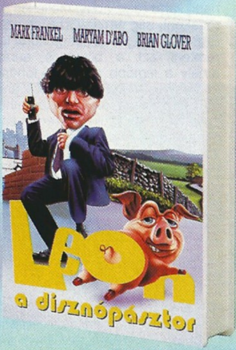
MÁRCIUSTÓL A VIDEOTÉKÁKBAN

Kérje ingyenes katalógusunkat.
MIRAX Nemzetközi Filmforgalmazó és Multimédia Kiadó Kft. 1113 Budapest, Karolina út 34/a.
Tel./fax:(36-1) 209-2919, 209-2920 e-mail: mirax@mirax.hu
Keresse filmjeinket az interneten a „www.mirax.hu" címen!

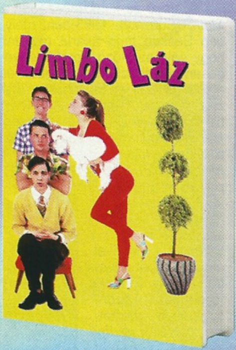
GYILKOS ANDROID

Az űr-hajótöröttet egy család menti meg … vesztükre, mert hála helyett halált oszt az emberbőrbe bújt android.

LEON A DISZNÓPÁSZTOR

Mit tesz az ember ha kiderül, hogy lombikbébiként jött a világra, ráadásul szüleit is "elcserélték"? Ha Leonnak hívják és zsidó ingatlanügynök, akkor természetesen kóser disznók tenyésztésébe kezd!

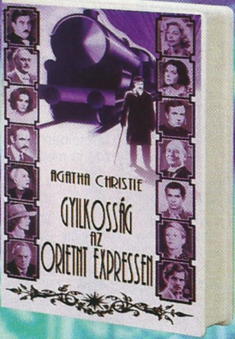
LIMBÓLÁZ

Amikor a srácok beindulnak és a szombat esti limbóláz a vöröslámpás negyed felé terelgeti őket, adódhat egy-két pikáns meglepetés …

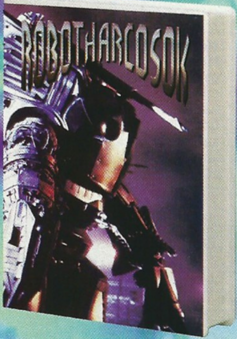
ANDERSONVILLE - BÖRTÖNVÁROS

Bebörtönzött katonák … éhezve … egymásnak is kiszolgáltatva … Észak és Dél harcának legkegyetlenebb fogolytáborában.

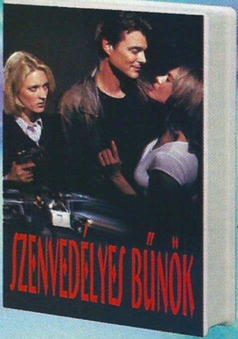
GYILKOSSÁG AZ ORIENT-EXPRESSZEN

Egy utazás ami átszeli a kontinenst … lezár egy életet … és felfed számos titkot. Agatha Christie klasszikusa, valódi sztárparádéval fűszerezve!

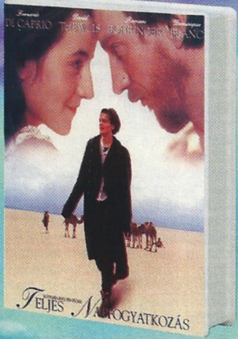
ROBOTHARCOSOK

A Földért kiálló gladiátor valódi hős az elsőtől az utolsó csavarig! Csak az a kérdés sikerül-e megtalálni és idejében újraindítani programját …

SZENVEDÉLYES BŰNÖK

Bizalom, a közös munka és egymás iránti vonzalmuk kerül veszélybe, amikor a jóképű zsaru és partnernője közé egy titokzatos asszony áll.

TELJES NAPFOGYATKOZÁS

Verlaine és Rimbaud … Két zseni, akiknek sorsát az egymás iránti rajongás rontotta meg. Csak ők értették igazán egymás tehetségét … és tehették tönkre egymás életét.

A KEDVES

Ki az a borostás, nagy orrú, gyakran kissé együgyűnek tűnő fiatalember, aki kis kerek szemüvegében mintha csak egy Isten háta mögötti középiskola kémiaszertárosa volna? Nem visel rászabott zakókat, melyek verekedés után is patyolattiszták maradnak; nem alakít szívtipró gengsztereket és hekusokat. Mozdulatai és hangja társadalmi drámákban és akciófilmekben egyformán természetes. Különcségeikkel, bogaraikkal azt sugallják az általa eljátszott legemlékezetesebb figurák, hogy semmivel se különbek nálunk, néha talán rosszabbak is, mint mi vagyunk, de hát ilyen az élet, nem lehet mindenki szuperhős, és nem is mindenki akar azzá válni. Kellenek efféle furcsa szerzetek is néha, nélkülük minden sokkal unalmasabb volna.

❖

Hogy ki az? Nos, *Jean Reno*, aki, az utóbbi két évtized egyik „nagy felfedezése" a francia filmművészetben. Nyilván akadnak olyanok is, akik ajkbiggyesztve fogadják e kijelentést: nekik Reno túlságosan könnyű fajsúlyú filmekben vállal szerepeket, és amit csinál, az visszafogott bohóckodás. Meglehet. Az azonban biztos, hogy az alig húsz éve debütált színész mára talán a legkelendőbb francia filmcsillaggá nőtte ki magát, olyasvalakivé, akit még a szinte hermetikusan zárt amerikai filmvilágban is „jegyeznek", sőt, újabban foglalkoztatnak. Ahogy Luc Besson *Nikitá*ja (La femme Nikita, 1991), melyben Reno epizódszerepet kapott, arra inspirált egy amerikai rendezőt, hogy megcsinálja a film tengerentúli, híg lére eresztett változatát, úgy maga Reno is, akit nem egykönnyen felejtünk el a *Nikita* megnézése után, exportcikké vált. Egyedül Gérard *Depardieu* „van versenyben", akinek nevét a nagyszabású *1492* után sok nem-európai néző is bizonyosan megjegyezte. Renoról több szempontból is elmondható: eddig nem a szokványos sztárpályát járta meg. Nem is járhatta volna, hisz nem egy férfiszépség; legalábbis azok, akik a Gibson-, Costner-, Grant- vagy éppen Pitt-féle arcélt imádják, talán még csúnyának is találják a francia színészt. Reno tehát jelentős hátránnyal indult a népszerűségért folytatott ádáz küzdelemben. Ráadásul egyik korai filmjében éppen *Alain Delon* mellett kellett szerepelnie. Nehéz elképzelni két, egymástól távolabb eső karaktert a francia filmes világban. De Renót láthatóan nem viselték meg a pálya korai évei, amikor elsősorban mellékszerepek jutottak számára. Várt türelmesen, s a siker nem maradt el: talán a csillagok szerencsés együttállásának köszönhető, hogy egymásra találtak *Luc Besson* rendezővel, aki először az *Élethalálharc* (Le dernier combat, 1983) című nyomasztó, furcsa produkcióval hívta fel magára a kritikusok figyelmét. Jean Reno (aki amúgy is szeret szófukar szerepeket játszani) itt egy szélesvásznú fekete-fehér némafilmben léphetett fel, egy tehetséges rendező negatív utópiájában (kihalt város egy atomháború után).

❖

Ezután elválaszthatatlan kolléga lett rendező és filmszínész. Jött a *Metró* (Subway), 1985-ben, melyben Besson meg akarta mutatni, hogy egy, az előző filmétől lényegesen különböző képi világban és mesetípusban is otthonosan mozog. A színes filmben még mindig nem Renóé lett a főszerep: *Isabelle Adjani* szépsége vonzotta a tekinteteket, meg a nagy nevű *Michel Galabru*. És persze a zegzugos föld alatti világban rendezett üldözések-bujkálások. Besson e filmjével elindult nézőhódításba. Innen kezdve félig-meddig közönségigényes alakítottá pályáját, s így kedves színészéét is. A következő zseniális lépés (üzleti, nem esztétikai értelemben) *A nagy kékség* (Le grand bleu, 1988) volt, melyben immár Reno kapta az egyik főszerepet, s megmutathatta, ki is ő valójában. Pontosabban: ez a film az, amely a színész pályáján sorsfordító jelentőségű. Itt született meg a Jean Reno, akit ma ismerünk. Ha a zakók nem is, a szerep testre szabott volt: Reno megszállott búvárt alakított, aki legjobb barátjával versenyez. Már ekkor sem az ő személyéhez kötődik a szerelmi szál a filmben: a „Szerelem vagy a tenger?" dilemma kissé giccsesnek és közhelyszerűen kongónak tűnik Besson fogalmazásában is. Amire pedig szívesen emlékszünk a hatalmas kasszasikerből, az Reno és maga a nagy kékség. A néhány évvel későbbi *Nikita* tovább árnyalta a búvárfilm kialakította portrét. Reno immár megtalálta önmagát, azt a bizonyos különc, néha mogorva, de azért nagyon szeretetre méltó figurát, aki néhány szóval, gesztussal is felejthetetlenné tud válni. A punk bankrablólányból polgári életet élő titkosügynökké/bérgyilkossá átnevelt főhős történetében ő játssza Victor, a takarító szerepét, aki különlegesen veszélyes esetekben vállalja a hulla eltüntetését a helyszínről. Az epizódszerepből kiderült, Reno rendelkezik azzal a nem mindennapi varázzsal, hogy mellékes figuraként, alig néhány szavas szerepben is meg tudja maga körül teremteni azt a bizonyos aurát, amely a legtöbb akciófilm főhőse körül sincs meg. A *Nikita*-beli produkció arról is elgondolkodtathat sokakat, vajon szükségszerű-e egy filmcsillagot mindig főszerepben alkalmazni. Reno már sokszor bizonyította, s nem csupán Besson filmjeiben, hogy a válasz: nem. Gondoljunk csak az *Antonioni–Wenders* szerzőpáros alig két éve bemutatott *Túl a felhőkön*jére (Pardela les nuages): a már világhírű Renónak csupán egy rövid epizódszerep jut valahol a film közepén, akárcsak neves partnerének, *Fanny Ardant*-nak.

Felhők szökevényei

❖

A *Nikita* Besson számára világossá tette, hogy a magányos-és-különc-de-azért-melegszívű bérgyilkos tematikájával nagyon is van mit keresni a piacon. Megszerezte hát az eddigi közönségcsalogató bombákat még nagyobb hatásfokkal robbantó alkotását, mely a kalandvágyó fiatalokat éppúgy vonzza, mint a romantikus érzelmű, a filmek végén sírni szerető idősebbeket, a Jean Renónak dedikált *Leon, a profit* (Léon, 1994), mely a korai Besson-filmektől immár csillagfénynyi távolságban aratja a babérokat. Besson ezúttal mindent egy lapra tett fel: arra a receptre, mely szerint egy karakteres főszereplő, néhány jól megválogatott mellékszereplővel és egy bájos gyermekszínésszel az oldalán, biztos kasszasikert jelent egy félnehézsúlyú gengszterfilmben. Igaza lett. A Reno-alakból ugyanis hiányzik mindenféle amerikaias nagyotmondás, csodahős-séma, viszont abban a szerepben, amit kisebb-nagyobb változtatásokkal már a többedik Besson-opusban előad, még nem vált unalmassá. Leon alakja egyesítette a hajdani búvár és Victor, a takarító minden vonzerejét. S amit Piedone, illetve más *Bud Spencer*-figurák csak üres szentimentalizmussal tudtak megoldani, annak itt alig van nyoma: Leon és a kislány *(Natalie Portman)* profi kettőse (például a nagyszerű mesterlövész-jelenetben) még a Besson-kerülő igényeseket is megmosolyogtatná, ha nagy titokban megnéznék a filmet. A rendező szerkesztési és színészválasztási képességét dicséri az a szimmetria is, amely a filmbéli Jó és Rossz között megvalósul. E szerint a hős ellenében egy, a maga nemében legalább olyan jelentős személyiséget kell felvonultatni a negatív oldalon is. Fontos dramaturgiai előírás, hogy e szimmetriának valahogy érvényesülnie kell a kalandfilmben (kivétel, persze, erősíti a szabályt). Ha nem, azt a film egésze sínyli meg. A *Zsarutörténet* (*Delon–Trintignant*), *A keselyű három napja* (*Redford–von Sydow*) vagy éppen *Clint Eastwood* és *John Malkovich* emlékezetes kettőse (*Célkeresztben*) mind-mind e szerencsés harmóniának (is) köszönheti legendáját. A *Leon*ban a kiegyenlítettség *Jean Reno* és *Gary Oldman* érdeme. Oldmant az itt nyújtott alakítása, nem pedig a látványosabb *Drakula* címszerepe mutatja igazán nagy színésznek. Leon ellenfele ugyanis olyan ember, akitől még a fotelben üldögélő néző is félni kezd, ha meglátja.

❖

A *Leon* óta Jean Reno új pályaszakaszba lépett. Előbb *Don Kent Felhők szökevényei* (Flight From Justice) című kalandfilmjében, majd *Brian De Palma Mission: Impossible*-jében kapott szerepet. Reno amerikai szí-

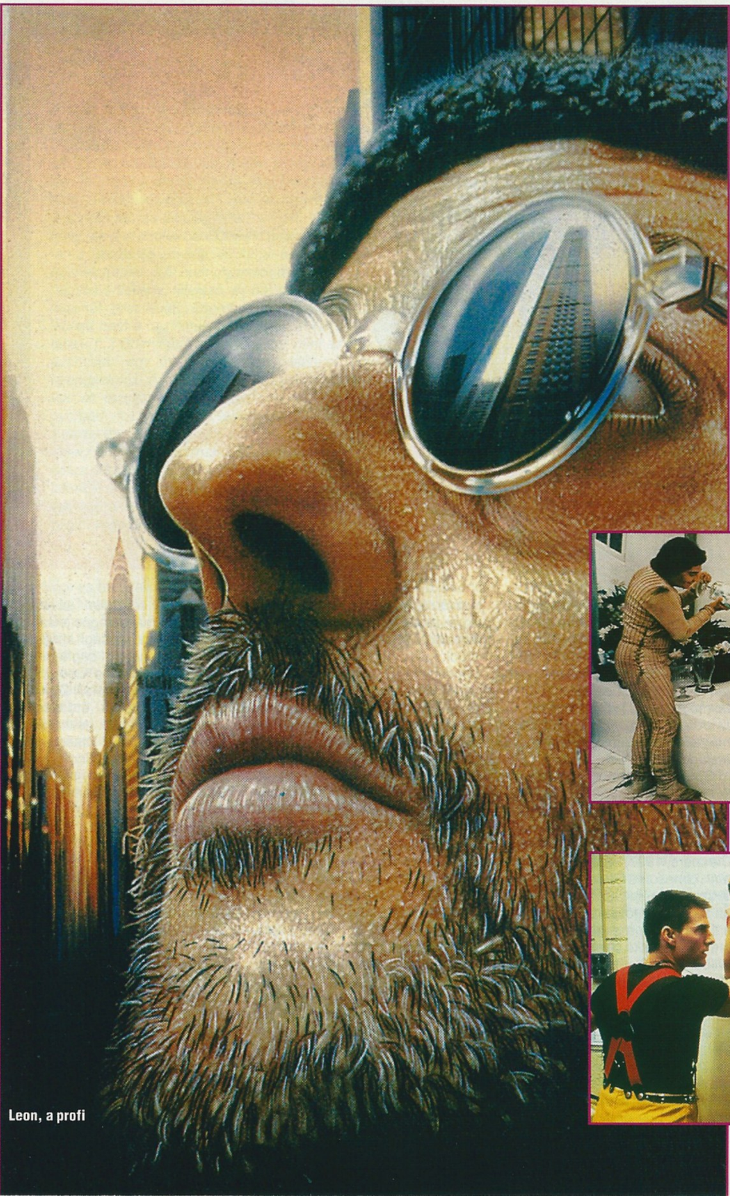

Jean Reno filmjei a magyar videótékákban:

Megbosszulni Peppert (Pour venger Pepere, 1986) r.: Joel Seria *(Televideo)*
Hamburger, vagyis Marhakonzerv akció (L'operation corned beef, 1990) r.: Jean-Marie Poiré *(Mokép Videókiadó)*
Nikita (La femme Nikita, 1991) r.: Luc Besson *(ZOOM)*
Jöttünk, láttunk, visszamennénk (Les visiteurs, 1992) r.: Jean-Marie Poiré *(Mokép Videókiadó)*
Leon, a profi (Léon, 1994) r.: Luc Besson *(Mokép Videókiadó)*
Felhők szökevényei (Flight from Justice, 1994) r.: Don Kent *(Best Hollywood)*
Mission: Impossible (1996) r.: Brian De Palma *(UIP-Duna Film)*

KÜLÖNC

JEAN RENO

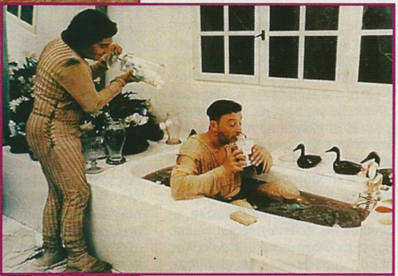
Leon, a profi

nésszé kezd válni, méghozzá akcióhőssé. Erről az új időszakról néhány év múlva alighanem egy másik összefoglalást írhatunk. De annyi már most is elmondható, hogy Reno világsztárok oldalán játszik De Palma filmjében. *Tom Cruise* és *Jon Voigt* látható a két főszerepben, a női szereplők között pedig *Vanessa Redgrave*. Az amerikai nézőnek ismerősen csenghetett a film címe már a forgatásról érkezett első hírek idején is, hiszen a hatvanas–hetvenes évek fordulóján tévésorozatként vetítették a mostani produkció ősét. A kémtörténetben Reno nem az egyetlen „francia kapcsolata" volt *Tom Cruise* producer/főszereplő csapatának: *Redgrave* mellett a másik jelentős női szerepet *Emmanuelle Béart*-nak ajánlották fel, aki élt a lehetőséggel, nyelvi nehézségei ellenére.

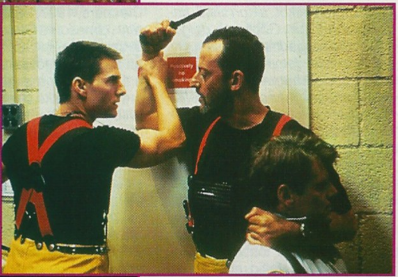
Jean Renónak nem ez volt első nagy megmérettetése. A már említett *Alain Delon*on és *Fanny Ardant*-on kívül *Romy Schneider, Jeanne Moreau* oldalán is látható volt pályájának első szakaszában, *Tom Cruise* előtt pedig *Kevin Kline* és *Meg Ryan* mellett is feltűnt a *Francia csók*ban (French Kiss, 1995). *Luc Besson*on és *Antonioni*n kívül a nagyobb rendezők közül *Marco Ferreri* is foglalkoztatta (*I Love You,* 1986). Karrierje jelenleg meredeken ível felfelé, pontosabban Hollywood irányába. Lehet tehát valami jelképes értelme annak, hogy andalúziai spanyol szülők gyermekeként látta meg a napvilágot Casablancában.

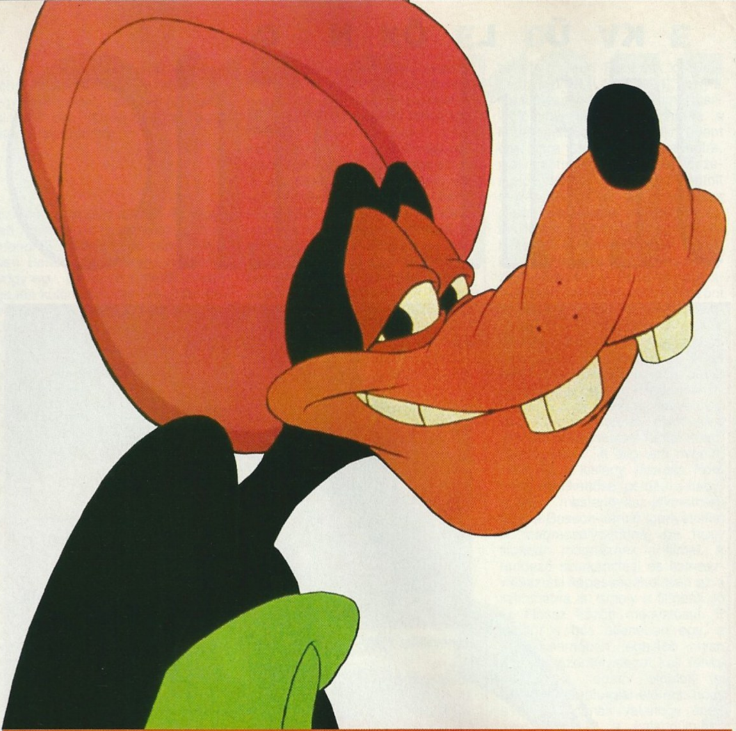
Máté J. György

Jöttünk, láttunk, visszamennénk

Mission: Impossible

GOOFY
Lüke a sztár

A Disney-figurák szinte észrevétlenül sétáltak, táncoltak, csetlettek-botlottak be a huszadik század kultúrtörténetébe. Úgy tűnik, örökéletűek lesznek és még számtalan generációt fog szórakoztatni Hófehérke és a hét törpe, a kedves Miki egér, Donald kacsa, a fölfújt hólyag, az ostoba Pluto kutya és a többiek. A nagy klasszikusok egyike, Miki, Donald és Pluto méltó társa a Lüke névre hallgató kutya, akit Goofyként ismer a világ.

A Walt Disney-stúdió első számú sztárja 1928-tól kezdve Miki egér volt. Idővel persze bővült a kör, újabb és újabb figurák tűntek fel a színen. A szeretetre méltó, félnótás Goofy az 1932-es *Miki revüje* (Mickey's Revue) című rövidfilmben mutatkozott be a közönségnek. Ekkoriban még Lüke Vau (Dippy Dawg) névre hallgatott, és csak körvonalaiban emlékeztetett a későbbi Goofyra. A nyakigláb blökinek, nevéhez illően, lüke modora volt. Ami igazán figyelemreméltó volt benne, az jellegzetes bárgyú nevetése – *Pinto Colvig* kölcsönözte számára a hangot. Jelleme, személyisége sokat formálódott a Mikivel, Donalddal és Plutóval közösen jegyzett filmekben, míg a ma ismert és kedvelt alakja a *Miki benzinkútjában* (Mickey's Service Station, 1935) nyerte el végleges formáját. Ekkor már Goofy néven szerepelt, új nevét az egy évvel korábban készült *Az árvák javára* (Orphan's Benefit) című filmben kapta.

Goofyt a stúdióban sokáig csak Lükeként emlegették. *„Ostobasága más természetű, mint Plutóé”* – írta róla 1935-ben *Ted Sears*, a stúdió történet-osztályának vezetője, aki egyik tanulmányában részletesen elemezte a legfontosabb Disney-figurákat, vázolta kialakított személyiségjegyeiket. *„Igyekszik úgy csinálni a dolgokat, ahogy szerinte okos lenne. Mindig mindent rosszul csinál, és a végén bután és bocsánatkérően nevet. Ritkán jön ki a sodrából. Ezért jó ellentétet alkot a forrófejű kacsával. Amikor Goofyval dolgozunk, megengedhetünk magunknak bizonyos dolgokat... az élettelen tárgyak lehetnek élőbbek, ha vele kerülnek kapcsolatba, eltúlozhatjuk és humanizálhatjuk őket, hiszen érezzük, hogy ő így látja őket.”*

Goofy figurájának kialakítása, személyiségének megformálása *Art Babbitt* nevéhez fűződik. Egészen addig csak egy mellékszereplő volt a sok közül, neki köszönhető, hogy a többiek egyenrangú társa lett, felfigyeltek rá az emberek. *„Goofy mindeddig gyenge rajzfilmfigura volt mivel mind fizikai, mind szellemi felépítése határozatlan és megfoghatatlan volt.”* – állította róla Babbitt. *„Régen a hangja volt az egyetlen azonosító jegye. [...] (Senki) semmiféle erőfeszítést nem tett azért, hogy megfelelő feladatokkal és szellemi attitűddel lássák el.”*

Goofy tehát a nagy sztárok állandó kísérője lett, olyan emlékezetes filmekben szerepeltek együtt, mint a *Költözünk!* (Moving Day, 1936), az *Óratisztítók* (Clock Cleaners, 1937) és a *Szellemkastély* (Lonesome Ghosts, 1937). Az évtized végére azután megérett az idő, hogy főszereplővé lépjen elő. És Goofy meghálálta a bizalmat! A *Szöcske Szepi* (Goofy and Wilbur, 1939), Goofy horgászkalandja ellenállhatatlanul humorosnak bizonyult, meghódította a közönséget. Goofy sztárrá válása elől elhárult minden akadály.

❖

A negyvenes évek elején, mint ahogy az egy nagy sztárhoz illik, egész részleg szerveződött Goofy köré, amely csak vele, a filmjeivel foglalkozott. Ennek vezetésével a stúdió *Jack Kinney*t bízta meg. A csoport tagjai között olyan nagy neveket találni, mint *John Sibley* és *Wolfgang Reitherman*, aki később rajzjátékfilmek sorát készítette. Az időszak filmjei közül kiemelkednek a *Hogyan kell...* (How to...) sorozat filmjei, melyek közül az 1944-ben készült *Hogyan kell játszani az amerikai futballt?* (How to Play Football, 1944) epizódot Oscar-díjra jelölték. Az ötvenes években Goofy olyan filmekkel öregbítette hírnevét, mint a *Motor Mania* (1950), a *Két hét vakáció* (Two Weeks Vacation, 1952) és *A papa szabadnapja* (Father's Day Off, 1953). Majd egy évtizeddel később újabb filmjét, az *Aquamania*t (1961) jelölték a legrangosabb díjra. Ezután már csak két rövidfilm készült vele, a továbbiakban összeállításokban, rajzjátékfilmek epizodistájaként vagy éppen oktatófilmekben szerepelt. Ez utóbbiakban például a sportot népszerűsítette. A nyolcvanas években készült sorozat – a részvétel az első, a győzelem másodlagos jelszóval – a nemzetközi ifjúsági atlétikát támogató programot segítette. A kilencvenes években Goofy a televízióban bukkant fel. A *Dinka banda* (Goof Troop) érdekessége, hogy ebben a Max névre hallgató kölyke is szerepet játszott, sőt az „öreg” fejére nőtt. Eddig hetvennyolc epizód készült, de könnyen lehet, hogy folytatódni fog a sorozat.

❖

A nyolcvanas évek végén új időszámítás kezdődött a stúdió és a filmművészet történetében. *A kis hableány* (The Little Mermaids, 1989) című filmmel fantasztikus sikerszéria vette kezdetét. *A szépség és a szörnyeteg* (The Beauty and the Beast, 1991), az *Aladdin* (1992), *Az Oroszlánkirály* (The Lion King, 1994), a *Pocahontas* (1995), valamint legutóbb *A Notre Dame-i toronyőr* (The Hunchback of Notre Dame, 1996) rajzjátékfilmes feldolgozása halomra döntötte a

GOOFY JELLEMRAJZA

Ki más is jellemezhetné jobban Goofy figuráját, mint *Art Babbitt*, „személyiségének” kialakítója. *„Testtartása egy nulla. A háta rossz irányba görbül, kis pocakját előretolja. A feje, a hasa és a térdei irányítják a testét. Nyaka elég hosszú és sovány. Térdén lötyög a bőr, lábfeje nagy és lapos. A sarkán jár, és lábujjai felfelé állnak. Válla keskeny, és meredeken ereszkedik lefelé, ettől azután a felsőteste sovány, és karjai hosszúak, nehéznek tűnnek, bár nem olyannak rajzolták. Keze nagyon érzékeny, kifejező, és bár széles mozdulatokkal gesztikulál, úriemberre vall. Cipője és lábfeje nem a rajzfilmek hagyományos »gyurmalába«. [...] Goofyt úgy kell elképzelni, mint az örök optimistát, egy átejthető jó szamaritánust, egy gyengeelméjű és egy fajankó keverékét. Hányaveti és nyurga, de nem ruganyos. Ha kell, tud gyorsan mozogni, de ha teheti, inkább elkerüli a túlterhelést, ezért mindig azt az utat választja, amely a legkönnyebbnek látszik. Házmesterfilozófus. Akármi is történik vele, végül mindig megbékél – úgy van jól, ahogy van, vagy legalábbis úgy szórakoztató. [...] Ritkán, sőt sohasem éri el célját, vagy fejezi be, amit elkezdett.”*

nézettségi és bevételi rekordokat. Hihetetlenül megnőtt az érdeklődés a Disney-filmek iránt. Ezt kihasználva a stúdió kétféle módon reagált a kihívásra. Egyfelől a rajzjátékfilmek népszerű figuráinak főszereplésével tévésorozatokat indított útjára (*A kis hableány, Aladdin*), másfelől a tévében sikert aratott sorozatoknak elkészítette a rajzjátékfilm-változatát (*Csipet-csapat, Kacsamesék*). Ez utóbbi sors várt a *Dinka bandára* is. A négyballábas, ügye- és eszefogyott eb megkapta élete nagy lehetőségét, a *Goofy* (A Goofy Movie, 1995) főszerepét. Természetesen legújabb kalandjainak már fia is részese lett, bármennyire is szeretett volna belőle kimaradni. A videókazettán immáron idehaza is megelevenedő rajzjátékfilm legnagyobb részét a cég francia leányvállalata készítette, nemzetközi animációs csapat összefogásával.

„Amikor elkezdtünk a filmen dolgozni, az volt a szándékunk, hogy a televíziós sorozat alapján készítjük el a produkciót, de rá kellett döbbennünk, hogy senki nem nézné szívesen Goofy ugrabugrálását és botladozását nyolcvan percen keresztül. Végül a szereplők újraformálásánál, és kapcsolatrendszerük újragondolásánál kötöttünk ki” – avatta a világot a titokba Dan Rounds producer. *„Sok időt szántunk a szórakoztató történet megírására. A film (egy vakáció története) valójában az apa és fiú kapcsolat alakulásának, fejlődésének bemutatása.”*

❖

A *Goofy* a Disney-hagyományok szellemében, igazi családi mozinak készült. A siker egyik záloga, hogy olyan kérdéssel foglalkozik, melyet mindenki ismer, sőt átél(t), vagyis a szülőkhöz való kapcsolattal. *„... képesek vagyunk nevetni a Goofyval történő kínos helyzeteken, miközben saját helyzetünkbe és kacsolatrendszerünkbe is bepillantást nyerhetünk”* – fogalmazott *Gary Krisel*, a stúdió televíziós részlegének elnöke.

A siker másik összetevője a zene, valamint a filmben felhangzó hat dal. Míg a partitúrát *Cartell Burwell* írta, a dalok megírásában, megkomponálásában olyan neves dalszerzők működtek közre, mint *Tom Snow, Jack Feldman, Patrick DeRemer* és *Roy Freeland*. Az előadók közül a rhythm and blues sztár *Tevin Campbell* neve kívánkozik az élre. *„Az ember kezd úgy gondolni Goofyra, mint akit beszippantott egy porszívó, azután hátul kiköpött, és számos hasonlóan gyászos dolog történik vele”* – mondja Tom Snow zeneszerző. *„De a dalok, amelyeket Jack és én írtunk, jellemének másik oldalát is megmutatják, mégpedig azt, hogy hatalmas szíve és nagy lelke van. Sok kínlódással tudtunk olyan dalt írni, amely az emberek számára váratlan elemekkel gazdagította Goofy jellemét.”*

A *Goofy*, illetve a többi Disney-rajzfilm sikere felvet néhány illetlen kérdést is. Egyrészt tisztában vagyunk azzal, hogy éppen a stúdió rajzjátékfilmjeinek sikerének köszönhetően világszerte hatalmas az érdeklődés a rajzfilmek iránt. Ezt az igényt pedig ki kell elégíteni. Az is nyilvánvaló, hogy ha nem Disneyék teszik ezt, akkor megteszi más, hiszen a japán, francia, kanadai és más nemzetiségű stúdiók is ontják a filmeket, sorozatokat. A Disney-cég természetesen kihasználta helyzeti előnyét, a piac nagy részét lefölözve az egész világot átfogó rajzfilmstúdió-hálózatot épített ki. Ami viszont talán már kevésbé szerencsés, hogy e versenyben megkezdődött a nagy mozisikerek aprópénzre váltása, a végeérhetetlen sorozatok készítése a feneketlen étvágyú televízió számára. Legelőször *A kis hableány* és az *Aladdin* jutott erre a sorsra. Ez pedig, bár anyagilag kétségtelenül kifizetődő, óhatatlanul a minőség rovására megy. Arról nem is szólva, hogy egy idő után elveszíti varázsát, eredeti báját. Sokak szerint legalább ilyen szakmai zsákutca a rövidfilmre kitalált figurákat egész estét betöltő rajzjátékfilm főszerepében eladni. Az esetek többségében az ilyen film egyenetlen minőségű epizódokra hullik szét. Hogy ez az egész estés *Goofy*-film láttán mennyire igaz, azt mindenki majd maga döntheti el.

Szilágyi G. Gábor

TAPSI HAPSI

és barátai

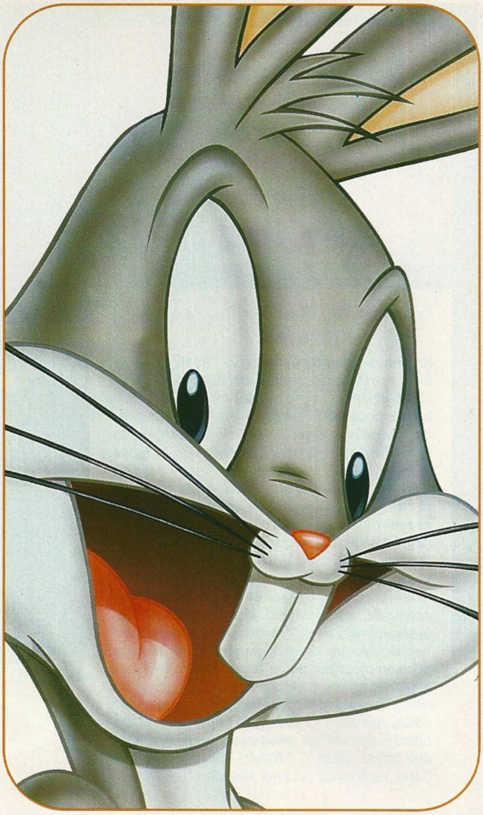
Miközben a világ mozijaiban *Michael Jordan* kosárlabdasztár segíti ki *Tapsi Hapsit* és barátait egy észveszejtő kosármeccsen a *Zűr az űrben* (Space Jam) című legújabb rajzjátékfilmben, a Föld leg-

flúgosabb és talán legaranyosabb nyuszija bandájával valóságos kazettaáradattal lepi meg rajongóit és a rajzfilmek kedvelőit. A *Flúgos firkák* igencsak játékos kedvű csapata (az HBO-n még a *Bolondos dallamok* címszó alatt volt fellelhető a *Looney Tunes*) telis-tele van kedves vidám, bohókás állatokkal. Így ott téblábol az állatseregben *Csőrike, Cucumalac, Dodó kacsa, Kengyelfutó Gyalogkakukk, Wili, a prérifarkas,* valamint *Taz, a tasmán ördög, Rissz-Rossz Sam, Szilveszter, Ugyanaz, Nagyi és Pepe.*

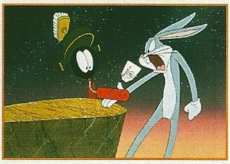
Tapsi Hapsi, alias Bugs Bunny igencsak idős nyuszi lenne már, ha nem lenne kortalan. A Warner Brothers teremtménye már a negyvenes évek legelejétől, s azután a negyvenes–ötvenes években folyamatosan szórakoztatta az amerikai nézők millióit, s ma is ő a világ egyik legnépszerűbb rajzfilmfigurája. A háború idején vigasztalást nyújtott a katonáknak, elfeledtette velük a gondokat. A hol szelíd, hol erőszakos nyúl nemcsak kedves alakja, érdekes történetei miatt lopta be magát a szívekbe, hanem azért is, mert – szakemberek szerint – vonzza az embereket az ő lázadó magatartása, ami a nézőkben, vagyis bennünk is lakozik, csak sokszor nem merünk tenni a nekünk nem tetsző folyamatok ellen. Márpedig Tapsi Hapsit más fából faragták, ő mindig diadalmasan küzd és – velünk ellentétben – mindig nyer!

Idővel Tapsi Hapsi társakra is lelt, olyan barátok személyében, „aki" egykoron önálló életet éltek rajzfilmfigurákként a Warner műhelyében. Olyannyira, hogy nézzünk oda, *Cucumalac* (Porky Pig) és *Dodó kacsa* (Daffy Duck) is idősebb hapsikánknál. Ki hinné, hogy *Cucumalac* már 1935-ben debütált, s nem sokkal később már *Dodó* is menekült a vadászpuska elől, csakúgy, mint ahogy Tapsi nyuszi is színre lépett. *Taz, a tasmán ördög* (Tas, the Tasmanian Devil) 1954-ben debütált, s egyesek szerint ma ő a Tapsi-galeri egyik legnépszerűbb figurája. *Csőrike* és *Szilveszter* (Tweety & Sylvester) az 1947-es esztendőben látta meg a napvilágot. Ezt követően negyvenkét rajzfilmkalandot éltek át együtt, s ők ajándékozták meg a Warner rajzfilmalkotóit az első Oscar-díjjal. 1949-ben debütált a

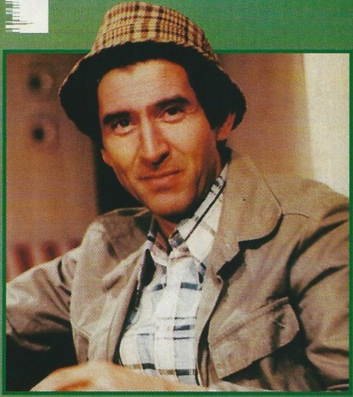

Prérifarkas (Coyote) és *Kengyelfutó Gyalogkakukk* (Road Runner), hogy az őrületbe kergessék egymást.

Úgy tűnik, a megunhatatlan figurák generációkat vidítanak fel és szolgálnak ki anélkül, hogy ők valaha is megöregednének.

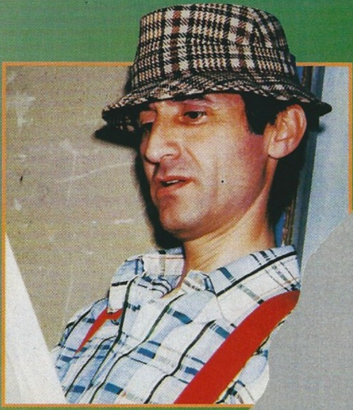

TAPSI HAPSI
BÁL AZ ŰRBEN
DODÓ KACSA
TASMÁN ÖRDÖG
SZILVESZTER és CSŐRIKE
KENGYELFUTÓ GYALOGKAKUKK és a PRÉRIFARKAS

FORRÓ SZÉL

SURDA ELSŐ KALANDJA

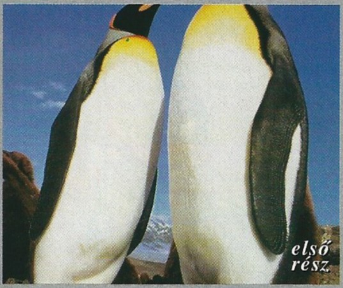
A kockás „SURDA KALAP” divattá, a „Le kell feküdnöm, lement a vérnyomásom” mondat szállóigévé, a mediterrán ritmusú „SURDA DAL” slágerré, a film legendává vált. Ezt a legendát nyújtjuk most át azoknak is, akik nosztalgiával gondolnak rá, és azoknak is, akik most fognak először nevetni Borivoje Surdilovič kalandjain.

SURDA MÁSODIK

A BBC DÍJNYERTES TERMÉSZETFILMJE

super SENSE

A BBC díjnyertes filmje az állatok elképesztő érzékei után kutat a filmtechnika eddig sosem látott vívmányai, és lenyűgöző speciális effektusok segítségével. Ez a legmeghökkentőbb természetfilm amit valaha is készítettek.

A csörgőkígyó hőérzékelésének segítségével kapja el áldozatát, a halak különleges „nagylátószögű” szemükkel érzékelik a vízalatti lényeket, a bálnákat hallásuk segíti ugyanebben.

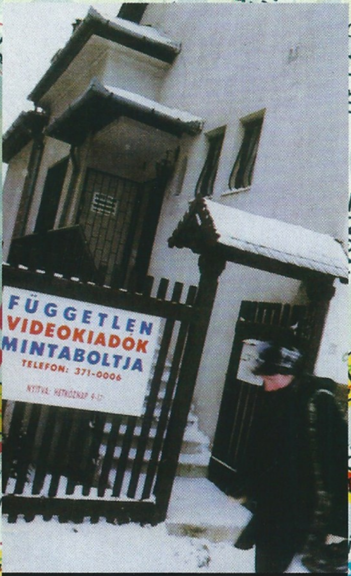
A gazellák jelzéseik segítségével szereznek információt, a lazacok hatalmas távolságról is visszatalálnak szülőhelyükre, hogy ott meghaljanak.

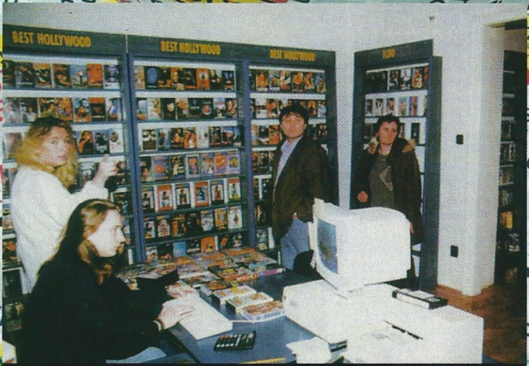
A ragadozó madarak rendkívüli magasságokból látják meg zsákmányukat, és mi mindezt végignézhetjük: AZ Ő SZEMÜKKEL!

V.I.P. ART KFT.
1142 BUDAPEST,
TELEKI B. U. 15–17.
TEL./FAX: 120-0050

Megnyitottunk!

FÜGGETLEN VIDEOKIADÓK ELSŐ MINTABOLTJA

Budapest, XI. ker. Villányi út 40/a

Nyitva: hétfőtől–péntekig 9[00]–17[00]

Telefon: 185-3805

1996. decemberében megnyílt a

FÜGGETLEN VIDEOKIADÓK ELSŐ MINTABOLTJA.

Szeretettel várja önöket:
V.I.P. Art – Best Hollyvood – Fümotó – Tower– Echo – Lux – Butterfly – Essex
Minden kedves vásárlónknak a filmek mellé plakátokat, szóróanyagokat és egyéb meglepetéseket kínálunk!

COM SER

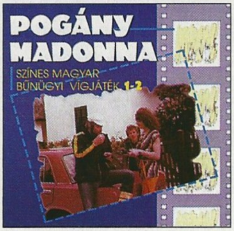
MAGYAR FILMEK LEMEZEN

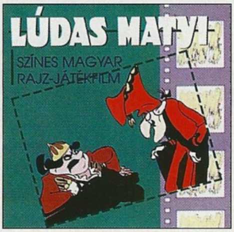
Kölcsönözhetők a video-CD-k!

Januárban már hírül adtuk: az utóbbi időszakban örvendetesen bővült a video-CD-formátumban megjelent művek száma. Jelenleg már tizenhat magyar alkotás nézhető lemezről. Érdekesség, hogy márciustól már nemcsak megvásárolhatók, hanem hat budapesti videótékában kölcsönözhetők is a lemezek! A kölcsönzési díj 24 órára egységesen 300 forint – a lemez fogyasztói árának körülbelül egytizede –, de a CD-k rövidebb napszakokra is elvihetők, ilyenkor a bérleti díj arányosan olcsóbb. A Com-Ser Kft. gondozásában megjelent lemezeket a hat kölcsönzőben egyébként meg is lehet vásárolni.

Az *Indul a bakterház* annak idején még kísérlet volt, ám kiderült, Magyarországon is van igény video-CD formátumú kiadványokra. Részben a CD-készülék tulajdonosai keresték, részben pedig a multimédia, a számítógép barátai. Idővel sorra láttak napvilágot a további lemezek, a legkülönfélébb műfajokban. *Bujtor István* és *Bacsó Péter* három–három játékfilmje, rajzfilmek, valamint humor, rockopera, koncert és erotikus film. Egy ezüstkorongon 74 percnyi hang- és képanyag fér el, így az ennél hosszabb produkciók a kiadványokon két lemezen kaptak helyet.

MIVEL ÉS HOGYAN JÁTSZHATÓ LE A VIDEO–CD?

A video–CD lejátszható CD–I (Interaktív CD) és video–CD-lejátszó készülékeken, a legújabb rendszerű videólejátszó berendezésen, a DVD-n, valamint számítógépen. A kiadó Com-Ser Kft. a lejátszáshoz minimum az alábbi konfigurációjú számítógépet ajánlja: Pentium 120 MHz processzorral, MPEG–1 lejátszást támogató monitorvezérlő, hangkártya, és legalább kétszeres sebességű CD-olvasó. Emellett szükséges az MPEG–1 lejátszó szoftverek egyike, például a Xing vagy az ActiveMovie.

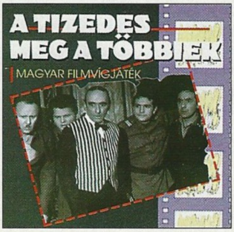
Lejátszás előtt menü jelenik meg a képernyőn, s annak segítségével vezérelhető a lejátszás, illetve elvégezhetők a különböző beállítások. Lejátszás előtt vagy alatt tetszés szerinti nagyságba állítható a képméret (lehet teljes képernyőfelület vagy annak töredéke is). A képet bármikor lehet előre- és visszaléptetni, a lejátszás bármikor megállítható, állókép jeleníthető meg, mód van gyorslejátszásra előre és hátra.

MAGYARORSZÁGON KÖLCSÖNÖZHETŐ ÉS MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEO–CD-K:

INDUL A BAKTERHÁZ (tv-film, r.: Mihályfy Sándor)
GÁLVÖLGYI-SHOW
LÚDAS MATYI (rajzfilm, r.: Dargay Attila)
MACSKAFOGÓ (rajzfilm, r.: Ternovszky Béla) *(két lemezen)*
A NAGY HO-HO-HO-HORGÁSZ (rajzfilm, r.: Füzessi Zsuzsa, Dargay Attila)
VUK (rajzfilm, r.: Dargay Attila)
POGÁNY MADONNA (játékfilm, r.: Mészáros Gyula) *(két lemezen)*
HAMIS A BABA (játékfilm, r.: Bujtor István)
CSAK SEMMI PÁNIK... (játékfilm, r.: Szőnyi G. Sándor) *(két lemezen)*
A TANÚ (játékfilm, r.: Bacsó Péter) *(két lemezen)*
MEGINT TANÚ (játékfilm, r.: Bacsó Péter) *(két lemezen)*
TE RONGYOS ÉLET! (játékfilm, r.: Bacsó Péter) *(két lemezen)*
A TIZEDES MEG A TÖBBIEK (játékfilm, r.: Keleti Márton) *(két lemezen)*
ISTVÁN, A KIRÁLY (rockopera, r.: Koltay Gábor) *(két lemezen)*
CHARLIE (az 1996. augusztus 17-i koncert videófelvétele)
DEKAMERON (erotikus film)

AZ ALÁBBI FŐVÁROSI TÉKÁKBAN KÖLCSÖNÖZHETŐK VIDEO–CD-K:

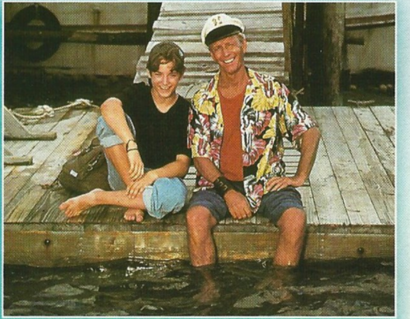
FLASH: III., Szőlő u. 88.
FOTIFON: XIII., Pannónia u. 13.
FOTIFON: XIV., Erzsébet királyné útja 41/A
MULTI VIDEO BT.: XII., Apor Vilmos tér 9–11.
VIDEOHÁZ: XII., Márvány u. 48.
VIDEOHÁZ: XI.,. Bocskai út 23.

video
magazin
flipper

Paul Hogan
Elijah Wood

flipper

A lázadó szellemű városi srác, a tinédzser Sandy igencsak szomorú, mert a nyarat halászattal foglalkozó bácsikájával, a kiöregedett hippivel egy Isten háta mögötti szigeten kell eltöltenie. Azonban megváltozik körülötte a világ, amikor megismerkedik egy hozzá hasonlóan magányos, árva delfinnel, *Flipper*rel. A nyár számára hirtelen vidám lesz, és a szünidőben átélheti élete legnagyobb kalandját. És még a vén nagybá' sem olyan vészes, mint amilyennek első pillanatban tűnt.

A *Flipper* című film kedves szórakozás lehet az egész családnak: gyönyörű felvételeivel, érzelmekkel teli történetével olyan tájra kalauzolja a nézőt, ahová mindenki szívesen vágyik. És a Flipperhez hasonló delfinnel is bizonyára sokan szeretnének megbarátkozni.

Eszményi környezetben forgathatta filmjét *Alan Saphiro*: a Bahama-szigetek egyikén, a New Providence nevű sziget nyugati csücskében. A nagybácsit megformáló *Paul Hogan*, a legendás *„Krokodil Dundee"* először örvendezett, milyen remek helyszínen dolgozhat, de aztán megváltozott a véleménye: *„Hamarosan rájöttem, hogy a Paradicsomban dolgozni nagyon frusztráló helyzet tud lenni. Körülötted mindenki vakációzik, mi meg heti hat napon át a hőségben és a párában forgatunk jelmezben, meg azzal az idióta sminkkel..."*

A Sandyt megformáló *Elijah Wood (Higgy neki, hisz zsaru)* Paulnál biztosan jobban érezte magát, mert a felvételek előtt már két héttel megérkezett a Bahamákra. A különböző úszástechnikákat, a lélegzetvisszatartást, a könnyűbúvárkodást kellett alaposan gyakorolnia, no meg a „színművész"" delfinekkel kellett megbarátkoznia. Igen, hárman voltak – *Jake, Fat Man* és *McGuyver* – „akik" Flippert megjelenítették. Elijah személyes kapcsolatot alakított ki velük: etette, gondozta őket, s gyakorolta a kamera előtti közös szerepüket – természetesen három delfinidomár hathatós támogatásával. *„Megtanultam, hogyan kell kommunikálni és úszni velük"* – magyarázza Elijah. *„Tudják, hogy megbízol bennük és megtanulják, hogy bízzanak benned... Mindegyikük egyéniség, mindegyiknek más a jelleme."*

Az igazi állatok mellett szerepet kapott egy életnagyságú műdelfin is, melyet *Walt Conti* trükkmester készített, aki egyebek mellett a *Szabadítsátok ki Willyt!* mindkét részében dolgozott műállatokon. Ő úgy véli, ezt a filmet hét–nyolc évvel ezelőtt még nem lehetett volna így leforgatni, mert mára igen kifinomulttá vált a technika. Szinte minden mozdulatot automata tud irányítani, mivel a szerkezeteket a műállat belsejében rejtették el, s az elektromos berendezések, valamint a motor mérete is jelentősen csökkent. Ennek ellenére harminctagú stáb dolgozott csak a delfinmodellen.

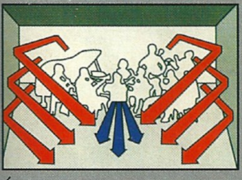
A stáb nem minden nehézség nélkül forgatott a festői szépségű szigeten. A várakozással ellentétben nem mindig sütött a nap, olykor trópusi vihar elől kellett fedezékbe vonulni, egy alkalommal pedig hurrikánveszély miatt az egész csapatnak el kellett hagynia a forgatás helyszínét. A hurrikán szerencsére elmaradt, így épségben vészelte át a heteket az ötvenkilenc tagú díszlettervezőcsapat által két hónap alatt felépített kis halászfalu, kanyargós utcáival, horgászboltjával, kávézójával. A 35 fokos meleg mellett mindenkinek meg kellett küzdeni a magas páratartalommal, a különféle bogarakkal és a szúnyogokkal is. Érdekesség, hogy a film egyharmada a víz alatt játszódik, így nagy szükség volt a víz alatti operatőr *Pete Romano*, a National Geographic természetfotósa, *Bob Talbot* és a trükkmester *Walt Conti* összmunkájára. Az operatőr igencsak élvezte a munkát, melynek végén így áradozott: *„A tengeri élet nyüzsgése, a flóra, a fauna kárpázatos, a színek gyönyörűek. A nézők szemeszája tátva marad majd!"*

BOSE® 701 Direct/Reflecting® hangdoboz

KÖZVETLENÜL ÉRKEZŐ & VISSZAVERŐDŐ HANGOT KÉPZŐ RENDSZER

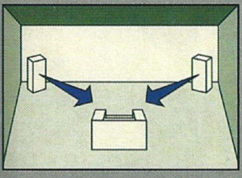
A HALLHATÓ KÜLÖNBSÉG

A MINDENHOL ÉLVEZHETŐ TÉR

Élő koncert

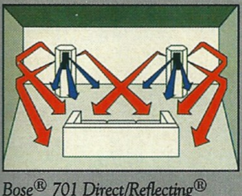
Élő zene hallgatása mellett a hangszerek és énekesek által képzett hang a térben minden irányban terjed. Visszaverődik a terem felületeiről és elvegyül az egyenesen a hallgató irányába sugárzott hanggal, így adva meg a tér teljes érzetét.

Hagyományos hangdobozok

A hagyományos hangdobozok a hangot csak egy irányba, előre sugározzák le. Mivel a közép- és főleg a felső tartomány hangsávja egyenes irányban terjed, a leképzésből hiányzik a terem falairól visszavert hang nagy része.

A BOSE® Direct/Reflecting®, közvetlenül érkező és visszaverődéses hangot egyaránt leképező rendszer kiegyensúlyozott teret varázsol elénk, melyre a hagyományos elvek alapján épített hangrendszerek nem képesek. A BOSE® többi, szabadalmaztatott technológiai megoldásával együtt ez a kialakítás az élő hang élményét nyújtja. ***Semmi sem olyan meggyőző, mint egy bemutató a BOSE® 701-gyel az Ön otthonában.***

Bose® 701 Direct/Reflecting® hangdoboz közvetlenül érkező és visszavert hangok leképzésére

BOSE® 701 Direct/Reflecting® hangdoboz

KÖZVETLENÜL ÉRKEZŐ & VISSZAVERŐDŐ HANGOT KÉPZŐ RENDSZER

A különbség A BOSE® TECHNOLÓGIA ÉRDEME!

Kettő darab, mágneses folyadékkal hűtött, 5,7 cm-es átmérőjű Stereo Targeting® térbe kalibrált magassugárzó ad kristálytiszta, az élő hangot tökéletesen megjelenítő felső hangtartományt. A hangszínpad teljes szélességét besugározzák.

Oldalirányba sugárzó 16,5 cm-es átmérőjű, a középső frekvenciasávban működő hangszóró. Elhelyezésével a középső, a hangzás „testességét” adó frekvenciákat akusztikailag oldalra illetve hátra irányítja, így azok a terem falairól visszaverődve teljesen betöltik azt, a természetes hangképződés elvei szerint.

Hangolt basszus kilépőnyíláson érkezik a doboz belsejéből a mélyhangenergia, mely a belső kialakítás és a kilépőnyílás összehangolása folytán mentes az egyébként elkerülhetetlenül rárakódó magasabb frekvenciákon jelentkező torzításoktól. A mély hangokon jelentkező torzítás rendkívül nagy hangerő mellett sem hallható.

A doboz belsejének kialakítása szabadalmazott, háromkamrás akusztikai basszust állít elő.

A megoldás előnye, hogy erőteljes, mélyre hatoló, nagy energiájú basszus hang jeleníthető meg, mely minden irányban egyenletesen terjedve, hallható torzítás nélkül, korlátlan erővel jeleníti meg a zenei élvezet elengedhetetlen részét, a mély hangok tartományát.

Önműködően közbeavatkozó rendszer véd a túlterheléstől. A 701-es megbízhatóan működtethető nagy teljesítményfelvétel mellett. Meghibásodás hosszú idő elteltével sem valószínű.

BOSE®

Better sound through research

Kérjen bemutatót!

Hangstúdió
1088 Budapest, József krt. 19.
Tel.+fax: 266-1862

MIÉRT éppen ALASZKA?

A márciusi videóbemutatók egyik meglepetésének ígérkezik a *Christopher Lambert* és *James Caan* főszereplésével készített *Jégcsillag* (North Star, 1996). A kalandfilm érdekessége a történet helyszínében rejlik az alaszkai hómezőn játszódik. Bár a kilencvenes években a filmesek újra felfedezték a távoli vidéket, mégis viszonylag ritkán bukkannak fel ilyen Alaszka-filmek. Éppen ezért talán érdemes beöltözni, a hótaposót felvenni, s a nyomokat kutatva bejárni a vidéket.

Alaszka, ez a hatalmas, kietlen kies vidék a hó, a jég és a csend birodalma, a végtelen távolságok országa. A kegyetlen hideg sem tudta azonban visszariasztani a kalandvágyó szerencselovagokat, hogy elinduljanak a magányos utakon, a meggazdagodás lehetősége után kutatva. Arany! Ez volt a varázsszó, amelyet emberek tíz- és tízezrei visszhangoztak, arany, amelyért mindent kockára tettek. Az alaszkai aranymezők felé induló kalandorcsapatokban ha nem is az emberiség legkiválóbbjai, de mindenre elszánt, erős és bátor férfiak verődtek össze. Szükség is volt ezen tulajdonságokra, mert itt a dzsungel (és a természet) törvényei érvényesültek, az erősek életben maradtak, a gyengék elhullottak.

Alaszka embert próbáló vidék. Meghódítása barbár, szorongató és tragikus magaslatokba emelkedő hősköltemény a férfierényekről, az erő és állhatatosság küzdelméről. Mert csak ezeknek az erényeknek – hihetetlen akaraterő, megszállott kalandvágy, a végsőkig való kitartás a természet és az emberek elleni harcban, a bátorság és a bajtársiasság, egymás segítése – a birtokában válik az ember szemében férfivá a férfi. Az arany, a gyors meggazdagodás reménye azonban elkerülhetetlenül magával hozta a söpredéket is, prostituáltak és hamiskártyások, rablók és gyilkosok seregét. A hólepte tájon alkalmanként véres összecsapások színezték a fehér csendet.

Aranyásók aranyláza

E páratlan színjáték megörökítői az írók mellett elsősorban a filmesek lettek. Az amerikai történelmi film, a western karolta fel a témát, amely az idő múlásával a műfaj egyik jellegzetes ágává nőtte ki magát. Az úgynevezett Alaszka-westernek közé azok a filmek tartoznak, amelyek Alaszkában, valamint tágabb értelemben a 60. szélességi foktól északra játszódnak. Az idők során ennek is több változata alakult ki, mint például az aranylázzal kapcsolatos filmek, az eszkimó történetek, vagy a *Jack London* műveiből készült mozik.

Az egyik legérdekesebb és legismertebb csoportot az aranylázhoz kapcsolódó filmek képviselik. Közéjük tartozik a *Jégcsillag* is, melyben az indiánok szent földjén találnak sárga fémet. A föld félvér tulajdonosa azonban nem járul hozzá, hogy megbolygassák az ősi földet. Ám a kapzsiságtól vezérelve akad valaki, aki nem törődik a hagyományokkal, az ősök tiszteletével és nyugalmával, mindenképpen meg akarja szerezni az aranyat. A két férfi között gyilkos küzdelem kezdődik.

Az Alaszkában talált arany híre a múlt század utolsó évtizedének közepén hozta lázba Amerikát. Emberek tíz- és tízezrei indultak szerencsét próbálni, legtöbbjük nem is sejtette, mire vállakozott. Nekik állít emléket *Charles Chaplin* felejthetetlen remekműve, az *Aranyláz* (The Gold Rush, 1925). A csavargó Charlie is észak felé veszi útját, a legkülönbözőbb kalandokon megy keresztül. A botcsinálta szerencsevadászt meglepi a hóvihar, éhségében a saját cipőjét eszi, ráadásul a léha bártündérbe lesz szerelmes. A végén mégis rámosolyog a szerencse.

Alaszkában sajátos törvény uralkodott, az arany egyik napról a másikra gazdag vagy szegény embert csinált a kalandorból. Az érc megszerzéséért folytatott fárasztó fizikai küzdelem és a természet erői elleni harc hatalmas feladatot rótt az emberre. Ezt a heroikus küzdelmet, az emberi erő és kitartás eposzát *Jack London* írta meg naturális részletességgel a novelláiban és a regényeiben, mint az *Északi odüsszeiá*ban vagy az *Aranyásók Alaszkában* című könyvében. Írásai ideális alapanyagul szolgáltak a filmeseknek, az *Aranyásók Alaszkában*ból például csehszlovák és német tévések készítettek sorozatot 1979-ben.

Ugyancsak London alaszkai elbeszélései nyomán forgatták a keletnémet filmesek *A két aranyásó* (Kit and Co., 1975) című filmet. Igaz, a két főhős némileg eltér a megszokottól, nem éppen rettenthetetlenek, nem legyőzhetetlenek. Az egyik gyáva, a másik zöldfülű, és mégis melléjük szegődik a szerencse. Érdekesség, hogy a zöldfülű Kitet a népszerű amerikai country énekes *Dean Reed* alakította. A (nyugat)német *A fekete farkasok üvöltése* (Der Schrei der schwarzen wölfe, 1972) viszont már az írónak *A farkas fia* című regénye alapján készült, a hetvenes évek Tarzan sztárjának, *Ron Ely*nek főszereplésével. A gyilkossággal gyanúsított prémvadász kalandját a már megszokott Winnetou-féle neoromantikus stílusban beszélte el a német westernspecialista, *Harald Reinl.*

Yukon- és Klondike-filmek

Az aranylázhoz kapcsolódó filmek sorában szinte külön kategóriát képviselnek a Yukon- és a Klondike-filmek. A Yukon folyó völgye,

egészen a Kanadában lévő Dawson Citygig, valamint Klondike és környéke volt a legismertebb lelőhely egész Alaszkában. Számos film játszódik itt, melyek már a címükkel is jelezik, hogy a néző mire számíthat. A stúdiók a harmincas évek elejétől kezdve ontották ezeket a filmeket, lásd *Klondike* (1932), *A Yukon hívása* (Call of the Yukon, 1938), *A Yukontól északra* (North of the Yukon, 1939), *A Yukon ösvénye* (Trail of the Yukon, 1949), *Klondike hívó szava* (Call of the Klondike, 1950), *Embervadászat a Yukon mentén* (Yukon Manhunt, 1952) és így tovább. Sok filmben nő játszotta a központi szerepet. A *Klondike Annie* (1936), *A Yukon királynője* (Queen of the Yukon, 1940), a *Klondike Kate* (1943) vagy *A Yukon szépe* (Belle of the Yukon, 1944) ékesen bizonyítja, hogy a gyengébbik nem képviselői – legyenek azok prostituáltak vagy bártündérek – milyen fontos szerepet töltöttek be e nőinséges vidéken. Ezekben a filmekben többek között olyan ismert western-sztárok játszottak főszerepet, mint *Randolph Scott, Lane Chandler, Broderick Crawford,* a női sztárok közül pedig *Mae West* és *Joan Bennett.*

Az aranyláz idején szerencsét próbálni indulók közül azonban alighanem *John Wayne* neve cseng a legjobban. A western koronázatlan királya 1960-ban, az *Alaszkától északra* (North to Alaska) című filmben kelt útra észak felé. A látványos, ám kissé terjengős szuperprodukció néhány jó epizódjáról és (ön)ironikus hangvételéről emlékezetes. A ismert komikus kettős, *Abbott* és *Costello* humora azonban már inkább vulgáris az *Elveszve Alaszkában* (Lost in Alaska, 1952) című középszerű vígjátékban. Két San Franciscó-i tűzoltót alakítanak benne, akik egy aranybánya tulajdonosai lesznek.

Napjainkra az aranyat a fekete arany, az olaj váltotta fel. Az akciósztár *Steven Seagal* nevével fémjelzett ökowestern, a *Lángoló jég* (On Deadly Ground, 1994) az Alaszkában történt fúrótorony-katasztrófa körül bonyolódik. Seagal, aki az ilyen tüzek eloltásának szakértője, munkája során rájön, hogy a baleset hátterében a nagy hatalmú társaság áll. A gátlástalan elnök lelkiismeretlen módon visszaél helyzetével, és a sokmillió dolláros profit érdekében nem csak a környezetet szennyezi, de a bennszülött eszkimókat is végveszélybe sodorja. Az ökológia kérdése háttérként szerepet játszik *Az ördögkatlan* (Artic Blue, 1994) című filmben is. A népszerű *Rutger Hauer* természetvédelmi felügyelőt játszik benne. A seriffnek sikerül elfognia a vadorzó Ben Corbettet, aki a bandájával ártatlan emberek halálát okozta. A törvény őre Hauert bízza meg, hogy az elfogott férfit repülőgépén a városba szállítsa. Egy óvatlan pillanatban Ben tönkreteszi a gépet. Lezuhannak, ám a hómezőn, ha életben akarnak maradni, a két férfi egymásra van utalva.

Vad kutyák és grizzly-medvék

*Jack London*nak az alaszkai aranylázzal kapcsolatos írásai mellett hasonló népszerűségnek örvendenek állatregényei is. Mind közül a leghíresebb *A vadon szava* (Call of the

Wild), amely az meséli el, hogy a védett, emberi környezetben felnövekvő kutyában hogyan tör felszínre az ősi vér ereje. Megkapó, tragikusan fölemelő történetét többször is megfilmesítették (1935, 1972 GB/I/F/E/D, 1992). A kutya egyik gazdájának, *Jack Thornton*nak szerepét olyan világsztárok alakították, mint *Clark Gable, Charlton Heston,* valamint az új csillag, *Rick Schoeder.*

Sorsát nem kerülte el Jack London másik ismert kutyahőse, Fehér Agyar sem. A dolog érdekessége, hogy az amerikaiak mellett (White Fang, 1992) készült szovjet (*Farkasvér*/Belij klik, 1946) és olasz (*Fehér Agyar visszatér*/Zanna Bianca, 1974) földolgozás is.

Ugyancsak egy kutya miatt zördül össze a prémvadász a kisváros rosszfiúiból álló bandával a *Halálvadász* (Death Hunt, 1981) című filmben. Később gyilkosság gyanújába keveredik, és a banditák mellett nyomába ered a csendőrség is. Ám *Charles Bronson* nem olyan ember, aki megijed a saját árnyékától. A film Bronson két korábbi filmjének, a *Chato földjé*nek (Chato's Land, 1971) és a *Bosszúvágy*nak (Death Wish, 1974) sajátos, alaszkai környezetbe átültetett variációja. Természetesen a Walt Disney sem maradhatott ki a kutyás filmek sorából. A *Nikki, észak vad kutyáját* (Nikki, Wild Dog of the North, 1961) is London kutyaregényei ihlették. A történet a kutya, és egy medvebocs kalandjait meséli el, akik elszakadnak gazdájuktól.

A medve, egészen pontosan az amerikai szürke medve, a grizzly játssza a főszerepet *Jean-Jacques Annaud* filmjében. *A medve* (L'ours 1989, F–CDN) az árván maradt bocs és a hegyek sebesült királyának egymásra találását mondja el, valamint azt, hogyan néznek szembe a vadászokkal. A film James *Oliver Curwood* híres regényéből készült.

❖

Nem hagyhatjuk ki a felsorolásból a népszerű tévésorozatot, már csak azért sem, mert semmi köze az aranylázhoz, de még a klasszikus kutyatörténetekhez sem. A *Miért éppen Alaszka?* (Northern Explosure, 1990–93) hőse az ifjú orvos. A frissen diplomázott, ízig-vérig nagyvárosi élethez szokott fiatalembert valósággal sokkolja a hír, hogy négyéves szerződését Alaszkában kell ledolgoznia. Ráadásul nem is az állam fővárosában, hanem valami Isten háta mögötti kisvárosban. Vele együtt a néző is megismerkedhet a különleges vidékkel, kedves és különc lakóival.

Alaszkai kirándulásunk végére értünk. Izgalmas és érdekes világ tárult fel az ember előtt, ahol egészen más törvények uralkodnak. A vadon hívó szava állandóan visszacseng a fülben, hogy arra ösztönözve az embert, hogy újra és újra kézbe vegye a klasszikus regényeket, s megnézzen egy Alaszka-filmet.

Szilágyi G. Gábor

Tékalista az Interneten is!

INGYEN KAPHATJA TÉKÁJÁBAN A VIDEO MAGAZINT!

Az a videózást szerető vendég, aki havonta legalább 20 alkalommal kölcsönöz videókazettát az alábbi tékák valamelyikében, a következő hónapban ingyen megkapja a videótékástól a Video Magazin legfrissebb számát, a tékások és a Video Magazin kiadójának közös akciója keretében. További kölcsönzők is bekapcsolódhatnak az akcióba! Az akcióban résztvevő tékák neve és címe rákerül az Internetre is! *(http.//www.baranya.com/fenypont)* Ha tetszik az ötlet vagy bővebb információkra kíváncsi, máris hívja a Video Magazin kiadóját a 161-3859-es telefonszámon. Az alábbi tékákban kaphatja ingyen a Video Magazint, ha havonta legalább 20 alkalommal kölcsönöz műsoros videókazettát:

Aladdin Videotéka	Rákóczifalva, Rákóczi út 51.
Ani Videotéka	Jászladány, Kossuth út 127.
Ász Videotéka	Szendrő, Váralja út 10.
Bóbita Videotékák	Hajdúböszörmény, Harmat u. 7.
	Hajdúböszörmény, Tessedik út 3.
Bonus Videotéka	Őcsény, Kazinczy u. 1.
Bucsku László	Nyíradony, Árpád tér 2.
Centrum Videotéka	Siófok, Fő u. 45.
City Videotéka	Székesfehérvár, Gyümölcs u. 18.
Czégény Sándor	Törökszentmiklós, Bajcsy-Zs. u. 58.
Csipke Videotéka	Zalaegerszeg, Tüttössy út 8.
Demeter Balázs	Sárbogárd, Köztársaság út 69.
Dino Videotéka	Kaposvár-Toponár, Kócsag u. 65.
Disney Videotéka	Csépa, Május 1. út 3.
Excalibur Videotéka	Dunaújváros, Római krt. 27.
Filmsziget	Szentlőrinc, Deák F. u. 17.
Fox Videotéka	Rakamaz, Szent István út 122.
Griff Videotéka	Páty, Rákóczi út 11.
„HA-HO" Videotéka	Miskolc, Vasvári Pál út 6.
Happy End Videotéka	Tarján, Petőfi út 8.
Holtpont Videókölcsönző	Szeged, Szerb u. 72.
Jolly Joker Videotéka	Kiskunhalas, Fazekas Gábor u. 51.
Judy Videotéka	Gyula, Törökzugi sor 11.
Juno Videotéka	Veszprém, Cholnoky u. 23.
Kék Videotéka	Szentendre, HEMO, Dózsa Gy. u. 8.
Keletfilm Videotéka	Püspökladány, Bocskai út
	Hajdúsámson, Damjanich u. 6.
	Hajdúház, Széchenyi utca
	Nyírbátor
Keri Videoshop	Kalocsa, Obermayer tér 7.
Kikli Videotéka	Budapest, Hernád u. 31.
Körös Mozi Videotéka	Kunszentmárton, Köztársaság tér 9.
Kukkancs Videotéka	Adony, Rákóczi út 10.
Malibu Videotéka	Budapest, Marabu u. 1.
Marshall Videotékák	Dunaharaszti, Kiss Ernő u. 5.
	Dunaharaszti, Fő út 78.
Menő Manó Videotéka	Sarkad, Kossuth u. 1.
Misztikum Vidotéka	Székesfehérvár, öreghegyi postával szemben
Monte Videotéka	Budapest, Berda József u. 44.
Neo Modell Bt.	Budapest, Kétújfalu u. 131.
Németh RTV Szerviz és Videotéka	Letenye, Séta tér 7.
Orsi Videotéka	Seregélyes, Fő út 92.
Paksi Istvánné	Bogyiszló, Bajcsy-Zs. u. 2/a
Pince Videotéka	Budapest, Zengő u. 1/b
Play Videotéka	Hajdúböszörmény, Bem J. u. 44.
Premier Videotékák	Győr, Földes Gábor út 16.
	Győr, Lepke út 30.
	Győr, József Attila út 165.
Premier Center	Sopron, Torma u. 8.
Premier Videotéka	Túrkeve, Kossuth L. u. 26.
Privát Videotéka	Kiskunhalas, Kanizsa tér
Rasek Sándor	Tét, Dr. Kapuy Miksa u. 4.
Rocky Videotéka	Pacsa, Kisfaludy út 1.
Sanyó Videotéka	Tiszavasvári, Attila tér 2/A
Stop Videotékák	Leányfalu, Móricz Zs. u. 126.
	Vác, Dr. Csányi László krt. 29.
Story Videotéka	Mezőhegyes, II. József krt. 30.
Tisza Videotékák	Hatvan, Rákóczi út 9.
	Hatvan, Horváth Mihály út 20.
Tisza Videotéka	Újfehértó, Debreceni út 4.
Tiszafilm Videotéka	Kaposfüred, Pavilon sor 2.
Tiszafilm Videotéka	Nagybajom, Fő u. 42.
Tiszafilm Videotéka	Sóstóhegy, Csaba u. 9.
Thomas Videotéka	Győr, Jereváni út 32.
Tomi Videotéka	Agárd, Török Bálint u. 23.
Top Videoshop	Szarvas, Szabadság út 28/2
	Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.
Top Ten Videotékák	Budapest, Villányi út 62.
	Budaörs-Kamaraerdő, Kismartoni út 45.
Top-X Videotéka	Sopron, Teleki Pál utcai pavilonsor
Tök Jó Videotéka	Budapest, XX., Jókai Mór u. 93.
	Budapest, XX., Mártonfy u. 4/b
Videofon Videotéka	Kiskőrös, Bajcsy-Zs. u. 62.
Videohajó	Pécs, Zsolnay Vilmos u. 47/c
Videoház	Budapest, XI., Bocskai út 23.
Videobarlang	Kiszombor, Ubébai út 7.
Videocentrum	Cegléd, Rákóczi út 34–36.
Videoland	Érd, Emma u. 5/a
Virág Gábor	Győr, Rónay u. 6.
Viktor Imre	Székesfehérvár, Királysor 41.
Videotéka	Abony, Szolnoki u. 129.
Videotéka	Aszód, Falujárók útja 5/1
Videotéka	Encs, Petőfi út 48/A
Videotéka	Maglód, Széchenyi út 7.
Videotéka	Budapest XII., Hegyvidék Üzletközpont
Videotéka	Budapest, XII., Márvány u. 48.
Videotéka	Tét, Széchenyi út 21.
Videotéka	Kisújszállás
VOX-COLOR Videotéka	Budapest, XVIII., Kiss Ernő u. 44.
Wekerlei Videotéka	Budapest, XIX., Guttenberg krt. 5.
Zóna Videotéka	Enying, Szabadság tér 12.
ZEFI Videotéka	Mátészalka, Szalkai út 14.

TOP 40

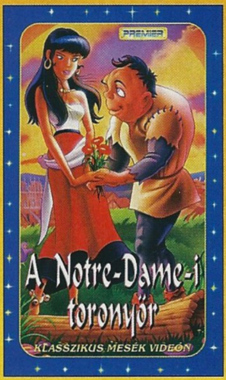
MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEÓKAZETTÁK

1997 MÁRCIUS

1	Aladdin, és a tolvajok fejedelme	21	Kelly hősei
2	Toy Story – Játékháború	22	Vuk
3	Cindy Crawford – Szépség és egészség	23	Sivatagi show
4	A világ hét csodája I-IV.	24	A delfinek élete és titkai
5	Cindy Crawford – Fitness csak neked	25	Macskafogó
6	Timon és Pumba – A Föld körül	26	A Nazareth-i Jézus I-II.
7	Mr. Bean csípős csínytevései	27	A piszkos tizenkettő
8	A rettenthetetlen	28	Az UFÓ-k mégis léteznek I-II.
9	Pocahontas -Walt Disney-	29	Hofi
10	Az ismeretlen Galapagos	30	Stargate – Csillagkapu
11	Bíró Ica: Testszépítés	31	A cápák árnyas birodalma
12	Csipkerózsika -Walt Disney-	32	Afrika vadvilága
13	A kis hableány	33	Ponyvaregény
14	Vacak, a hetedik testvér	34	Lúdas Matyi
15	Az esőerdő szellemei	35	Mr. Bean borzasztó bonyodalmai
16	Tengeri erőd	36	A szakasz
17	Balu kapitány kalandjai – Balu pilóta	37	Tom és Jerry, és a cicuslány
18	A Notre-Dame-i toronyőr	38	Afrika: Királyi vér
19	Szaffi	39	A dzsungel könyve
20	Claudia Schiffer I-II.	40	Piroska és a farkas

A Toplista a Premier Videoház, a Rocky Kft., és a Select Kft. eladási statisztikája alapján készült.

A NOTRE-DAME-I TORONYŐR

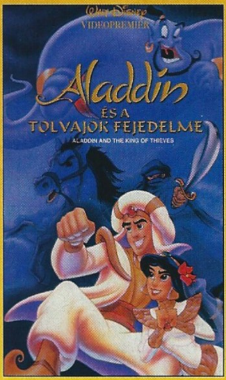

TOP 18

rajzfilm

A romantika alapművének számító történet rajzfilmváltozatában aligha fog bárki is csalódni. A taszító külsejű, ámde vonzó lelkű Quasimodo szerelme a lenyűgöző szépségű Esmeralda iránt józan ésszel szemlélve nem teljesülhet be. Amikor azonban a púpos toronyőr megmenti szerelmét a halálos veszélyből, a szépséges cigánylány megsejti a torz mellkas mögött az érző szívet.

ALADDIN ÉS A TOLVAJOK FEJEDELME

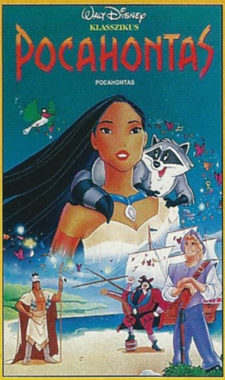

TOP 1

rajzfilm

Az új folytatásban találkozhatunk Aladdinnal, Jázmin hercegnővel, a palack szellemével, Dzsinnel, Jágóval, a hóbortos papagájjal, Abuval, a csibész majommal és az Aladdint segítő varázsszőnyeggel is. Megjelenik Cassim, a Tolvajok fejedelme, aki egyben Aladdin apja, ezenkívül Saluk, a gonosz rablóvezér és az *Ezeregyéjszakából* jól ismert negyven rabló, hogy megtalálják a mindent arannyá változtató Midasz Kezét.

POCAHONTAS

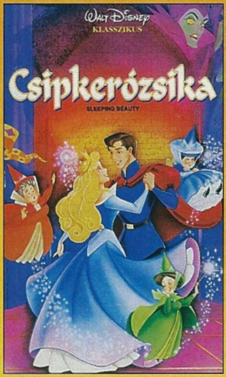

TOP 9

rajzfilm

Walt Disney filmkészítői hűek hagyományaikhoz – a Pocahontas nem marad el a korábbi nagy sikerektől. Egy szerelem kalandos története – kétszeres Oscar-díjas zene kíséretében – ezúttal is csodálatosan ötvöződik romantikával és vidámsággal. A távoli egzotikus tájon játszódó mese csupa ismerős, mindenütt egyformán fontos érzésről szól – az őszinte szeretetről, szerelemről és barátságról.

CSIPKERÓZSIKA

TOP 12

rajzfilm

Egyszer, nagyon-nagyon régen, élt egy gyönyörű hercegnő, akit Aurórának hívtak. Egy szörnyű átok miatt megszúrta az ujját, és örök álomba szenderült. De Auróra három vidám tündér-keresztanyja rájött, mitől törik meg a varázs: a bátor Phillip herceg csókjával felébresztheti a hercegnőt, ha előbb megküzd a leggonoszabb és a legádázabb varázslónővel, akit a Föld valaha a hátán hordott.

VUK

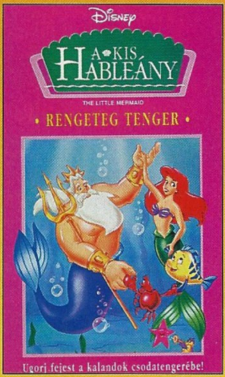

TOP 22

rajzfilm

A kisrókának az ember kiirtotta a családját. Vuk azért nem pusztult el, mert akkor éppen elcsavargott otthonról. Korán rá kell döbbennie az őt körülvevő veszedelemre. Felnövekedve az erdő híres vadásza lesz, s kiszabadítja fogságából későbbi párját, a szépséges rókalányt, akivel könyörtelen bosszút állnak nagybátyja, Karak elpusztításáért.

A KIS HABLEÁNY RENGETEG TENGER

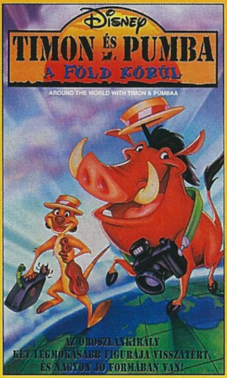

TOP 13

rajzfilm

Sajnos, a tenger alatti világ sem békés mindig: Arielnek néha komoly veszélyekkel kell szembenéznie. Barátai természetesen sohasem hagyják őt cserben, és ha kell, még maga az ősz Triton király is közbeavatkozik. Viszont az is előfordulhat, hogy ő szorul a fiatalabbak segítségére! A rengeteg tengeren pezseg az élet, de lakói nem engedik, hogy a hullámok összecsapjanak a fejük felett! A gonosz Manta és a Karkötő két nagyszerű történet, fülbemászó zenével, nevetéssel és olyan szereplőkkel, akiket csak szeretni lehet!

TIMON ÉS PUMBA A FÖLD KÖRÜL

TOP 6

rajzfilm

Pumbát baleset érte, s iszonyú feledékeny lett. Már abban sem biztos, hogy ki ő. De hát mire valók a barátok? Timon nekivág, hogy megmutassa pajtikájának mindazt, amit egyszer mát átéltek együtt. Először a kukacok legnagyobb ijedelmére katasztrófalakomán vesznek részt a brazíliai őserdőben, aztán felkeresnek egy krokodilbébit, aki valamiért azt hiszi, hogy Pumba a mamája, és ez még csak a kezdet!

A DZSUNGEL KÖNYVE

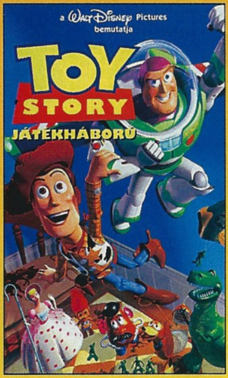

TOP 39

rajzfilm

Ki ne ismerné a dzsungel fiának, Mauglinak a történetét, akit farkasok neveltek fel, és aki otthonosan mozog az őserdő ezer veszélyt rejtő, mégis csodálatos világában. Megelevenednek a jól ismert figurák: Balu, az aranyszívű medve, Bagira, a ravasz fekete párduc, Ká, a bölcs óriáskígyó, és persze a gonosz tigris, Sir Kán, Maugli esküdt ellensége. Miközben lélegzetvisszafojtva figyeljük az őserdei kalandokat, tanulunk is valamit becsületről és a természet iránti tiszteletről.

TOY STORY JÁTÉKHÁBORÚ

TOP 2

animációs film

Andy szobájában vidám élet folyik! Különösen akkor, amikor a szoba gazdája távol van – ha senki nem figyeli őket, megelevenednek a játékok. Woody a főnök, az öreg harcos, a beszélő sheriff-rongybaba. De ott van még Mr. Krumplifej, aki szerelemre vágyik, Rex, az ijedős dinoszaurusz, Guba, a tudálékos perselymalac és a többiek. Ám egy nap új társuk érkezik: Buzz, a hipermodern, csillagközi lézerharcos...

VACAK, A HETEDIK TESTVÉR

TOP 14

rajzfilm

Nem mindennapi szenzáció az erdőben! Egy igazi „nyuszikutya"! Vacak, az autóból kidobott kiskutya kimenti a nyúlcsalád egyik csemetéjét a héja karmaiból. A hálás kisnyuszik testvérükké fogadják őt, s ezzel számtalan mókás és kedves bonyodalomba keverednek az erdő állataival. Vacak magára haragítja az erdő lakóit, de végül mindenki belátja, hogy a kiskutyának helyén a szíve, így befogadják őt. Az igazi kalandok csak ekkor kezdődnek!

BALU KAPITÁNY KALANDJAI

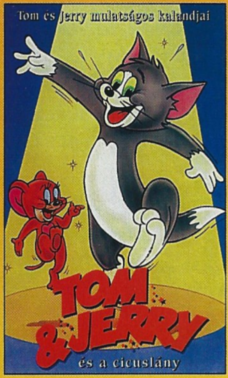

TOP 17

rajzfilm

A dzsungel könyve szétnyílott, és szereplői szerteszét szaladtak. Walt Disney mókás figurái most a levegőben mutatják meg, mi mindenre képesek! Bukfenc, csavar, pörgés-forgás és persze agyacsavart viccek – mindez Balu kapitány és régi barátai parancsnoksága alatt. Ilyen magasan még nem szárnyalt rajzfilm, ilyen jókedv nem volt még az égen! Felszállásra felkészülni!

TOM ÉS JERRY ÉS A CICUSLÁNY

TOP 37

rajzfilm

Jerry űrhajós lesz. Tom unokatestvére fél az egerektől... a gyáva. Tom és a szépséges cicuslány. Jó szórakozást az egész családnak!

PIROSKA ÉS A FARKAS

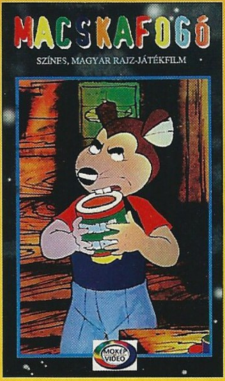

TOP 40

rajzfilm

Piroska története megújul, hogy további generációkat varázsoljon el. A bájos kislány sok-sok hű barátra talál a mesebeli erdőben, miközben nagymamájához siet látogatóba. Útja során Piroska szembetalálkozik a prédára vadászó Farkassal, ám barátai, az erdő csodálatos állatfigurái a védelmére kelnek. A fürge Őzike, a dalos kedvű Kisrigó és az ügyes Hódocska segítségével a derék kislány lóvá teszi a gonosz Farkas komát...

MACSKAFOGÓ

TOP 25

rajzfilm

A gengszter-szindikátussá szerveződött macskabandák leszámolásra készülnek a tisztességes egerekkel. Az erőviszonyok az egerek számára teljesen reménytelennek mutatják az utolsó háborút, ám az Intermaus, a nemzetközi egérrendőrség tudomására jut, hogy messze keleten Fushimigi professzor feltalált egy új készüléket, amelyet győzelmi esélyekkel vethetnének be a harcba. A tervekért Grabowskit, a legügyesebb ügynöküket küldik el...

LÚDAS MATYI

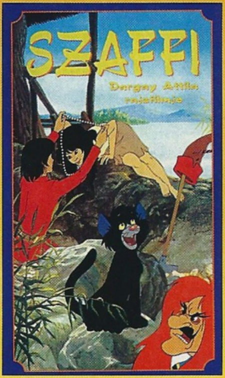

TOP 34

rajzfilm

A falusi legénykét, Lúdas Matyit elfogják Döbrögi uraság emberei, mert ki akarta menteni elkóborolt kedves ludait a vadászat címén állatok tömegét mészárló nagyúr puskacsövei elől. Miután öntudatosan védi igazát és nem engedi a madarait, Döbrögi törvényt ül és 25 botot veret Matyira. A fiú megfogadja, hogy bosszút áll, és háromszor 25-öt ver Döbrögire. Telik, múlik az idő, a legényke felserdül és amit megfogadott, be is tartja.

SZAFFI

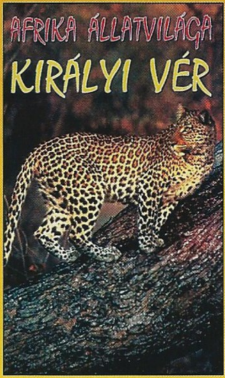

TOP 19

rajzfilm

A német császár csapatai Temesvárnál megdöntötték a török szultán uralmát Magyarországon. A várat védő Ahmed basa kislányával együtt elmenekült és kincseit elásta egy ládában Botsinkay Gáspár birtokán. A basát elfogták, lefejezték, leányát – Szaffit – Caffrinka anyó vette magához, hogy felnevelje. A felcseperedett, gyönyörű Szaffiba beleszeret Jónás – Botsinkay elárvult fia. Caffrinka anyó jövendőt mond Jónásnak, ami meghatározza további sorsukat...

KIRÁLYI VÉR

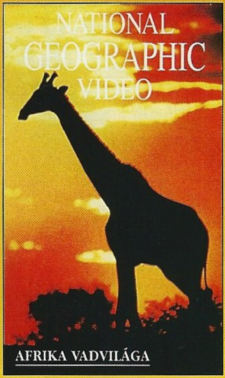

TOP 38

természetfilm

Afrika különböző vidékein élő két oroszlánfalka életét kíséri figyelemmel a szenzációs felvételekben gazdag természetfilm.

AFRIKA VADVILÁGA

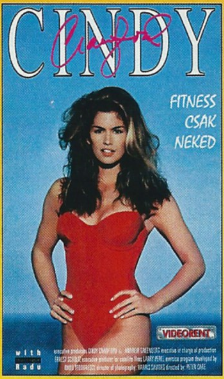
TOP 32

természetfilm

Légy szemtanúja a halálnak és a létért folyó küzdelem drámájának az afrikai szavanna végtelen színpadán. E páratlan filmet a namíbiai Etosha Nemzeti Parkban forgatták két éven át. Páratlanul érdekes közelképek készültek az állatok viselkedéséről és szokásairól. Látod, hogyan jön világra az újszülött gnú, hogyan védi meg csikóját a zebra a villámgyors gepárd támadásától és hogyan figyelmezteti társait a vándorantilop fel-felugrálva a levegőbe, amikor egy ragadozó közeledik.

A KAZETTÁK MEGVÁSÁROLHATÓK A PREMIER VIDEOHÁZBAN, A ROCKY VIDEOKAZETTA NAGY

CINDY CRAWFORD
FITNESS CSAK NEKED

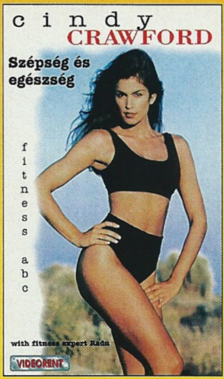

TOP 5

fitness edzésprogram

„Foglalkozásom megkívánja, hogy vigyázzak a testemre. Így az elmúlt két évben fitness-edzőm, Radu által kidolgozott tornagyakorlatokat végeztem. Természetes környezetben, remek zenére végzett gyakorlatok segítik szinten tartani az energiádat. Úgy érzed, hogy nem is fitness-programot, hanem zenés videót nézel. A mozgás segíti formálni az alakodat és jobb közérzeted lesz, mint valaha" – Cindy Crawford

CINDY CRAWFORD
SZÉPSÉG ÉS EGÉSZSÉG

TOP 3

fitness edzésprogram

Ez az ideális testedzési program fejleszti a test erejét, gyorsaságát, egyensúlyérzékét és rugalmasságát. Atlétikai program is, mely különféle sportágak, mint például a korcsolyázás, a kosárlabda, sőt a szumó-pankráció természetes mozgáselemeit ötvözi. A fitness-tornagyakorlatok alatt figyeljük a csodás helyszíneket, a nagyszerű zenét, közben pedig érezzük jól magunkat.

TARTSD MAGAD FORMÁBAN
CLAUDIA SCHIFFERREL!

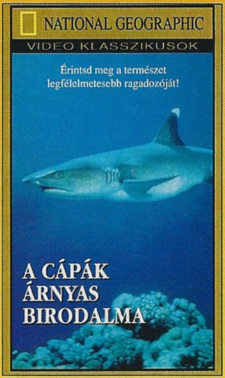

TOP 20

fitness edzésprogram

Schiffer esetében a fitness nem játék. A tökéletes test számára munkaeszköz. Ezért kellett edzőjével olyan gyakorlatokat kidolgoznia, melyek bárhol, bármikor rendszeresen elvégezhetőek, és hatékonyan segítenek megőrizni a comb, a vádli és a fenék, valamint a has, a karok, a hát és a keblek feszességét, ruganyosságát. Claudia e programokban közreadja mindazt, amit az elmúlt években megtanult a fitnessről.

A CÁPÁK ÁRNYAS BIRODALMA

TOP 31

természetfilm

A National Geographic egyik leghíresebb filmje, *A cápák árnyas birodalma* egy olyan különleges utazásra hív, amely során tanulmányozhatod ezeket a félelmetes hírű halakat és szembesülhetsz a róluk keringő mendemondákkal. Ereszkedj le az óceán mélyére egy különlegesen kiképzett ketrecben és vedd szemügyre a cápákat saját közegükben! Szemtől szembe találod magad a kegyetlenség élő jelképeivel, és megismerheted az igazságot e rendkívüli lényekről.

SIVATAGI SHOW

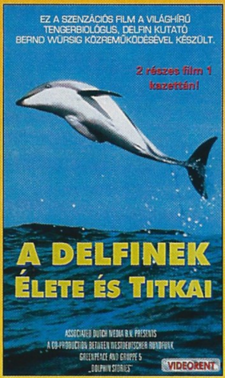

TOP 23

humoros természetfilm

A szenzációs felvételekben bővelkedő természetfilm Afrika különböző területeinek állatvilágát mutatja be. Megismerkedhetünk a Kalahári- és a Namib-sivatagban élő állatokkal és különleges szokásaikkal. Tanulmányozhatjuk viselkedésüket, humoros képeket láthatunk mindennapi életükről és küzdelmükről a fennmaradásért vívott harcban.

A DELFINEK ÉLETE ÉS TITKAI

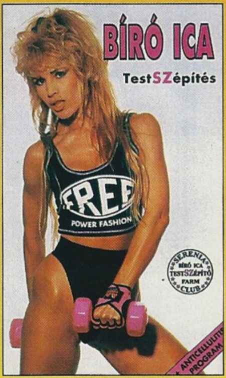

TOP 24

természetfilm

Az ember és a delfin között ősidőktől fogva különös kapcsolat áll fenn. Kutatjuk viselkedésüket, intelligenciájuk titkait és vonzódásukat hozzánk. Ezt a csodálatosan fényképezett filmet a világ szebbnél szebb tájain forgatták, Írországtól a Hawaii-szigeteken át Ausztráliáig. Bravúros felvételek, tudományos magyarázatok, legendás történetek mutatják be tengeri barátaink életét fogságban és természetes környezetükben.

BÍRÓ ICA TESTSZÉPÍTÉS

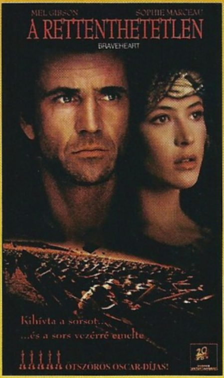

TOP 11

mozgásprogram

Évekig fotómodell és manöken voltam, pályafutásom közben született meg kislányom, aki ma már 10 éves. Terhességem alatt 20 kg-ot híztam és 13 kg súlyfelesleg maradt rajtam. Akkor dolgoztam ki ezt a mozgásprogramot, amelynek hatására 3 hónap elteltével visszanyertem eredeti súlyomat és alakomat. A formatartás és a karcsúság praktikáiról azóta is sokan faggatnak, riportokban, levelekben, de személyesen is. Most teszem közzé tapasztalataimat.

A RETTENTHETETLEN

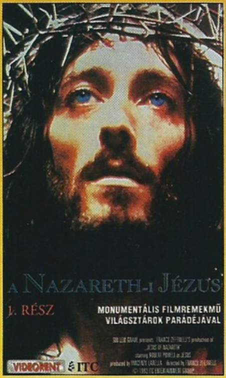

TOP 8

történelmi akciófilm

Amikor William Wallace-nek megerőszakolják, majd megölik szerelmét a portyázó angol katonák, valami megszakad benne. A mindenre elszánt skót férfit eleinte csak a bosszúvágy fűti, meg akarja találni a tetteseket, hogy leszámoljon velük. Azután hamarosan ráébred, mi forog kockán: országa és népe függetlensége van veszélyben. És félelmet nem ismerve harcba száll a betolakodókkal.

A NAZARETH-I JÉZUS I–II. RÉSZ

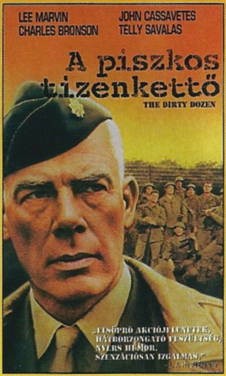

TOP 26

történelmi film

A moziban méltán nagy sikert aratott látványos film a legtöbb világsztárt felvonultató produkció. A négy évig készülő művet a vallások világszerte magasztalták. A film bemutatja Jézus életét, szeplőtelen fogantatását, zarándoklásait, számtalan csodatételét, keresztre feszítését, majd feltámadását. A lenyűgöző erejű alkotás páratlan képet fest Jézus korának történelmi hátteréről.

A PISZKOS TIZENKETTŐ

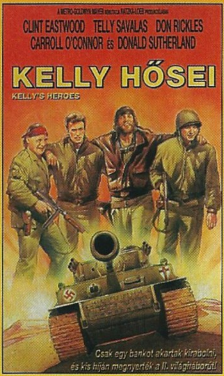

TOP 27

háborús film

Az amerikai hadsereg őrnagya azt a feladatot kapja, hogy veszélyes bűnözőkből képezzen ki egy olyan alakulatot, mely képes lesz végrehajtani minden idők egyik legnehezebb kommandós akcióját. A cél: a megszállt Franciaország egy szigorúan őrzött kastélyában pihenő náci tisztek likvidálása. Az osztag tagjai mind tudják, nincs sok esélyük. Ám akár az életük árán is be akarják bizonyítani, ők a megfelelő emberek a feladatra.

KELLY HŐSEI

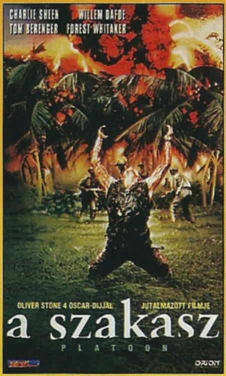

TOP 21

háborús film

Mélyen a frontvonal mögött, egy a németek által elfoglalt francia kisváros bankja hatalmas kincset őriz: 16 millió dollár értékű aranyat. Néhány amerikai katona, akinek a véres háború csak játék, elhatározza, hogy megszerzi a hatalmas vagyont. Kelly vezetésével nekivág a hadsereg válogatott eszeveszettjeinek kommandója, és ütközeteken, aknamezőkön, bombatámadásokon, szövetséges és ellenséges frontvonalakon keresztül megszerzik, amit akartak.

A SZAKASZ

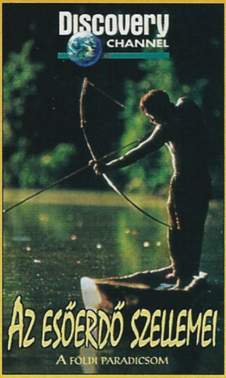
TOP 36

háborús film

Az egyetemista Chris Taylor önkéntesként jelentkezik a vietnami háborúba, ahol egy kegyetlen őrmester szakaszába kerül. A háború poklában a fiú átél minden negatív emberi érzelmet a vad dühtől az iszonyatig, a kétségbeeséstől a halálos félelemig.

AZ ESŐERDŐ SZELLEMEI

TOP 15

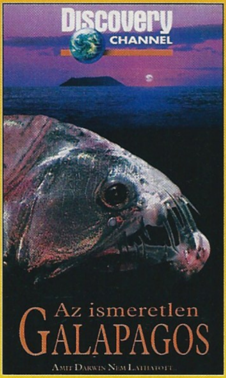

ismeretterjesztő film

Mit szólna, ha csaknem 5000 kilométeres utazást tehetne az Amazonas torkolatától egészen a világ legnagyobb védett esőerdejéig? Ha olyan érintetlen természeti környezetben találhatná magát, ahol több állatfaj él, mint a Föld bármely más hasonló nagyságú területén? Ha láthatna egy kétméteres vidrát, amely a jaguárral is elbír? Mit szólna, ha találkozhatna az Esőerdő Szellemeivel?

AZ ISMERETLEN GALAPAGOS

TOP 10

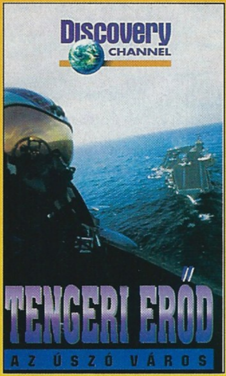

ismeretterjesztő film

Több mint ezer km-re Ecuador partjaitól háborítatlan békében olyan élővilág fejlődhetett ki a Csendes-óceáni szigetcsoporton, amely páratlan a Földön. Érintetlen kis gyöngyszem ez, amelyen Charles Darwinnak elég volt öt hetet eltöltenie, hogy megalkossa az evolúció elméletét. A híres tudós kései utódai most bemutatják nekünk ezt a földi paradicsomot, tengeralattjárójukkal eljutva az óceán mélyére is.

TENGERI ERŐD

TOP 16

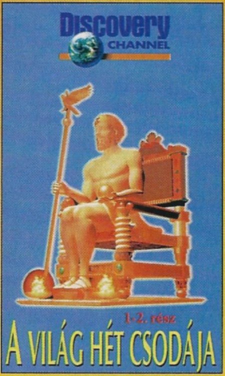

ismeretterjesztő film

Szeretné tudni, melyik Amerika legfurcsább, legkülönlegesebb városa? Segítünk: 300 méter hosszú, 24 emelet magas, 13 millió liter repülőgép-üzemanyagot hordoz a gyomrában, 61 vadászrepülőt a fedélzetén, és 5800 ember úszó otthonául szolgál. A film bemutatja ennek a hatalmas monstrumnak a csúcstechnológiáját és lakóinak izgalmas életét.

A VILÁG HÉT CSODÁJA 1–2.

TOP 4

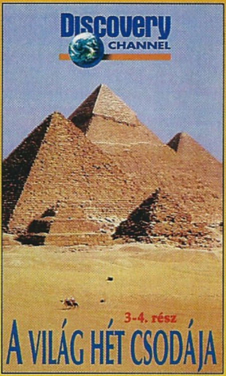

ismeretterjesztő film

A RHODOSZI KOLOSSZUS
AZ OLYMPOSZI ZEUSZ-SZOBOR
A BABILONI FÜGGŐKERTEK
AZ EPHESOSI ARTEMIS-TEMPLOM
A PHAROSI VILÁGÍTÓTORONY
A HALIKARNASSOSI MAUZÓLEUM
AZ EGYIPTOMI PIRAMISOK

A VILÁG HÉT CSODÁJA 3–4.

TOP 4

ismeretterjesztő film

Ezek a fenséges és gigantikus építészeti remekművek még ma is ámulatba ejtik az embereket. A hét csodából napjainkra már csak az egyiptomi piramisok maradtak fenn. Ezért a film készítői véghez vitték a lehetetlent: a legújabb háromdimenziós számítógépprogramok segítségével „újjáépítették" a csodálatos alkotásokat, és bemutatják nekünk a híres építmények történelemformáló szerepét.

AZ UFO-K MÉGIS LÉTEZNEK! I–II.

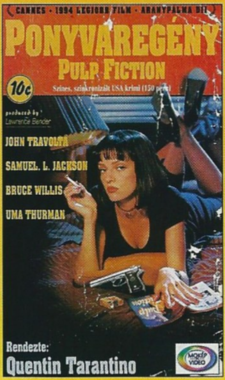
TOP 28

dokumentumfilm

Soha nem látott új felvételek, információk az UFO-król, megmagyarázhatatlan jelenségekről és az emberiség történelmének legnagyobb titkairól.

PONYVAREGÉNY

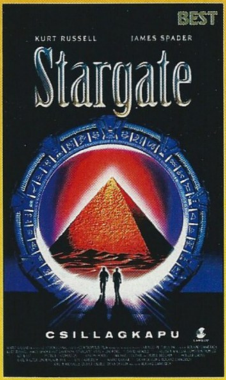

TOP 33

krimi

Jules és Vincent profi bérgyilkosok, akiket főnökük, Marsellus megbíz egy rejtélyes fekete táska megszerzésével. Marsellus Vincent számára külön megbízást is ad. Szórakoztatnia kell feleségét, Miát, amíg ő távol van. Ez a feladat Vincentnek rázós pillanatokat okoz. Butch ökölvívó, akit Marsellus lefizet, hogy veszítsen el egy mérkőzést. Butch azonban alaposan átveri megvesztegetőjét.

CSILLAGKAPU

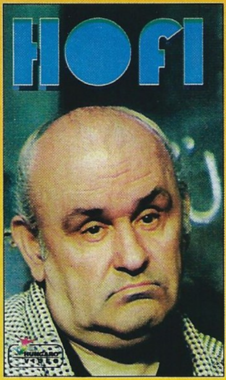

TOP 30

sci-fi

1928-ban a piramisok mellett egy csodálatos leletre bukkannak, melynek anyaga ismeretlen. A rajta levő hieroglifákat sikerül megfejtenie Daniel Jacksonnak, és ezzel megnyílik a Csillagkapu egy ismeretlen bolygó felé. De a kapu pillanatnyilag csak odafelé működik, a visszafelé vezető úthoz az ottani szimbólumokra is szükség van. Vissza tud-e térni a csapat a Földre? Fantasztikus kaland a múltba és a jövőbe.

HOFI

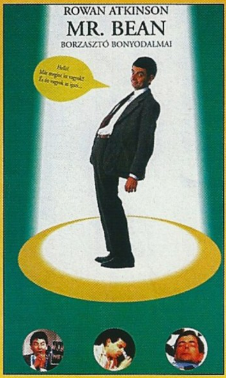

TOP 29

kabaré

A magyar humoristák koronázatlan királya, Hofi Géza számára mindenki célpont a közeli és távoli múltból, senkit és semmit nem kímél, legkevésbé a rekeszizmokat. A videóváltozatnak ráadásul az az előnye is megvan, hogy ha nem értünk egy poént, mert a többiek még nevetnek, vissza lehet tekerni!

MR. BEAN BORZASZTÓ BONYODALMAI

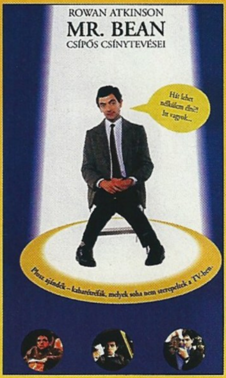

TOP 35

burleszk

Mr. Bean bajban van
Fura egy reggelem volt a FOGORVOSNÁL! Az ostoba állandóan hanyatt esik (biztos túl öreg). Később beparkoltam a PARKnál, megjavítottam egy kisfiú HAJÓMODELLJÉT, és egy szemtelen zümmögő DARÁZS mászott rá pont az orromra (na jó, majdnem).
További epizód: **Mr. Bean megint nyeregben van.**

MR. BEAN CSÍPŐS CSÍNYTEVÉSEI

TOP 7

burleszk

Mr. Bean átka
Mr. Bean ismét Minijének kormányánál ül totálisan megfeledkezve a sokkról, melyet döbbenetes vezetési stílusa vált ki a többi vezetőből. Az USZODÁBA látogatván Mr. Bean a trambulin tetejére mászik, izgatja őt a mélység, de rádöbben, hogy idegei nem bírják a kalandot...
További epizódok: **Mr. Bean a városba megy, A buszmegálló** (még sohasem volt a tv-ben).

A KAZETTÁK MEGVÁSÁROLHATÓK A PREMIER VIDEOHÁZBAN, A ROCKY VIDEOKAZETTA NAGY- ÉS KISKERESKEDÉSBEN, A SELECT VIDEO NAGYKERESKEDÉSBEN ÉS A LEGJOBB ÜZLETEKBEN

A kölcsönzők kölcsönzője

MÉDIA: A NAGY MANIPULÁTOR

A televízió, a rádió, az újságok átitatják mindennapjainkat, kihathatnak közérzetünkre, hangulatunkra. A számunkra információt nyújtó média behálózza életünket, észrevétlenül is befolyásol mindannyiunkat.

Ám a média nemcsak befolyásol, hanem manipulálni, irányítani is képes. A média egyben hatalom is.

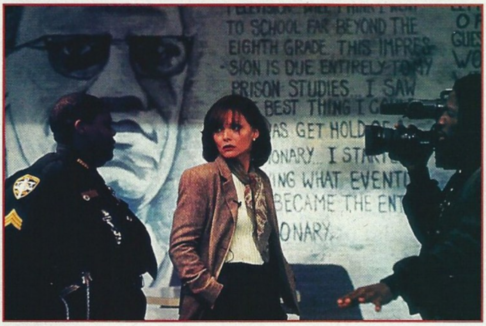
E médiavilág megindította a filmesek fantáziáját: számtalan alkotás játszódik a szerkesztőségek, a rádió- és televízióstúdiók falai között. Hol szerelmi történet háttereül, hol valamilyen leleplezés színteréül, hol pedig főszereplőként, talán azért is, hogy lerántsa a leplet – önmagáról.

Szerelem a tűzvonalban

Amikor *Jon Avnet* megrendezte a *A hírek szerelmesei* (Up Close and Personal) című filmet, elsősorban vélhetően nem az volt a célja, hogy kritizálja a médiát, főleg a szerelem és híradókészítés kapcsolatában látott fantáziát, igaz, *„A média problematikája mindig is érdekelt"* – vallotta be. Ami pedig a történet szerelmi szálait illeti, arról így vélekedett: *„Egy mai románc ábrázolása azért nehéz, mert manapság már nincsenek meg azok a klasszikus akadályok, melyek gátat emelhetnek két ember közé."* A film főszereplőjét, az Oscar-díjas *Robert Redford*ot is elsősorban a történet szerelmi vonala ragadta meg: *„Ez egy szokatlan, kemény szerelmi történet két emberről, akik a tűzvonalban sodródnak egymás mellé."* Ennek ellenére a színész számára a sztorinak az a szála sem elhanyagolható, amely azt boncolgatja, milyen fenntartásokkal kell fogadnunk azokat a híreket, információkat, amelyek a televízióból, az írott sajtóból áradnak felénk, mindennapi fogyasztók felé.

Michelle Pfeiffer, mint riporternő: A hírek szerelmesei

Maga a történet Telly, a karrierje csúcsán álló sztárriporternő visszaemlékezéseinek keretében kel életre. Első mentora, majd férje – *Redford* alakításában –, a híradós Warren Justice a szakma egyik kiválóságaként jelenik meg. A kétszeresen is elvált televíziós főszerkesztő ideális média-man, szilárd, megalkuvást nem ismerő jellem. Az igazság megszállottja, akinek ballépései is jellemének tisztaságából fakadnak. A dolgok ígéretesen kezdődnek, amikor a szép *Michelle Pfeiffer,* mint Sally Atwater (az amerikai tévénézők majdani Tellyje), egy hamis demokazettával a helyi televízió híradós asztalához érkezik. Csekély tapasztalattal, ám annál több önbizalommal, egyértelműen azért, hogy sztárriporterré váljon. Új munkaadója, Wallace/Redford támogatja, bátorítja, majd elcsábítja őt.

Mindkét sztár profi, miközben a film pergő ritmusban, kendőzetlenül ecseteli az amerikai televíziós újságíró önpusztító egzisztenciáját, a hátérkapcsolatokat, a láthatatlan keresztapákat, akik a háttérből irányítják, mozgatják az eseményeket, s tehetnek sztárrá egy műsorvezetőt, riportert, vagy egyetlen szavukra dobhatják a süllyesztőbe. Ahogy haladunk előre az időben, a két híradós, az idősen is vonzó *Redford* és a finom intelligenciájú *Pfeiffer,* romantikus szövetségükben egyszercsak ott találják magukat az élet sűrűjében. Mindketten külön utakon járnak. *Pfeiffer* börtönlázadást közvetít élőben, Redford, aki nem ismeri a megalkuvást – ahogy *Az elnök embereinek* újságírójaként sem ismerte húsz évvel korábban –, a végzetes panamai tűzfészekbe utazik.

Az epizódszereplők is érdekes egyéniségek: míg a kedves afro *Bill Plummer* kameraman, a riporternő oldalán melegségét árasztva bukkan fel helyszínről helyszínre, addig a hűvös *Joe Mantegna* a hivalkodó modorú, nagy mellényű ötvenes médiacézár szerepében a titokzatos hatalom jelképe.

Feszültség tetőfokon

„Nem akartunk helyzetelemző filmet csinálni. Célunk inkább az volt, hogy betekintsünk a televíziózás világába, és megmutassuk, milyen hatással van ez a környezet a benne élőkre. Mindez az egyén szintjén érdekelt bennünket, mert a finom pszichológiai csavarokat szembesíteni akartuk a média nemzeti kultúra szintjén gyakorolt fantasztikus hatásával" – beszéltek a mű hátteréről a forgatókönyvírók, *Joan Didion* és *John Gregory.*

A tévés újságíró személyes és szakmai kapcsolatainak rejtelmeiből építkező mozi két megasztárja helyi és hálózati stúdiókban tanulmányozta a televíziós újságírás, a tudósításkészítés folyamatát. *„Nem olyan csillogó ez a világ, mint amilyennek hittem, de nagyon becsülöm ezeket az embereket, mert alkalmam volt látni, milyen nehéz munkát végeznek"* – jegyezte meg *Michelle Pfeiffer,* akit szerepe szerint látunk indiszponáltan, önbizalom híján, meginogva a feladat súlya alatt, de a rejtélyes nézettségi index mégis őérte

„Nem olyan csillogó ez a világ, mint amilyennek hittem"

Robert Redford a színfalak mögött

kiált. Az élet kegyetlen, a televíziózás pedig üzlet. Kis idő múlva a televíziós társaság épületének homlokzatáról lekerül a féltékeny kolléganő fényképe, s helyette már az ő monumentális arcképére néz fel a sok törpe járókelő – immáron Philadelphiában.

A dinamikus légkör és az eszközök, a stáb, a keverőpultok, a technikai háttér a valóságban és a filmben nagyjából azonosak. A rendezőt láthatóan izgatja a televíziós kulissza. A vezérfonal, a románc mögött szinte ott fut egy másik sztori, amelynek főszereplője már a média, a színes forgatag, amely valahogy mindig adássá áll össze, az effektus-orgia, miközben készül a hír, készül a legújabb, közönségszemet vonzó szenzáció. Párnázott ajtók és hatalmas tükröző felületek; bizalmasan váltott mondatok és tényfeltáró riportok. És ott van mindenütt a nélkülözhetetlen videótechnika, a híradósok szent eszközeként. Élőben és készen, nyersen és vágva, előkészített archív és friss felvételek futnak a besípoló monitorokon, feszültség tetőfokon. A híradó kulisszáinak jellegzetes tárgya, a súgógép látványa azért rádöbbenti a nézőt, hogy a hírolvasó spontaneitásában van egy kis csalás. A film operatőre, *K. W. Lindenlaub* feltűnően sokszor fordítja kameráját a televízióban látható szép képkivágás mellett a kusza díszletvilágra, hogy a rendezővel összhangban érzékeltesse a két, ellentétes világot. Elsősorban az amerikai mozinéző számára élvezhető finomság, hogy a mozisztárok közé olykor igazi, ismert riporterek is keverednek. A híradó maga a relativitás. A mozival keresztezve pedig még világosabb, hogy az egész tájékoztatás valójában egy show, része a hatalmas szórakoztató iparnak.

A hírek szerelmesei két főhőse pedig egymás nélkül talán nem jönne rá, hogy kik és mik is ők valójában, karrierjük építése közben milyen helyet foglalnak el a média birodalmában, milyen hatásuk van az emberekre, s kik és miért akarják, hogy ezt a hatást éppen ők váltsák ki.

A HÍRADÓ SZTÁRJAI

A híradós világ, az ebben megforduló személyiségek bensőséges vagy épp felületes, magán- és szakmai kapcsolatai korábban is foglalkoztatták a filmalkotókat. Például a forgatókönyvíró-rendező *James L. Brooks*ot is, aki 1987-es komédiájával, *A híradó sztárjai*val (Broadcast News) adózott a krónikus időhiányban szenvedő, pszichológiailag terhelt tévés arzenálnak. A nagy reményű, ám komplexusos híradós producer *Holly Hunter,* valamint a hírolvasók *Humphrey Bogartja,* a gátlástalan macho *William Hurt* és a remek riporter, *Albert Brooks* magán-csetlés-botlásainak humorosan felfogott története, a kizsákmányoló taposómalom és az ego jogos tiltakozása. Nem hiányzik sem az adrenalin, sem a híradóspult. És nem hiányozhat *Jack Nicholson* sem, aki mint tekintélyes médiaguru hozza a formáját.

A független, holland származású, Amerikában dolgozó *Gus Van Saint* a médiaszereplés vonzását inkább a ponyvadilettantizmus szintjén, a szatíra eszközeivel ragadta meg. Legfrissebb, *Majd' megdöglik érte* (To Die For, 1995) című filmjében *Nicole Kidman* valóban „majd' megdöglik" azért, hogy híres riporternő legyen. Idővel a helyi kábeltévé csinos és meglehetősen akaratos időjósa, majd gátlástalan riporternője lesz, akinek megismerhetjük kétes, krimibe hajló sikertörténetét. Azt, miként is nyomul a helyi televíziónál, s jut egyre magasabbra, s hogyan él vissza alaposan a média nyújtotta lehetőségekkel.

Úgy látszik, a televízióállomások meteorológus munkatársaira gyakran rájár a rúd. *Bill Murray*re viszont rájár az idő, pontosabban a február második, melytől nem tud szabadulni, s napról napra ugyanarra a verőfényes február másodikára ébred. E Murray-féle filmtréfa a jól ismert televíziós típusról, az önző, öntelt „televíziós levelibékáról" szól, akit akkor ér ez a szokatlan időélmény, amikor Punxsutawneybe, a mormotaváró fesztiválra száll ki minístábjával. A triviális és haszontalan dolgok szakértője a napok mechanikus ismétlődésének hatására megtörik, mondhatni megjavul, s ekkor véget ér a komikum-történet leghosszadalmasabb napja. Eközben pedig egyebek mellett megláthatjuk, hogy ugyanarról az eseményről hányféleképpen is lehet tudósítani...

MONDVACSINÁLT HŐSÖK

Lángoló repülőgéproncs, benne a megrémült televíziós riporternő *Geena Davis,* odakint zuhogó eső és a mogorva, piti tolvaj, *Dustin Hoffman,* aki kelletlenül életeket ment, miközben mesterségéről sem feledkezik meg. Ám közben elhagyja fél pár cipőjét, amelyről a hajléktalan *Andy Garcia* – a cipőért felajánlott tisztes jutalom érdekében – a televízió nyilvánossága előtt állítja, hogy az az övé. Míg a riporter valódi életmentője a rács mögött ül – a hazudós csőlakóból a tévé messiást kreál. Ha hős – *Mondvacsinált hős* – kellett nekünk, hát megkaptuk (Accidental Hero, 1992). Ebből a mesés felállásból csipkelődik a rendező *Stephen Frears* a televízió nyilvánosságán, az emberek hiszékenységén, befolyásolhatóságán, a hírnév csábításán, a média hatalmán.

MÉDIA: A NAGY MANIPULÁTOR

Majd' megdöglik érte

Katódsugár-hipnózis. Tömeghisztéria. Hamis illúzió. Üzeni *Sidney Lumet* a *Hálózaton* keresztül (Network, 1976), és *Oliver Stone* a *Született gyilkosok*ban (Natural Born Killer, 1995) sajátos módon, hol stílusparódiával, hol a maga valóságában szintén figyelmeztet a televízióban látottak veszélyeire.

Robert Altman Divatdiktátorok című alkotása (Pret a porter, 1994) felszínes, pazarló világon vezeti körbe a néző tekintetét. Média és öltözködési divat egymást jól kiegészítő ágak. Nem véletlen, hogy a középpontban mindig ott van a kedveskedő riporternő, *Kim Basinger*, aki bugyuta kérdéseivel bombázza a készségesen válaszoló divatkreátorokat. A média határozza meg a divatot és a divat a médiát – fogalmazza meg a jelenség lényegét a közhelyes igazságok szintjén a filmben megszólaló párizsi divatdiktátor, *Christian Lacroix*. Ahogy a divatvilágot, úgy a körülöttük lebzselő sajtó embereit is bevonja a rendező szatirikus bűvkörébe, nem túl hízelgő módon: mind léhák és felszínesek, s ha el is csípnek valami valódi sztorit, legfeljebb az igazság feléig jutnak. Már aki. Mert *Tim Robbins* és *Julia Roberts*, mint hedonisztikus laptudósítók, csak a szállodai szoba ágyáig jutnak. Basinger/Kitty Potter előre gyártott sablonkészlettel és rátermett asszisztenssel *(Chiara Mastroianni)*, keményen dolgozik, de a kifutóra felsétáló meztelen lányok látványa számára már túl nagy falat.

A zűr bajjal jár (I Love Trouble, 1992) című filmben szintén újságíró *Julia Roberts,* igazi pályakezdő, aki a profi *Nick Nolte*-val, a nőktől bálványozott bestseller-íróval és dörzsölt publicistával száll harcba a nagy sztoriért. A cél pedig szentesíti az eszközt, s már az sem számít, mi is lehet a valóság...

Csalás és ámítás?

Annak idején bizonyára az amerikai híradók is beszámoltak azokról a sikerszériákról, amelyek néhány okos átlagemberek nevéhez fűződtek a 21 (Twenty-One) nevű televíziós kvíz-műsorban az ötvenes évek második felében. Idővel azonban kiderült, hogy csalás és ámítás volt az egész, a rendkívül népszerű kulturális játékshow egy-egy játékosa alkalmanként előre tudta a kérdésekre a választ. A botrányos korabeli eseményekről *Robert Redford* rendezett filmet *Kvízshow* (Quiz Show, 1995) címmel, s adott bepillantást a televíziós kulisszatitkokba *Ralph Fiennes* és *John Turturro* színészi segítségével. A csalás mögött természetesen a titokzatos nézettségi mutatók és persze a televíziós társaság anyagi érdekei álltak. Hónapokon keresztül orruknál fogva vezették a közönséget, akik azt látták, amit a producerek láttatni akartak.

Egy nehéz munkanap után, mi lehet üdítőbb, mint egy könnyed kvíz vagy egy jól szerkesztett tévé–híradó, mely szobánkba hozza a nagyvilág és környezetünk híreit. A naívság korszaka azonban talán véget ért. A néző megtanulhatta a leckét: a sorozatos lelepleződések után nem árt, ha olykor összehunyorított szemmel, némi egészséges szkepszissel figyeljük mindennapi betevő híradóinkat.

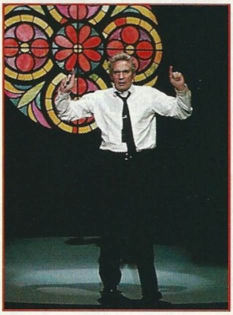
A tévétől kérdezhetsz, de nem válaszol, kérdezhetsz, de nem kíváncsi válaszodra. Rád sózzák, ami ellen csak úgy védekezhetsz, ha fenntartással fogadod szavait vagy kikapcsolod. Majd az interaktivitás korszakában kizökkenhetsz passzív szerepkörödből, és ha akarsz, párbeszédet folytathatsz a varázsdobozzal. S ha ez sem tetszik, még mindig bekapcsolhatod a videód, legyen az majdan hagyományos kazettás vagy lemezes, és nézheted a magad választotta műsort.

Mely esetleg éppen a média furcsa-különös, szeretve gyűlölt világáról szól.

Varga Mária

Kvíz-show

Hálózat

Idétlen időkig

COMET
Professzionális VHS
videókazetták profi
felhasználók részére
5-től 210-percig, 5 percenként
tetszés szerinti hosszban
Standardtól a csúcsminőségig
1000 db-ig 24 órán belül
NTSC szabvány szerint is
– műsoros kazettához
– oktatókazettához
– reklámkazettához
– VHS-kamerákhoz
Megrendelés:
Tel.: 06-26-326-226
Fax: 06-26-325-102
Minőségi fokozatok:
BASF Super High Grade Back Coated
BASF High Grade Back Coated
BASF High Grade
BASF Super Grade
Added Value by BASF
BASF
COMET
COMET
COMET

Nem a végzet asszonya Hollywoodból:

BRIGITTE BAKO

Nem tehet róla, mégis miatta – az ő „brutálisan kegyetlennek" ítélt, vihart kavart jelenete miatt – nem lehetett a Londoni Filmfesztivál nyitófilmje *A halál napja*. *Kathryn Bigelow* utópisztikus, közönségsokkoló thrillerében szerepe szerint megerőszakolják, majd megfojtják. A *Jelige: Vörös cipellők* című játékfilmben öngyilkos lesz. A Fülöp-szigeteken forgatott filmjében két férfi vív érte halálos tusát... Megannyi gyilok közepette *Brigitte Bako* mégsem a végzet asszonya, hanem jókedvű, huszonhét éves lány, aki magyarul – *„Szervusz, hogy vagy, csókolom"*-mal – köszönt az egyik hollywoodi kávézó teraszán.

Magyar szókincse ezzel többé-kevésbé ki is merül. Élete egy huszadik századi magyar család hányattatásait példázza. Édesapja Pozsonyban, édesanyja Zsolnán született; a második világháború után különkülön menekültek el Csehszlovákiából, s Kanadában ismerkedtek meg. Brigitte Montrealban látta meg a napvilágot, ott vált balett-táncosnővé, később színésznővé – jelenleg az Egyesült Államokban él.

– *Négy évig a Les Grands Baletts de Canada, illetve a Les Ateliers de La Danse Moderne társulatában táncoltam* – utal a kezdetekre. – *Azt, hogy balerina legyek, realitásnak éreztem... a színház viszont titkolt álmom volt csupán.*

Aztán mégis erőt-bátorságot gyűjtött – és váltott. A kétnyelvű Kanadában, tizenöt évesen jelentkezett a montreali Creations Theatre Companynál, s már bakfisként főszerepet kapott. Társulata az *A Dying Breed* című drámával beutazta Európát; Londonban, Párizsban, Brüszszelben és Amszterdamban léptek fel – hol angolul, hol franciául.

– *Beleszerettem Európába* – lelkendezik. – *Akkor ébredtem rá, hogy bár Észak-Amerikában születtem, mégis európainak érzem magam. Ha csak tehetem, azóta is utazom. Legszívesebben egyedül kószálok a világban, de tavaly nyáron nyolcvanhárom éves édesapámmal, Bakó Dezsővel együtt látogattunk el szlovákiai és csehországi rokonainkhoz, s jártunk Németországban meg francia földön is. Apám megmutatta ifjúsága színhelyeit. Nehéz élete volt. A háború alatt, ellenállóként ezreken segített Csehszlovákiában és Lengyelországban, közben a szüleit meg tizenkét bátyját nem tudta kimenteni a koncentrációs táborok iszonyatából.*

– Montrealban élő édesapját felhívtam telefonon, ma is kifogástalanul beszél az anyanyelvén. Magyarországra nem látogattak át?

– *Budapesti út is szerepelt a tervünkben, ott is élnek rokonaink... de üzenetet kaptam a New York-i ügynökömtől, s egy forgatás miatt haza kellett utaznom.*

– Haza? Hova?

– *Számomra New York az Egyesült Államok legeurópaibb városa. Rajongok érte, ott vagyok otthon! Greenwich Village-ben bérelek egy lakást...*

– Most viszont hollywoodi otthonából jött a találkozóra...

– A hollywoodi hegyekben azért vásároltam házat, mert többnyire Los Angelesben forgatunk. De ha befejezzük a felvételeket, repülök vissza New Yorkba. Oda kötnek az emlékeim... Miután Kanadát elhagytam, New Yorkban, az American Academy of Dramatic Arts színiiskolában tanultam tovább, az első amerikai szerepeimet pedig az off-Broadway kisszínházaiban, Shakespeare-darabokban játszhattam el. Hermina voltam a Szentivánéji álomban, Miranda a Viharban... miközben távol a szülői háztól, rendkívül szerényen éltem.

– Amerikában nem lehet megélni a színházi fellépti díjakból.

– Én sem abból éltem. Mixernő voltam egy bárban. Egy velem egykorú lánnyal közös szobában laktunk, s reménykedtünk, hogy lesz ez még másképpen is.

– Kanadai sikerek után miért vállalta az újrakezdés gyötrelmeit?

– Mert filmezni akartam. S a filmezés világfővárosa Hollywood, ma sokkal inkább, mint a múltban.

Aztán, New York jóvoltából, 1989-ben rákószöntött a szerencse. Nyúlfarknyi, de rendkívül hálás szerepben *Nick Nolte* partnere lehetett a *New York-i történetek* című filmben. Nolte nagytehetségű, részeges festőt alakított, Brigitte pedig azt a lányt, aki a férfi számára a jövőt jelentheti... Felfigyeltek rá, a kritikákban pedig megemlítették a nevét...

– ...Majd jó ideig semmi – folytatja. *– Jobb híján visszaálltam a bárpult mögé, miközben a szüleim hetente küldtek leveleket: otthon semmi gondom, miért nem megyek haza, mikor térek észhez? És mintha csoda történt volna, megkeresett Hollywood. Testhezálló szerepet kínáltak: egy magyar kémnő, Mariska lettem volna az I Looks Could Kill című kabaréban.*

– Miért a feltételes mód?

– A forgatás előtt egy héttel közölték, hogy nem vagyok elég szép a szerephez. Napokig csak bőgtem, már-már feladtam... aztán mégis tovább mosolyogtam a bárpult mögött. De hamarosan remek ügynökre leltem, aki Meryl Streepet is menedzselte. Hat hónap múlva igen jó szerepet kaptam a One Good Copban (Egy jó zsaru), tizennyolc éves anyát alakíthattam Michael Keaton mellett. Beindult a gépezet, egymást követték az izgalmas feladatok. Az I Love a Man in Uniform című filmben kettős szerepet osztottak rám: színésznőt játszottam, aki megszemélyesít egy Puerto Rico-i utcalányt. Ezért az alakításomért nekem ítélték a kanadai filmfesztivál legjobb színésznőnek járó díját.

– A nagy sikerű *Jelige: Vörös cipellők* nyomán tévésorozat készült, amelyet európai adók is gyakran sugároznak, Magyarországon pedig az HBO-csatornán látható. A férfi főszerepet ugyanaz a színész alakítja, aki a nagyfilmben a partnere volt, Brigitte Bakónak viszont csupán a piros cipőben táncoló lába jelenik meg az epizódok elején. Miért?

– Az eredeti filmben az általam játszott lány öngyilkos lesz. A sorozat ezt a történetet írja tovább. A bánatos férfi mindig a halott lányra gondol, és kalandról kalandra másokban is őt keresi.

– Ez nem nagy üzlet egy színésznő számára...

– Valóban nem az. A lábamért valami csekély összeget mégis fizetnek.

– Néhány napja vetítettek egy krimit az egyik Los Angeles-i tévécsatornán, amelyben, finoman fogalmazva, nemcsak a lába csupasz...

– Jaj, kérem, azt a filmet ne is említse!

– A merész szexjelenet miatt?

– Nem azzal a jelenettel volt bajom... Ne gondoljon álszemérmesnek vagy afféle szégyenlős gyereklánynak! Manapság alig írnak olyan forgatókönyvet, amelyben ne várnák el az erotikát vagy legalább a meztelenséget a fiatal színésznőktől. Ha a forgatókönyv jó, ha a rendező nem öncélúan állít be egy szexjelenetet, vállalom. A Jelige: Vörös cipellőkben dublőz helyettesített, mégsem azért szerettem azt a filmet, hanem mert jó volt. Amit viszont most a tévé vetített, az durván adagolja az erőszakot, az borzasztó!

– Mielőtt aláír egy szerződést, nem olvassa el a forgatókönyvet?

– Amikor elolvastam a forgatókönyvet, érdekesnek tartottam a szerepet. S vonzó ajánlatot kaptam... A jelenetek többségét a Fülöp-szigeteken vették fel, s ott még nem jártam... Oké, ne kerteljünk: tetszetős gázsit kínáltak, s pénzre volt szükségem. Édesanyámat súlyos betegség gyötörte, a kórház meg az orvosok vitték a dollárokat, s úgy éreztem: kötelességem támogatni idős szüleimet... Sajnos csak ideig-óráig tudtuk meghosszabbítani anyám életét: tavaly halt meg, épp Valentine napján.

– Megkérdezhetem, ami Amerikában többnyire titok: mekkora volt az a bizonyos „tetszetős gázsi"?

– Ne gondoljon milliókra, még nem tartok ott! Hat héten át forgattunk, s hetente huszonötezer dollárt kaptam.

– Százötvenezer dollár? Az sem kevés. Egy amerikai átlagosan öt és fél év alatt keres annyit... Mi kell ahhoz, hogy egy fiatal színésznő hat filmfőszerep után sztárrá váljon?

– Az igazi kiugrás... Vagyis egy nagyon jó szerep egy sikeres filmben, híres partner oldalán.

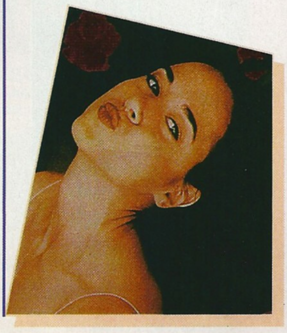
– Tarsolyában a marsallbot? Vannak újabb, ígéretes filmajánlatai?

– Bemutatásra vár az MGM legújabb produkciója, az Escape. A főszerepet, egy csellóművészt játszom benne... Az HBO részére Párizsban forgattuk a Strangerst, rövidesen sugározzák. Néhány hete egy Hollywoodban élő, magyar származású rendező keresett meg: Budapesten szeretne filmezni, s a főszerepet nekem szánja...

– Férj? Udvarló?

– Az első nagy szerelmem, Bruce Ramsey félig magyar, a művészeti iskolában ismerkedtünk meg, ő is színész. Nemrég szakítottam egy férfival, aki tudja, hogy bolondulnak érte a nők, és visszaél vele... Most nincs udvarlóm. Pedig az édesapám már nagyon szeretne egy unokát...

Földes Tamás
(Los Angeles)

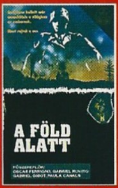

ÚJ! ÚJ! ÚJ!

KEDVEZMÉNYES FILMVÁSÁR

Magánszemélyeknek és tékásoknak

háborús film

A föld alatt

vígjáték

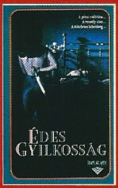
Szerelem vak vagy

játékfilm

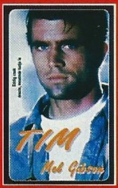
Kockázatos becsület

thriller

Édes gyilkosság

romantikus film

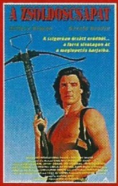
Tim

akciófilm

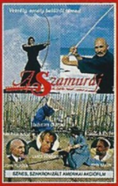
Angel – A kutatás

akciófilm

A zsoldoscsapat

akciófilm

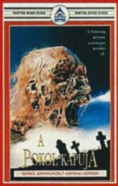
A Szamuráj

zenés-akciófilm

Nyerő testek

horror

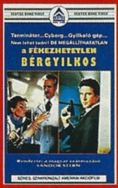
A pokol kapuja

akciófilm

Féktelen erő

akciófilm

A fékezhetetlen bérgyilkos

thriller

Visszhangok a sötétben 1.

thriller

Visszhangok a sötétben 2.

thriller

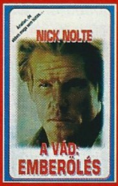
Visszhangok a sötétben 3.

akciófilm

A dicsőség ökle

krimi

A vád: emberölés

pszichológiai krimi

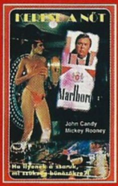
A gyilkos bennem van

thriller

A félelem kísértetei

vígjáték

Keresd a nőt!

akciófilm

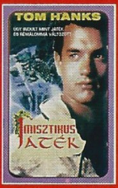
Ütőerő

kalandfilm

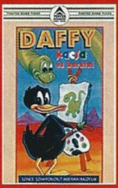
Küzdelem a sikerért

kalandfilm

Misztikus játék

rajzfilm

Daffy kacsa és barátai

akciófilm

Küzdő szellem

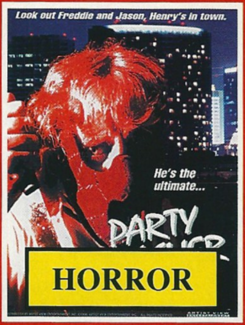
A kazetták egységára: csak 1120 Ft + áfa + posta

13 db kazetta megrendelése esetén csak 920 Ft+ áfa/db + posta

Megrendelését a következő címen és telefonon fogadjuk:

VERTEX HOME VIDEO 5310 Kisújszállás, Kása J. u. 18. Tel./Fax: 59/321-077

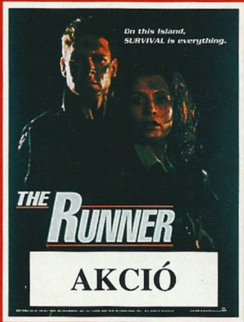
MÁRCIUSI TÉKA-PRÉDA

Freddie, Jason, vigyázzatok! Henry a városban van.

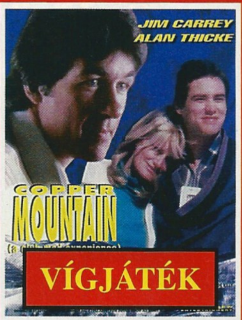
ÉLETREKELŐ RÉMÁLOM

A Péntek 13. és a Rémálom az Elm utcában nyomdokain.

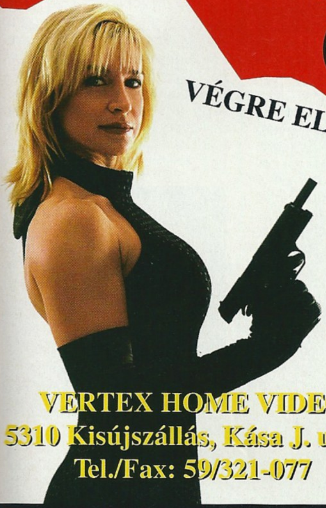
A szigeten csak egy dolog a fontos: A TÚLÉLÉS.

POKOLSZIGET

JIM CARREY
ALAN THICKE

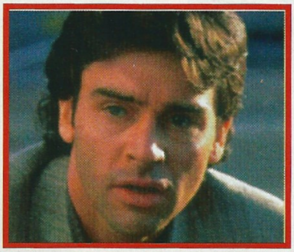
AGYLEGÉNY

VÉGRE ELKÉSZÜLT CYNTHIA ROTHROCK AKCIÓBOMBÁJA!

SZŐKE IGAZSÁG

VERTEX HOME VIDEO
5310 Kisújszállás, Kása J. u. 18.
Tel./Fax: 59/321-077

KURT McKINNEY
Karate Tigris 1. (Van Damme)

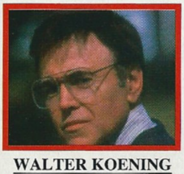
A FILM VILÁGHÍRŰ RENDEZŐJE *PAUL MASLAK*

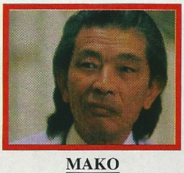
TONY LO BIANCO
Francia kapcsolatok (Gene Hackman)

BRAD DOURIF
Lángoló Missisipi
X-akták

WALTER KOENING
Star Trek – Űrszekerek

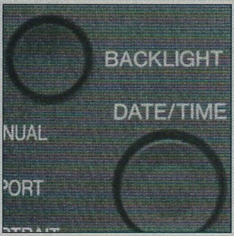
MAKO
Hegylakó (Lambert)
Conan (Schwarzenegger)

Kamkorderek: „aut" vagy „manual"?

Szükség van-e a kézi beállításra? A címben feltett kérdésre elsőre rávághatjuk, hogy nincs, hiszen minden kamkorder rendelkezik automatikus üzemmóddal, amely mindent beállít helyettünk. Nos, ez így is van: eszményi feltételek között még tapasztalt kamerázók is nyugodtan hagyatkozhatnak az automatikára. Aki azonban készített már felvételeket kamkorderrel, az jól tudja, hogy könnyű olyan szituációba kerülnünk, amikor a képen valami nem stimmel, amikor tennünk kellene valamit. Konkrét példák segítségével vegyük sorra, mikor ajánlatos áttérnünk kézi beállításra.

BLENDE

Vegyük azt a gyakran előforduló helyzetet, amikor az ablakkal szemben állva kamerázunk valakit. Ilyenkor az ablak előtt álló alaknak szinte csak a körvonalai látszanak, az arcvonások felismerhetetlenül sötétben maradnak. Erre az esetre még a legegyszerűbb kivitelű kamkordereken is létezik egy ellenfénygomb (Backlight), amelyet ha

megnyomunk, világosíthatunk a képen. Ilyenkor egy fokozattal tovább nyitjuk a blendét, azaz úgy állítjuk a kamkorder-objektív nyílását, hogy nagyobb fénymennyiség jusson a képérzékelő chipre. Ez azonban még nem nevezhető igazán kézi beállításnak. Extrákkal felszerelt kamkordereknél lehetőség van arra, hogy *manual* állásban folyamatosan szabályozva tetszőleges mértékben zárjuk vagy nyissuk a blendét (a *manual iris* vagy az *exposure* is ezt jelenti). E módszerrel például különösen szép felvételek készíthetők templomokban a színes mozaikablakokról.

FEHÉREGYENSÚLY

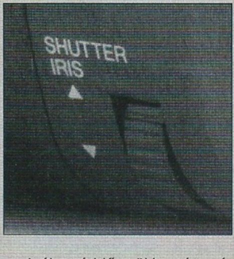
Ami a színeket illeti: a kamkorderekkel szemben támasztott alapvető követelmény az élethű színvisszaadás, melynek beállítását a kamkorder elektronikája – a gyári fehér színt véve alapul – *auto* állásban automatikusan elvégzi (automatikus fehéregyensúlybeállítás). Ha azonban olyan helyiségben készítünk felvételt, ahol neon szolgáltatja a fényt, de kint még világos van, tehát természetes megvilágítás is keveredik hozzá (kevert fény), könnyen hamis, nem a valóságnak megfelelő színeket kaphatunk, ha az automatikára bízzuk magunkat. Színes képkeresős kamkordereknél viszonylag egyszerű a dolgunk: a színek természetellenessé válását a keresőben látható képen azonnal, még a felvétel elindítása előtt észrevesszük. Ilyenkor, ha tehetjük, egy kicsit arrébb mozdulva vagy a mesterséges fényforrást kikapcsolva segíthetünk az automatikán és persze magunkon. Amennyiben erre nincs lehetőségünk, mert a körülmények miatt nem mozoghatunk tetszésünk szerint vagy kamkorderünk képkeresője fekete-fehér és nem észleljük a fals színek megjelenését, rákényszerülünk a fehéregyensúly kézi beállítására.

FÓKUSZ

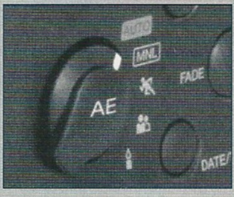
Előfordul, hogy a felvenni kívánt jelenet, motívum nem elég kontrasztos vagy nincs elég fény, esetleg a tárgy felülete tükröződik. Ezekben az esetekben az élesre állító automatika csődöt mondhat és át kell térnünk *manual focus* üzemmódra. (A legolcsóbb, kezdőknek szánt modelleknél sajnos előfordul, hogy nincs erre lehetőség.) Az élesség kézi beállítása a különböző gyártóknál más és más koncepció szerint történik. Legkönnyebben az objektívet körülölelő fókuszgyűrűvel lehet bánni. A kezelhetőségi rangsorban az objektív közelében elhelyezett recézett szélű kerekecske következik, az élesre állítás a + és – nyomógombokkal a legkényelmetlenebb.

ZÁRSEBESSÉG

A *zársebesség* (*záridő* vagy a *megvilágítási idő*) meghatározza, hogy az egyes képekre milyen hosszú ideig esik fény. A fotós terminológiában így elterjedt fogalom a mai kameráknál a képérzékelő chip, a CCD képkiolvasási idejét jelenti, mértékegysége a másodperc. A kamkorderrel készített felvételek alap-zárideje rögzített: másodpercenként ötven félkép kerül a szalagra, ezért a megvilágítási idő 1/50 másodperc. Ez a felvételi szituációk döntő többségénél megfelelő minőségű képeket eredményez. Azonban – különösen sportrajongók praxisában – előfordulhat, hogy nagy sebességű mozgásokat kell elmosódásmentesen rögzíteni. A drágább kamkordereknél e célra az úgynevezett *Highspeed-Shutter*

szolgál a záridő csökkentése révén. Az 1/50 másodperces érték a legmodernebb gépeknél lépcsőzetesen 1/16 000 másodpercig változtatható.

Sok kamkordernél nincs lehetőség a záridő és a blende tetszőleges szabályozására, hanem az *AE* (az *automatic exposure* rövidítése) programtárcsa négy-öt, gyárilag előre beállított blende–záridő kombinációjából lehet választani. ■

A KAZETTÁK MEGRENDELHETŐK: RO-LEX KFT. 1462 BUDAPEST, PF. 618. TELEFON: 217-2730, 217-2731

A HOLLÓ (1999 Ft/db + postaköltség) ......db

BÉRGYILKOSOK (1999 Ft/db + postaköltség) ......db

DREDD BÍRÓ (1999 Ft/db + postaköltség) ......db

ÚSZÓ ERŐD (1999 Ft/db + postaköltség) ......db

A MEGRENDELŐ NEVE:

....

CÍME:

....

TELEFON: ....

InterCom Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp. Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu InterCom

Multimédia

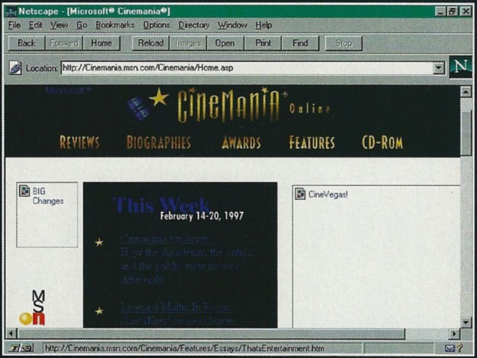
Cinemania '97

Filmbarátoknak, filmes és videós szakembereknek egyaránt kínál újdonságot a Microsoft formájában és tartalmában megváltozott „mozimániás" CD–ROM-ja, a Cinemania 1997-re datált legújabb változata.

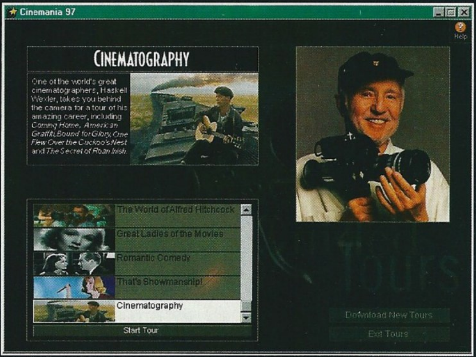
Mely filmjéért jutalmazták Oscar-díjjal *Alfred Hitchcock*ot? – szól a kvíz-kérdés a tartalomjegyzék nyitóképén, s ha nem tudjuk a választ, a felelet gombra kattintva máris elénk tűnik. (Egyikért sem.) Ugyanitt találkozhatunk egy film fotójával, egy neves sztár arcképével és egy szakember portréjával, aki várja, hogy a lemez gazdája filmes kirándulásra induljon vele. Ahányszor csak elindítjuk CD-nket, új és új kérdéssel és fotókkal találkozhatunk, mely a film világában ismerős vagy éppen ismeretlen tájakra csal bennünket.

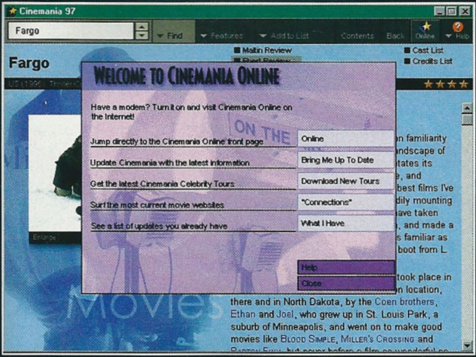
Engedjünk a csábításnak és az angol nyelvű lemezen klikkeljünk a *Celebrity Tours*, a filmes utazás híres személyiségekkel *Tours* gombjára, máris szakavatott előadó tolmácsolásában kalandozhatunk a világ filmművészetében. Példánknál maradva, máris a *Nem félünk a farkastól* Oscar-díjas operatőrét, *Haskell Wexler*t hallhatjuk, amint végigvezet minket filmjein, megismertet munkájával, annak rejtelmeivel, de szól a film anyagáról, sebességéről is. Eközben nyugodtan hátradőlhetünk székünkben, mert a képernyőn egymás után tűnnek fel azok a filmeket, szakszavakat bemutató fotóval illusztrált cikkoldalak, amelyekről a rövid túrán szó esik. Természetesen ezek az oldalak később tetszés szerint fel is lapozhatók. A lemezen összesen nyolc ilyen filmes utazás választható, többek között megismerhetjük *Hitchcock* világát, a szélesvásznú filmek történetét, felidézik számunkra az elmúlt évszázad legjelesebb női szereplőit. Filmrészletek, eredeti filmhangok, film- és portréfotók színesítik kirándulásunkat. Ha hallás után angol nyelvismeretünk még nem tökéletes, egy klikkeléssel egy kis dobozkában máris olvasható a beszéd írott változata. De akkor sem kell csüggednünk, ha már valamennyi körutazáson túlvagyunk. Ha van internetes összeköttetésünk, egy újabb kattintás, és ott találjuk magunkat a Miocrosoft *Cinemania '97* home-page-én, ahonnan további túrákkal tölthetjük fel winchesterünket. A különleges sminkhatások titkait árulja el *Rick Baker (Ed Wood)* Oscar-díjas sminkmester, *Frank Thomas* animációsfilm-készítő a Disneytől a rajzfilmek igaz mesebirodalmába kalauzol, *Wes Craven* pedig rémálmainkba és az Elm utcába vezet minket, hogy a horrorfilmgyártás birodalmáról rántsa le a leplet. (E túrák 2-3 Mb-nyi helyet foglalnak el.)

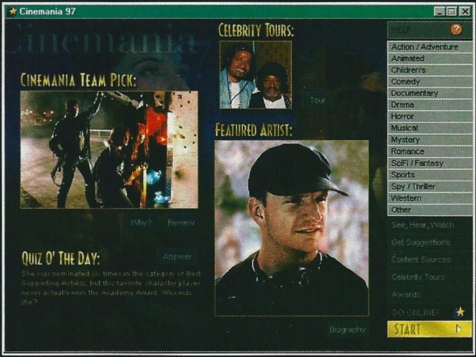
S itt el is érkeztünk a multimédia egyik érdekes házasságához, a lemezek és az Internet mind szorosabbá váló kapcsolatához. Sokan úgy vélik, az Internet megjelenésével a CD–ROM-ok értéke s az irántuk való érdeklődés csökken, mivel a lemezeken tárolható információ véges, míg a világhálón végtelen. Nos, ez utóbbi igaz, viszont – ma még

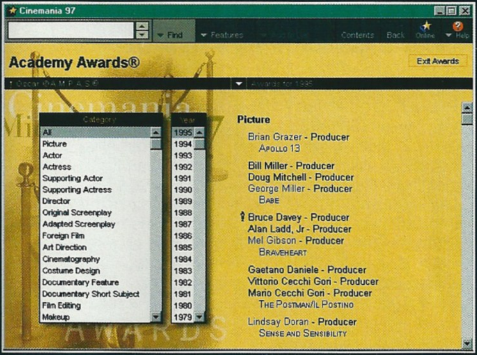

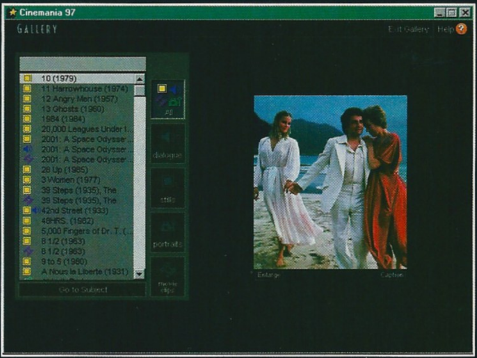

Magyarországon is – az Internet sokak számára nem elérhető. Ám azok is, akik már csavaroghatnak az Interneten, sokkal hamarabb juthatnak el a szükséges információhoz a CD–ROM segítségével, ha tudják, hogy azt lemezükön is megtalálhatják. Az Internet viszont kiválóan kiegészítheti a CD-t, melyre jó példa éppen e lemez adatainak bővítési lehetősége. Minden hónap 15-től havonta lehet díjmentesen letölteni a Cinemania világhálós oldalairól az új – 1 MB-nyi – filmes információkat. (Csupán a telefonszámla kerül pénzbe az olykor negyedórát, félórát is igénybe vevő művelet miatt.) Emellett minden héten friss híreket is olvashatunk ugyanitt.

Ha a lemezen az *Online* parancsikonra kattintunk újabb menüsor tárul elénk, amelyen választhatunk, hogy a Cinemania nyitóoldalát, a naprakész információkat akarjuk-e látni vagy a friss adatokat gépünk memóriájába szeretnénk-e tölteni. Ha megvan az összeköttetésünk, automatikusan kinyíló web böngészőnkön rövid idő elteltével megjelenik a kívánt tartalom. (Természetesen az Interneten lemez nélkül is bármikor elérhetők ezek az oldalak a http://cinemania.msn.com címen.)

Mielőtt végleg fennakadnánk a hálón, ugorjunk vissza lemezünkre, annak is címlapjára, mert a korábbi évekétől eltérően a jobb oldali hasábon már itt találkozhatunk az egyes filmműfajok nevével, s ha rákattintunk a nekünk tetszőre, máris előttünk a keresőablak. Thrillerből például 667, vígjátékból 4657 film között válogathatunk. Összesen 20 671 film legfontosabb adatait találjuk a lemezen: az alkotás tartalmát, szereplőgárdáját, stábját, valamint kritikát a műről. A filmek között a műfajon kívül kereshetünk alkotó (színész, rendező), év, ország szerint is. 10 601 művész életrajza, alkotói pályafutása olvasható a lemezen, közülük több mint hétezer színészé. 790 cikk között is böngészhetünk, a filmes eljárásoktól a stúdiókon át az Amerikai Filmakadémiáig sok érdekességgel megismerkedhetünk. A szócikkek között felüthetjük a *Hungary*t is és elolvashatjuk, hogy a lemez amerikai készítői mit tartanak fontosnak kiemelni a magyar film történetéből, és kiket említenek név szerint is. Az egyes részek természetesen átjárhatók, a színessel jelölt szavakra kattintva máris új témakörnél barangolhatunk tovább. A lemez szöveganyagát neves amerikai kritikusok *(Roger Ebert, Pauline Kael, Leonard Maltin)* könyvei, film- és videókalauzai, valamint *Ephraim Katz* és a *Baseline* filmenciklopédiája alapján állították össze.

Bármikor könnyen átléphetünk a *Gallery*be is, a videórészletek, a filmfotók, a színész-portréfotók, a filmdialógusok világába is. Negyvenöt filmből láthatunk mozgóképet, csaknem kétszáz filmből hallgathatunk meg híres párbeszédeket, s fotók ezrei között bukkanhatunk rá kedvenc színészünkre vagy filmünkre.

A korábbi Cinemania-lemezekhez hasonlóan ez a gyűjtemény is tartalmazza az Oscar-díj valamennyi eddigi jelöltjét és nyertesét (keresési lehetőséggel), ismét összeállíthatjuk kedvenc filmlistánkat, illetve bővíthetjük, hiszen az előző listánkat gépünk „agya” megőrizte, így hiába az új lemez, a régi lista automatikusan megjelenik rajta). Bepillanthatunk a lemez szerzőinek sikerlistájába is. Ha pedig kedvünk van, változatlanul kérhetünk a leleztől filmjavaslatot, csak be kell programoznunk, szomorúak akarunk-e lenni vagy vidámak, a családi filmek közül rajzfilmekre vágyunk vagy musicalre.

E lemez maga a kikapcsolódás: annak is, aki nemcsak játszani, szórakozni akar, hanem esetleg tanulni, dolgozni, netán az angol nyelvtudását szeretné játékosan fejleszteni.

Falus Tamás

Jogi kérdezz-felelek!

Mindennapi videóséletünkben számtalan kérdés merül fel a videóvilág szinte minden szereplőjében: a kölcsönzőbe betérő filmbarátban, a videotékásban, s még a videóforgalmazók körében is. E kérdésekre igyekszünk feleletet adni *dr. Kiss Zoltán* igazságügyi videószakértő segítségével.

1. Változatlanul sok a bizonytalanság a kulturális járulék fizetése körül. Tavaly áprilisban az Országgyűlés elfogadta a törvény módosítását, melyről májusi számunkban részletesen beszámoltunk. Októberben újból visszatértünk a témára: akkor a törvény hibáit, hiányosságait veséztük ki. Jeleztük, hogy a félreértések tisztázására folyamatban van egy APEH-állásfoglalás kibocsátása. Most már biztos, hogy sem az APEH, sem a Pénzügyminisztérium nem tervezi az útmutató megjelentetését, mivel álláspontjuk szerint a törvény esetleges hibáit jogszabálymódosítással kell orvosolni.

A törvénymódosításig a tanácstalan vállalkozók vagy a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) Igazgatóságához, vagy a Video Magazin szerkesztőségéhez fordulhatnak kérdéseikkel, mely esetben vállalom, hogy magam nézek utána az ügynek.

Ezt az utat választotta a szentesi Mácsai-Nívó Videotéka tulajdonosa is, aki azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy neki (mint kölcsönzőnek) ismét meg kell-e fizetnie a kulturális járulékot, ha azt a kiadó is befizette. Más megközelítésben: nem minősül-e kettős járulékoltatásnak az, ha a forgalomba kerülő műsoros videókazetta után a kiadó és a videókölcsönző egyaránt befizeti bevétele meghatározott százalékát?

Sajnos nem tudunk jó hírrel szolgálni, ugyanis a kiadónak is fizetnie kell az értékesítési árbevétele után 3 százalék (pornó-, szex- és erőszaktartalmú mű után 20 százalék) kulturális járulékot, és a videotéka üzemeltetőjének is át kell utalnia a kölcsönzésből képződő bevételének 3, illetve 20 százalékát. Kettős járulékoltatásról azért nem beszélhetünk, mert két különböző adóalany különböző tevékenységből származó jövedelmeiről van szó. Esetleg az minősülne kettős adóztatásnak, ha a saját márkaboltot fenntartó forgalmazó a kiadás után is és a kölcsönzés után is befizetné a kulturális járulékot. Ilyen esetben nyilván csak az utóbbi tevékenység árbevétele képez járulékalapot, a „köztes" tevékenységeké nem.

Ha már itt tartunk, érzékenyebben érinti a törvény a „kulturális szolgáltatás, szórakoztatás" körébe tartozó tevékenységek folytatóit. Már tavaly is jeleztük, hogy a jogszabály csak ezt a gyűjtőkategóriát emeli ki, a hozzá tartozó – szerteágazó – tevékenységfajtákat viszont nem nevesíti.

Mindebből számtalan probléma adódott és adódik, így például a kötelezettek jelentős része (így rádiószervezetek, televízióstúdiók) csak mostanában szerzett tudomást fizetési kötelezettségéről. Egy másik visszásság pedig a mozgóképipari tevékenységeket sújtja, mivel elvileg fizetni kellene valamennyi filmes szolgáltatás után, a forgatókönyv megírásától a klasszikus filmkészítésen át az utómunkálatokig egyaránt. Ezáltal valóban kettős, sőt többes járulékoltatás valósulna meg. Az érintettek nem hagyják magukat, és törvénymódosítást kezdeményeztek a minisztérnél.

Mindebből arra lehet következtetni, hogy 1997-ben sor fog kerülni a törvény korrekciójára, a félreérthető, illetve diszkriminatív tételek pontosítására. Ettől függetlenül a pornófilmek kiadói nem számíthatnak a járulékkulcs csökkentésére, mert ebben a kérdésben hajthatatlan a kulturális tárca és az NKA vezetése. Egy dolog irányában ugyanakkor nyitottak: jogszabályban kell rendezni a filmek regisztrációját, központi besorolását.

Köztudott, hogy jelenleg semmilyen kontroll nincs, a kiadó és a kölcsönző egymástól függetlenül – önbevallással – sorolja be filmjeit a 3 és a 20 százalékos kategória valamelyikébe. Így akár az is előfordulhat, hogy ugyanazt a filmet eltérően minősítik. Kétségtelen tény, az ex lex állapot leginkább a pornókiadókat érinti hátrányosan, hiszen itt a legszűkebb a mozgástér. A szex-, illetve az erőszakfilm kategóriája meglehetősen homályos, nem mentes a szubjektív elemektől, míg a pornófilmekről mindenkinek nagyjából azonos elképzelései vannak. Az előzetes tervek szerint a készülő mozgóképtörvény rendelkezne egy központi filmbesorolási bizottság felállításáról és a művek járulékfizetés szerinti kategorizálásáról. (A szigorúbb koncepció értelmében a forgalmazás megkezdéséhez, az enyhébb változat szerint az állami támogatás megszerzéséhez kötnék a filmek előzetes besorolását.) Alkotmánybíróság, figyelem!

2. Az NKA-nál maradva, decemberben döntött a mozgókép kollégium és a digitális kultúrális fejlesztésével kapcsolatos pályázatok elbírálására összehívott ad hoc kollégium. A mozgóképkultúra és médiaismeret oktatásához szükséges film- és videoállomány létrehozására, illetve bővítésére kizárólag a Magyar Filmintézet és az Odeon Kiadó kapott támogatást. Más videózással összefüggő pályázatot ezúttal nem támogattak.

A digitális pályázati lehetőségről annak idején beszámoltunk olvasóinknak. Most a döntésről tudósítunk: a rendelkezésre álló 20 millió forintot 32 pályázó között osztotta szét a bíráló bizottság. Sajnálatos, hogy a mozgóképkultúra és a videózás ágából mindössze két pályázatot díjaztak: a nagykőrösi Allegro Bt. egy médiaismereti CD–ROM elkészítésére, a Magyar Filmintézet a Filmkultúra című folyóirat első tíz évének Internetre vitelére kapott némi pénzt. Mondanunk se kell, az Interaktív Video Magazin pályázatát is elutasították. A bizottság ugyanis aszerint szelektált, hogy el tudja-e magát tartatni a piacon az adott termék vagy sem. Ennél a mérlegelésnél ezek szerint az Interaktív Video Magazin túl nehéznek találtatott.

Függetlenül házunk tájától, szükséges megjegyeznünk: a Nemzeti Kulturális Alapba jelentékeny hányadban fizet járulékot a mozgóképes, videós szakma. Ehhez képest viszont aránytalanul kevés támogatást juttatott vissza e szakma képviselőinek a digitális szakkuratórium bíráló bizottsága.

KERES–KÍNÁL

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szónál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

Grundig 550-es videóhoz keresek RP–70-es típusú távirányítót, valamint a videó magyar vagy német nyelvű használati utasítását kölcsön vagy megvételre. Ürge László, 4300 Nyírbátor, Jókai u. 18. Tel.: 42/282-505 (este).

teszt

A mérések a **Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet** laboratóriumaiban készültek.
A tesztet készítette és összeállította: **Géczy Géza.**

Canon és JVC kamerák

Amint előző számunkban ígértük, folytatjuk bemutatónkat a legújabb kamerák kínálatából. A *Sony* és a *Samsung* típusai után ezúttal *Canon* és *JVC* modelleket választottunk. Mindkét készülékkel némi adósságot törlesztünk. A *JVC* modelljei késő ősz óta szerepelnek a hazai kínálatban, speciális vágási tudományuk van, s éppen időszerű, hogy tapasztalatainkat közreadjuk, míg a *Canon* hosszú szünet után, karácsony előtt jelent meg ismét honi piacon – egyszerre négy modellel is –, s közülük választottunk egy olyan típust, mely a *JVC*-hez hasonlóan szintén képes az elkészült felvételeket kívánt sorrendbe rendezni, s az előre meghatározott intervallumok szerint átjátszani a képmagnóra. Közös vonás tehát a vágási tudomány, eltérőek viszont a rögzítési rendszerek: míg a *Canon UC–900* típusa Video–8-as rendszerben dolgozik, addig a *JVC GR–AX760E* típusa VHS–rendszerű.

❖

A *Canon* vágási rendszere teljesen új, míg a *JVC*-nél már az előző család is a csekkártya méretű „multi-bran” távvezérlőn keresztül kapta a vágási parancsokat. A vágási lehetőségeken kívül mindkét típus igen széles szolgáltatási körrel rendelkezik, így közös vonás, hogy mindkettőben van remegést csökkentő áramkör, de míg a *Canon* optikai rendszerű képstabilizátorral dolgozik, addig a *JVC*-nél elektronikus megoldást alkalmaztak.

Az *UC900* optikai rendszerével, ún. FlexiZone változtatható fókuszmezőjével egy újabb *Canon*-család kisebb tagja. A felette lévő típusok Hi–8 rendszerűek (mint például az *UC9Hi,* melynek bemutatását a későbbiekben szintén tervezzük), míg a *GR–AX760E* egy átgondolt koncepció alapján építkező család sok szolgáltatású modellje. A legegyszerűbb kivitel a *GR–AX260EG*, melynél szintén van vágási lehetőség, de nincs a tartozékok között a távvezérlő, nincsenek digitális funkciók, a zoom-tartomány 14-szeres, míg a most bemutatott *AX760EG*-hez képest az *AX860EG* színes keresővel is rendelkezik.

Első rátekintésre mindkét készülék kezelése egyszerűnek tűnik, nem túl sok gomb bontja meg a felületet, ám a kezelését áttanulmányozva válik nyilvánvalóvá, hogy sok beállítási variáció a menürendszereken át érhető el, és ahhoz, hogy felvétel közben ne jöjjünk zavarba, igencsak át kell tanulmányozni a kezelési útmutatót és be kell gyakorolni a mozdulatokat.

A *Canon UC900*-nál három menü is szolgálja a további funkciók kiválasztását. Így külön menük vannak felvételkor a kameraállítási lehetőségekre, lejátszáskor a beszabályozások vezérlésére, és külön a képszerkesztésre. A menükből kiválasztott funkciók bármelyikével a kamera bal oldalán lévő két gombot (custom keys = szokásosan használt gomb) beprogramozhatjuk, vagyis ezek mindig az általunk kívánt feladatok közül kettő állítására lesznek képesek. Gyárilag állították be a képúsztatást és az ellenfény-kompenzációt, de állíthatjuk a zársebességet vagy a képstabilizálás ki-be kapcsolását, a feliratok ki-be úsztatását. A dolog egyszerűnek tűnik, valójában a felvétel kezdetekor el kell dönteni, milyen funkciók kezelését preferáljuk. A zársebesség 1/50-től 1/10 000 mp-ig 8 lépésben állítható, de külön fix beállítások vannak az AE-programban is sportfelvételek készítéséhez. A felvételeket saját beírású feliratokkal lehet emlékezetesebbé tenni, két sorban kétszer 16 karakterből álló felirat készíthető.

A készülék érdekessége az ún. FlexiZone rendszer, mellyel mind fókuszálásnál, mind expozíciós beállításnál a kép bármely részét kiválaszthatjuk úgy, hogy a várt részlet beállításai akkor is optimálisak, ha a fő téma nem a kép középpontjában van. A kamerák ugyanis a beállításokat mindig a középmezőre végzik, míg az *UC900*-nál egy joystickhoz hasonló szabályzóval a képkeresőben egy kis képkeretet (ez a flexibilis zóna) mozgathatunk, s attól függően, hogy ezt a teljes képmezőn belül hová állítjuk, ott lesz az optimális az autofókusz és a blendebeállítás. Ezzel elérhetjük, hogy az adott jelenet különböző részeire fókuszálva más-más részek kapnak hangsúlyt a felvételen belül. Ennek a kis joystick-bütyöknek több funkciója van, ezzel lehet a menüket léptetni vagy a kívánt feliratokat elkészíteni.

A hat különböző felvevőprogramot (AE-program) viszont kényelmesen a kamera tetején lévő gyűrűvel állíthatjuk az adott felvételi szituációnak megfelelően.

Közöttük van az egyszerű felvételi üzemmód, ahol minden automatikusan beáll és csak indítani kell a felvételt. A

FlexiZone állásban szintén az egyszerű felvételi üzemnek megfelelően működik a kamera, de itt lehetőség van egyéb zársebességállításra vagy fókuszzár bekapcsolására is. További AE-programok szolgálnak sportfelvételekhez, vagyis gyors mozgások rögzítéséhez, közelképekhez (portré állás), ahol ugyan kisebb a mélységélesség, de jól hangsúlyozódik ki a fő téma, külön van Spotlight állás, melynél az expozíciót úgy szabályozhatjuk, hogy az erős fényekkel megvilágított témák is megfelelő fényviszonyokkal kerüljenek a szalagra, míg erős háttérfények kivédésére is külön állás szolgál.

Hiányoltuk viszont, hogy nincs fókuszállítási lehetőség, és nincs fehéregyensúly-állítás sem. Az automatikus fókuszt ugyan adott síkokban lehet rögzíteni, ami megfelelő fény- és kontrasztviszonyoknál jól működik, de itt is tudtak adódni kritikusabb helyzetek.

SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

GYÁRTÓ TÍPUS	CANON UC 900	JVC GR-AX 760E
Rendszer	video–8	VHS–C
Méretek (mm) (hossz. x szél. x mag.)	207 x 104 x 105	220 x 106 x 104
Tömeg (kg)	1,00	1,01
KAMERARÉSZ		
Pixelek száma	320.000	320.000
Objektív	1 : 1,6	1 : 1,2
Gyújtótávolság (mm)	4,0–80	4,1–57,4
Zoom-átfogás (x-szeres)	20 x	14 x/28 x
Szűrőátmérő (mm)	46	46
Ellenfénykapcsoló	van	nincs
Fehéregyensúly-állítás	nincs	van
Úsztatás	van	van
Fókuszállítás (auto/kézi)	van/nincs	van/van
Zársebességállítás	1/50–1/10000	AE-programban
Kereső	fekete–fehér	fekete–fehér
Címszövegszerkesztés	van	van
Felvételvisszanézés	van	van
Intervallumfelvétel	nincs	van
Repülő törlőfej	van	
FM hangfelvétel	van	nincs
Távvezérlő	van	van
Remegést csökkentő áramkör	optikai	elektronikus
MAGNÓRÉSZ		
Maximális felvételi idő (perc)	90	45/90
Képkeresés	van	van
Állókép	gyenge	gyenge
Utóhangosítás	nincs	van
Időkód	nincs	nincs
Vágásvezérlés	Lanc	JLIP
Mikrofonbemenet	van	nincs
Fejhallgatócsatlakozás	van	nincs
MÉRÉSI EREDMÉNYEK		
Sorbontás SP/LP	225–230/–	235–240/225
Videó jel/zaj-arány (dB) SP/LP	40	42/43
Smear-hatás	közepes	közepes
Hangrész frekvenciaátvitele (Hz–KHz)		
– beépített mikrofonról SP/LP	140–7,7/ –	160–9,5/130–5,5
– mikrofon csatlakozóról SP/LP	85–17,5/ –	nincs bemenet
Hang jel/zaj-arány (dB) SP/LP	58/ –	–
Akusztikus zaj		
– normál (dB)	44,5–45	45,5
– zoom (dB)	42–44,5	44–45,5
– zoom + fókusz (dB)	42–43,5	43–44
Nyávogás +/– % SP/LP	0,0045	0,18–0,28

Külön fejezetet érdemelne a *Canon UC900* vágási koncepciója. A kamkorderbe valójában teljes vágási funkciókészletet építettek be. A kezelés és a képmagnó számára a vezérlőjelek átvitele infrajelekkel történik, nem kell tehát plusz vezérlőkábelt csatlakoztatni a videóhoz. A képmagnó indítása, leállítása szempontjából az *UC900* úgy működik, mint egy távvezérlő. Infralámpáját a videó érzékelője felé fordítva, azt készenléti (stand by) üzembe állítva a kamera kiadja magából azokat a jeleket, amelyekkel a felvétel indul és leáll, csupán a kamkorder audio- és videókimeneteit kell összekötni a képmagnó bemeneteivel, végül a magnó kimeneteit egy tv-hez mint monitorhoz kapcsolva készen áll minden. E rendszer előnye, hogy a *Canon* „infraszemén" keresztül olyan videók is vezérelhetők, melyeknek nincs vágásvezérlő csatlakozója. (Ezzel együtt a *Canon UC900*-nak van ilyen lehetősége is, például ha mégis vágópultot iktatunk közbe.) A vágási funkciók akkor használhatók, ha a kamerát Edit funkcióra állítjuk. Ekkor a monitoron egy képernyőmenü jelenik meg, majd a kamkorder megfelelő menüjéből kiválaszthatjuk az adott videómagnóhoz tartozó vezérlőkódot, melyet a magnók gyártói szerint tüntettek fel a kezelési útmutatóban. Ezek után már csak a jelenetek kiválasztását, a kezdeteknek és végeknek a megjelölését kell elvégezni, ami igen egyszerű művelet a FlexiZone AE-gomb nyomogatásával. A vágási lista végül a képernyőn is megjelenik és az idők összegződnek.

A rendszer átgondoltságát jellemzi, hogy a vágási pontosság finomítható. A pontatlanságok abból adódhatnak, hogy a videómagnó és a kamkorder nem azonos idő alatt kapcsol be a készenléti üzemből a felvétel, illetve lejátszás üzemmódba, ez eltolódásokhoz, vágási hibákhoz vezethet. Éppen ezért – a kezelési útmutató tanácsa szerint is – egy másodpercmutatós óráról készített felvétellel meg lehet határozni a különbségeket és ezt a kamkorderben beszabályozható időállítással korrigálni lehet.

A készülék tudományai tehát sokoldalúak, és különösen azoknak nyújt igazi praktikumot, akik az egyszerű átmásoláson túl filmszerűvé, pergővé, változatossá kívánják tenni felvételeiket.

A szolgáltatások alapján némileg többet vártunk a sorbontási és a jel/zaj-arány jellemzők-

től. A mérőábráról készített felvételek 230 sor táján maradtak és némi bizonytalanságot éreztünk az éleknél, a kerítések rajzolatának felvételeikor. A színeket viszont telteknek éreztük és mind a belső, mind a külső felvételekkel jól megbirkózott a készülék. Jó megvilágítási körülmények között tiszták voltak felvételeink, 100 lux alatt azonban a színekben már észrevehetővé váltak a zajok. Nyugodtan dolgozott viszont a képstabilizátor, melynek előnyösen vettük hasznát a nagyobb zoom-tartományokban. Külön megemlítendő, hogy a 20-szoros optikai zoom egyelőre kuriózumnak számít (21-szeres optikai zoomja a *Sony CCD–TR2200* típusának volt).

A hangrögzítés hifi sztereó rendszerű, a beépített mikrofonok 5 kHz táján elég határozott kiemelést produkáltak, ezzel együtt az átvitel akusztikusan 140 Hz-től csaknem 8 kHz-ig terjedt, kicsit engedékenyebben értékelve 10 kHz táján még nem túl nagy a szétesés. A villamos átvitel viszont egyenletesebb, így külső mikrofonnal kiegyenlítettebb hangkép érhető el.

❖

A *JVC GR–AX760E* szolgáltatási körét illetően mutat hasonlóságokat a *Canon*hoz, kezelési koncepciója azonban sok szempontból eltérő. Külön gombok szolgálnak a főmenü kezelésére és az AE-program állítására. A főmenüben lehet beállítani például a makrofelvételek módosított fókusztartományát, a külön fényerősítést gyengébb fényviszonyok esetén, felvételek színárnyalatváltozásait kékesebb vagy vörösesebb hatások eléréséhez, a pontos szalaghosszúságot a helyes maradékidő-kijelzéshez és itt lehet bevinni a feliratozáshoz a kamera által nyújtott fix feliratokat, de lehetőség van önálló feliratok készítésére is. Az almenüben – akárcsak az *UC900*-nál – kikapcsolható a felvételi jelzőfény, hogy mondjuk üvegen át történő felvételeknél ez ne tükröződjön vissza, és itt állítható az intervallumfelvétel ideje is, melynek mind gyakorisága (15 mp–5 perc), mind hosszúsága (1/4 mp-től 5 mp-ig) meghatározható.

Érdekes módon az AE-program menüjébe került a „szélesvásznú" hatás elérésére szolgáló beállítási program, az ún. szépiahatás beállítása, és természetesen itt van a szürkületi időben készített felvételek programja, a nagyobb zársebességű (1/250 mp–1/50 mp) sportprogram és az igen gyors mozgások rögzítésére alkalmas golf állás is (1/2000 mp).

Számos funkció azonban közvetlenül hozzáférhető. Így egy tárcsán lévő kar elmozdításával lehet átváltani a teljesen automatikus üzemről a szabályozható állásra, ahol például a kézi fókuszbeállítás is működik, és állítható a fehéregyensúly is, az adott világítási viszonyoknak megfelelően.

S ha már világításról esett szó, a *JVC* 1,2-es fényerejű lencséjével gyengébb világítási körülmények között is jó képet adott, kb. 30–40 luxnál már egészen tiszta képeket kaptunk, de egy beépített lámpával a családi hangulatokat is fényesebbé lehet tenni.

Az optikai zoom 14-szeres, amit elektronikusan 24-szeres tartományra növelhetünk. A képstabilizátor e tartományban már igencsak szükséges elektronikus. Ellenben kevésbé tetszett, hogy bekapcsolása a képméret megváltozásával jár. Kikapcsolt helyzetében a teljes képátalakító felület aktív, míg bekapcsolt üzemben a felület egy része a kép figyelésével van elfoglalva. Ez a *Canon* optikai rendszerénél egyrészt nem fordul elő, másrészt az utóbbi hatásosabb, kifejezetten nyugodt volt nagy zoom-tartományban is, lágyan, finoman lehetett oldalirányban mozogni a felvételkor.

A leltár még így sem teljes, mivel átúsztatási lehetőségek, utóhangosítás színesíti a kínálati palettát.

A *JVC* vágási rendszeréről is szólnunk kell. A *GR–AX* családnál a vágási koncepció arra épül, hogy a kamkordert távvezérlővel vezérelje, mintha egy kis vágópult kezeléséről lenne szó. A távvezérlőnek ebben az esetben speciális a szerepe, így ha a képmagnónak nincs *JVC*-szabvány szerinti távvezérlő aljzata, akkor a többfunkciós távvezérlő a kábel-vezérlőjeleket infra-vezérlőjelekké alakítja át. Mindezt úgy teszi, hogy a kamkorder kép–hang-kimenetét összekötjük a videó megfelelő bemeneteivel, és amennyiben a videó nem *JVC* gyártmányú és nincs *JVC*-szabvány szerinti aljzata, akkor az Edit-kábel videómagnó felőli végét a távvezérlő aljzatába dugjuk. Hogy némi párhuzamot vonhassunk a *Canon*nal, itt is vezeték nélküli vezérlés lesz a kamkorder és a videó között, csak nem közvetlenül a kamkorderen, hanem a távvezérlőn keresztül.

Ahhoz persze, hogy a távvezérlő és a képmagnó „szót értsen", itt is be kell ütni egy kódot a távvezérlőbe, melynek hatására az kommunikálni tud a felvevőmagnóval. Az elv tehát itt is hasonló, ezek a kódok a *JVC*-nél is a kezelési útmutatóban találhatók.

A *JVC GR–AX760EG*-nél is nyolc jelenet kezdete és vége programozható be előre, kívánt sorrend szerint azonban vágási-időzítési finomításokra itt nincs lehetőség.

Felbontás szempontjából a *JVC*-t határozottabbnak találtuk, mint a *Canon* modelljét, bár a rajzolat néha túllövésesnek tűnt. Mindezekkel együtt élesebb rajzolatú és nyugodtabb képe is volt, mint a – tesztünkben nem részletezett – *GR–AX 260*-as típusoknak. Bár külön állítási lehetősége van, megbízhatóan működött fehéregyensúly-automatikája.

Fényérzékenység szempontjából az *AX760EG* nagyon jó volt, pirosai és kékjei is jól jöttek vissza.

Hangrögzítése a VHS-rendszerből következően állófejes monó, melytől különösebben széles átvitelt nem vártunk, valójában 9–9,5 kHz-es átvitele szalagsebesség-ingadozásával a középkategóriában foglal helyet. Hiányoltuk viszont, hogy nincs külső mikrofoncsatlakozója. Képstabilizátora lényegesen gyengébb, mint a *Canon*é, nagyobb zoom-tartományban megmarad az idegesség, míg az *UC–900*-nál lágyan mozog a felvétel. Ami viszont mindkét készüléknél igencsak gyenge, az az állókép és a képkeresés, melytől bizony utómunkálatokra fejlesztett készülékeknél többet vártunk.

HÍR HÍR HÍR HÍR

Filmes nyereményjáték az Interneten

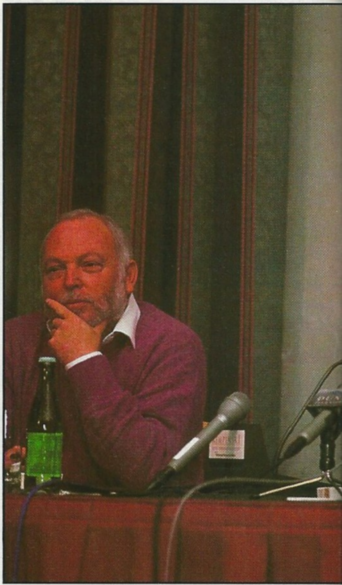
Minden helyes megfejtő nyer azon az új, magyar nyelvű, a hazai filmbarátoknak szóló Internet oldalon, melyet a http://www.baranya.com/fenypont/ címen lehet felütni. A hazai videókaiadók által felajánlott műsoros videókazetták, filmplakátok, valamint filmes, és videós újságok találhatók a nyeremények között. Ugyanezen a home-page-en számos hasznos videós információhoz lehet eljutni, és ugyanitt olvasható azon tékák neve és címe is, amelyek részt vesznek a Video Magazinnal közös terjesztési akcióban.

A video áprilisi számának tartalmából:

Az Oscar-díj nyertesei • Jön a Honfoglalás! • Demi vetkőzik (Striptease) • Alcatraz és foglyai (A szikla) • A Twister és a katasztrófafilmek • Cronenberg Karambolja • Polanski Iszonyata • Film és Internet 2.

HÍR HÍR HÍR HÍR

Andy Vajna magyar filmje
Főszereplő-rendezők:
KERN ÉS KOLTAI

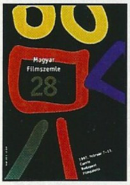
Andy Vajna magyar származású hollywoodi producer megvette *Ray Cooney* angol szerző *A miniszter félrelép* című színdarabjának megfilmesítési jogait, és a főszerepeket, valamint a rendezői feladatokat *Kern András*ra és *Koltai Róbert*re bízta. Minderről a producer és a művészek nemrégiben sajtótájékoztatón számoltak be.

A háromszoros Golden Globe-díjas, ötszörös Oscar-jelölt *Evita* című film producere, *Andy Vajna* elárulta: már korábban is érlelődött benne a gondolat, hogy magyar filmet készítsen, amely Magyarországon, kizárólag magyar alkotókkal, hazai szereplőkkel születhet meg, elsősorban a magyar piac számára. Nem azzal a céllal készül, hogy egyszer majd külföldön is díjat nyerjen, hanem elsősorban azért, hogy érdekes, szórakoztató produkció legyen, amelyért elmennek a nézők a moziba. Márpedig ha ez a film sikeres lesz, ösztönözheti a magyar filmeseket, producereket, érdemes gyártani magyar filmet, mert a nehézségek ellenére is van iránta érdeklődés, s egyben bizonyság lehet: van piaca a magyar filmnek, érdemes Magyarországon mozifilmet csinálni. Az InterCom gyártásában készülő produkcióban nem lesz alapítványi támogatás, *A miniszter félrelép* című film tiszta üzleti vállalkozás, mely ha sikeres lesz, ismét utat nyithat a magyar rendezők, producerek előtt. Vajna a számára Magyarországról érkezett forgatókönyveket nem találta megfilmesítésre érdemesnek, ám amikor egyik legutóbbi budapesti látogatásakor megnézte a József Attila Színházban *A miniszter félrelép* című darabot, úgy érezte, e mű megfilmesítésében benne rejlik a siker lehetősége. Megvásárolta a szerzőtől az alkotás megfilmesítési jogát (az egész világra), s felkérte a két főszereplőt, *Kern Andrást* és *Koltai Róbertet*, vállalják el a tervezett film főszerepét és rendezését. A két színész az elmúlt években ugyanis már rendezőként is bizonyított *(Sose halunk meg, Szamba, Sztracsatella)*. A tájékoztatón mindketten hangsúlyozták:

A 28. Magyar Filmszemle díjazottjai

A 28. Magyar Filmszemle játékfilm-zsűrije a *Csinibaba* és a *Hosszú alkony* című filmeknek megosztva ítélte oda a szemle Flamex Filmforgalmazó és Moziüzemeltető Kft. által adományozott fődíját.

A legjobb rendező díját, melyet a Magyar Mozgókép Alapítvány adományozott, *Janisch Attila* kapta a *Hosszú alkony* című filmjéért.

A 28. Magyar Filmszemle zsűrije két egyenrangú színésznői díjat adott ki: *Kerekes Évá*nak, a *Simó Sándor* rendezte *Franciska vasárnapjai* című film női főszereplőjének és *Lázár Kati*nak, *Sára Sándor A vád* című filmjében nyújtott alakításáért. A két díjat *Jim Byerley*, a New York-i HBO filmértékelési igazgatója és *Steve Smith*, a magyarországi HBO igazgatója adta át. A zsűri nem adta ki a legjobb férfialakítás díját.

A legjobb operatőr díját a *Witman fiúk* című filmben nyújtott teljesítményéért *Máthé Tibor* kapta.

A zsűri a legjobb forgatókönyv díját *Böszörményi Gézá*nak, a *Szökés* című film forgatókönyvéért ítélte oda.

A zsűri három kísérleti kisjátékfilmes alkotást részesített díjban. Ezek: *Az örvény* (rendezője *Forgács Péter*), *Stationary* (rendezője *Schmidt Arnold*), *Az út* (rendezője *Moldoványi Ferenc*).

A várhatóan legnagyobb közönségsikerre számító film díját *Tímár Péte*rnek, a *Csinibaba* című film rendezőjének *dr. Kende Péter*, a Pesti Műsor főszerkesztője adta át.

A legjobb dokumentumfilm megosztott fődíját *Tartsd eszedben* című filmjéért *Domokos János* és *Huttyán* című filmjéért *Salamon András* kapta. A zsűri kategóriadíjban részesítette *Szobolits Bélát*, a *Szolgálunk és védünk* című film rendezőjét és *Incze Ágnest*, az *Emlékszem egy városra* című film rendezőjét.

Első ízben került átadásra a Magyar Filmszemlén a Moziüzemeltetők Díja, melyet az 1996-ban elért legnagyobb nézettségű magyar filmnek, *A három testőr Afrikában* című alkotásnak és rendező–producerének, *Bujtor István*nak adott át *Petróczi Sándor*, a Moziüzemeltetők Országos Szövetségének elnöke. *A három testőr* Afrikában című filmet 1996. október 3. és 1966. december 31. között 207.538 fizető néző látta.

A 28. Magyar Filmszemlén négy életműdíjat adtak át: *Fülöp Géza* fénymegadónak, *Inkey Tibor* fotóművésznek, *Vancsa Lajos* operatőrnek és *Réti János* hangmérnöknek.

A fődíj egyik nyertese *Tímár Péter* filmje, a *Csinibaba*

Andy Vajna, Kern András és Koltai Róbert: karácsonyra premier

eddig már vagy negyvenszer játszották színpadon e szatirikus, magyar felhangokkal kiegészített darabot, ismerik a szerző minden gondolatát, s zsigereikben van a produkció minden mozdulata. Megtiszteltetésnek érzik a felkérést, és nem okoz számukra majd gondot a közös rendezés.

„A színházban is kőkeményen rendezzük egymást, ezt most kiterjesztjük a filmre. Nyilván amikor nekem van színészileg nehezebb feladatom, akkor az Andris lép előtérbe, és fordítva" – fogalmazott *Koltai*, mire *Kern* hozzátette: *„Megpróbálunk majd nem halálosan összeveszni."*

A rendezők–főszereplők a forgatókönyv megírásában maguk is részt vállalnak ezekben a napokban. A színdarabot egy tehetséges fiatal amerikai forgatókönyvíró, *Jim Alton* már átírta filmre, s *Ungvári Tamás* fordítása nyomán Kern és Koltai magyarosítja a karaktereket, a szituációkat, hogy a nézők saját magukon is nevetni tudjanak. A szereplők kiválasztását követően a forgatás június 15-én kezdődik Budapesten. A film reklámozására, menedzselésére forgalmazására a gyártó a nagyvilágban már bevált módszereket alkalmazza majd. A producer hangoztatta: nem akar és nem is fog beleszólni a rendezésbe.

„Nem véletlen, hogy nem a Hamlet *vagy az* Othello *rendezését bízták ránk, hanem egy olyan anyagot, amely napról napra közelebb áll hozzánk, amelyről jó dolgok juthatnak eszünkbe, és lehetőség van improvizációra"* – tette mindehhez hozzá *Koltai Róbert*. *„Magam mindkét eddigi filmembe több olyan improvizációs jelenetet vettem be, amely ott a forgatáson született. Ez most nem fog menni, benne leszek a présben." Mr. Vajna* tiszta szigorúsággal, mosollyal az arcán fűzte hozzá: *„Most is lehet majd improvizálni, csak nem a forgatáskor, hanem kétthárom hónappal előbb..."*

A jó hangulatú sajtótájékoztatón a két népszerű magyar művészen érződött: végre felszabadultan alkothatnak majd, s az eddig megszokott magyar módszerektől eltérően nem arra kell koncentrálniuk, hogy vélt szponzoroknál megalázóan kilincseljenek, kivételesen csak a munkájukra összpontosíthatnak.

A film mozibemutatóját karácsonyra tervezik, videón várhatóan 1998 második felében jelenik meg.

Akinek sikereit átéli Magyarország
- interjú Andy Vajnával

A sajtótájékoztatót követően Andy Vajna készségesen válaszolt a Video Magazin kérdéseire.

– Az amerikai szaksajtó becslése szerint egy film bevételeinek ma már 60 százaléka a videó- és nem a moziforgalmazásból származik. Igazak-e ezek a számadatok?

– A videó már nem újdonság, igencsak fellendült a videózás, és a piac egyre nagyobb részét jelenti. Nem tudom, hogy egy film esetében pontosan hatvan százalékot-e, de valóban elérheti egy sikeres produkció esetében az ötven–hatvan százalékot. Sőt, egy moziban kevéssé sikeres filmnél lehet, hogy a bevétel sokkal nagyobb százaléka a videóforgalmazás, mert eljut azokhoz a nézőkhöz, akiknek nem volt idejük moziba menni vagy más ok miatt nem látták a produkciót.

– Amikor egy producer leendő filmjének megvalósításán gondolkodik, mennyire veszi figyelembe a leendő videóforgalmazást és a videózás mozitól eltérő igényeit?

– Egy producernek figyelembe kell venni mindazokat az új ágakat, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy egy filmen keresni lehessen vagy legalább visszahozni a befektetett költségeket. S keresni kell azokat a lehetőségeket, melyek révén fejlődhet a piac.

– Egy film alkotói folyamatában mennyiben kell tekintettel lenni arra, hogy a produkciót esetleg ugyanannyian vagy többen fogják a televízió képernyőjén, videón látni, mint moziban, szélesvásznon?

– Ez sajnos állandó konfliktust jelent, mert mi, producerek általában a mozira tervezve próbálunk élményt „kreálni". Amikor a televíziós megvalósítás kerül előtérbe, akkor ez a koncepció kicsit változik. Sajnos sok vita folyik rendezők és videóforgalmazók között, milyen formává változzon a film. Maradjon-e meg az eredeti forma vagy azt változtassák meg. De ma már ott tartunk, hogy minden rendező és forgalmazó tudja, videón is muszáj egy alkotásnak megjelenni ahhoz, hogy az egész produkció létezhessen.

– Gratulálunk *Evita* című filmje Golden Globe-díjaihoz, és várható, hogy a mű Oscar-jelölt is lesz. (A beszélgetés még az Oscar-nominálás előtt készült, azóta kiderült, hogy az Evitát öt kategóriában is jelölték az aranyszobrocskára.) **Az erkölcsi és anyagi siker mennyire forr eggyé vagy mennyiben válik szét a filmiparban?**

– Ezek a díjak nagyon sokat számítanak a közönség befolyásolásában, és fellendíthetik az érdeklődést egy film iránt. Ezek fontos elismerések, de ilyesmivel nagyon nehéz előre számolni. A jelölések talán még nem írhatók a szerencse számlájára, de az, hogy az ember nyerjen is, az már szerencse. Ebben egyébként babonás vagyok, nem hiszek és nem bízom előre. Már a Golden Globe-díj is nagyon szép, és váratlan meglepetés volt.

– Milyenek a film amerikai szakmai és sajtóvisszhangjai?

– Nagyon jók. Nagyon szeretik az *Evitát*, és remélik, hogy ezzel visszatérnek filmre a musicalek, melyeket már régóta nem gyártottak.

– Vannak-e újabb közös tervei Madonnával?

– Jelenleg nincsenek.

– Magyar film producereként is jelen lesz idén a hazai filmes életben. Miért e legújabbkori vonzalom Magyarország iránt?

– Összetett dolog ez. Vonzalom a szülőhaza iránt is, és örömmel tölt el a tény, hogy sikereimet ilyen mélyen átérzi Magyarország, és azt az emberek a szívükbe zárják. Az, hogy megünnepelik az én kis sikereimet, számomra nagyon érdekes dolog. Ezért fontosnak érzem, hogy én is visszaadjak valamit, és mutassak egy kis irányt a saját szakmámban Magyarországon.

– Mint az InterCom tulajdonosa, mennyire elégedett a magyarországi videópiaci helyzettel?

– Ma úgy érzem, még nagy az összevisszaság. De ezen próbálunk változtatni, remélem sikerülni fog.

– Belső, forgalmazói–szakmai okokra gondol vagy a magyarországi piac egészére?

– Maga a marketing-rendszer még nem alakult ki a forgalmazásban úgy, ahogy külföldön.

– Ebben várható előrelépés az InterCom munkájában?

– Reméljük igen, folyamatosan próbálunk mi is fejlődni.

Falus Tamás

ELŐZETES

MOZI

VIDEO

A MAGYAR MOZIKBAN

áprilisban sorra jelennek meg az Oscar-jelölt alkotások. A legjobb díszlet kategóriájában verseng majd a *Rómeó és Júlia,* Shakespeare klasszikus művének legújabb feldolgozása, mely modern kori környezetbe helyezi a szerelmi történetet. **Baz Luhrmann** *(Kötelező táncok)* rendező álmodta és írta újra a művet, mely meglepően nagy sikert aratott az amerikai mozikban. A főhősöket **Leonardo DiCaprio, Claire Danes, Pete Postlethwaite** és **John Leguziamo** *(Carlito útja)* jelenítik meg.

Leonardo DiCaprio

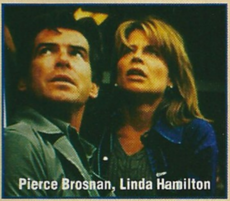
A *Michael Collins* című alkotás ősszel a velencei filmfesztiválon a legjobb filmnek járó Arany Oroszlán-díjat érdemelte ki, a főszereplő **Liam Neeson**t pedig a legjobb színészi alakításért járó díjjal tüntették ki. **Neil Jordan** író-rendező *(Síró játék)* ismét az ír–angol konfliktust állította filmje középpontjába. A legjobb operatőri munkáért, legjobb drámai filmzenéért idei kétszeres Oscar-jelölt filmben Michael Collins, az ír függetlenségi mozgalom neves vezetőjének harcával ismerkedhetünk meg a század tízes–húszas évtizedében. Hogyan lesz a legnagyobb ír vezetőből gyűlölt ellenség? A filmből kiderül, **Aidan Quinn** *(Szenvedélyek viharában),* **Stephen Rea** *(Síró játék),* **Alan Rickman** *(Értelem és érzelem)* és **Julia Roberts** *(Szóbeszéd)* játékával.

Kinek a papné... szól egy magyar mondás második fele, s ez illik a *The Preacher's Wife* című új *Penny Marshall*-film tartalmához. Az *Ébredések* rendezőnője legújabb munkájában egy nem akármilyen szerelmi háromszög történetét meséli el. A pap, a papné – és egy angyal áll a középpontban. A főszerepekben pedig ismét **Whitney Houston** *(Az igazira várva),* **Denzel Washington** *(A bátrak igazsága)* társaságában. A film zenéje szintén Oscar-jelölt!

Minden bizonnyal örülni fognak áprilisban az ínyencek is, hiszen jön a *Túlélni Picassót!,* **James Ivory** rendező és a kétszeres Oscar-díjas forgatókönyvíró újabb közös munkája *(Szoba kilátással, Howards End).* Főszereplőként ismét csak **Anthony Hopkins** *(Napok romjai)* állt csatasorba, ő jeleníti meg a nagy festőt, aki hatvanévesen szeretett bele egy huszonéves párizsi művésznövendékbe, aki két gyermekkel is megajándékozta. A film a fiatal nő küzdelmes életét mutatja be a dús fantáziájú zsarnok, a hűtlen zseni árnyékában. További szereplők: **Julianne Moore** *(Áldatlan állapotban)* és **Natascha McElhone.**

Pierce Brosnan vulkanológus a legújabb kalandfilmben, mely a *Dante pokla* címet viseli. Egy kisváros lakóit hozza izgalomba jóslatával: a közeli vulkán kitörni készül. **Linda Hamilton** *(Terminator 2.),* mint a városka polgármestere, döntés előtt áll: vajon a hitetlenkedők vagy a kissé zavaros tudós mellé álljon. **Roger Donaldson** *(A lény)* rendező ígéri: a valóságon alapuló történettől, a lenyűgöző látványtól, az izgalomtól igencsak megugrik majd a nézők adrenalinszintje.

Akciófilm a *Barb Wire,* melynek sztárja **Pamela Anderson Lee**

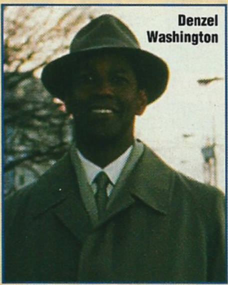
Pierce Brosnan, Linda Hamilton

(Baywatch). Ő domborítja a harcos amazont **Udo Kier** *(Otthonom Idaho)* és **Temuera Morrison** *(Egykoron harcosok voltak)* oldalán.

Érdekes alkotásnak ígérkezik az *Óceán hozott,* mely a mai Hawaii kultúráját megteremtő bevándorlók kemény életéről szól egy fiatalasszony sorsán keresztül. A főszereplők **Youki Kudoh** *(Mystery Train),* **Tamlyn Tomita** *(Mennyei örömök klubja),* **Cary-Hiroyuki Tagawa** *(Gyilkos nap)* és **Toshiro Mifune** *(Shogun).*

Vígjáték az *Elnökcsemete,* mely egy FBI-ügynökről szól, akinek feladata az Egyesült Államok elnöke egyetlen, kamasz fiacskájának megvédése. Kisded játékai révén ő a Fehér Ház mindennapos szereplője az újságok botrányrovatainak.

Csavaros fekete komédia a *Head Above Water* (magyar címadás folyamatban), a főszerepben **Harvey Keitellel** *(Ponyvaregény)* és **Cameron Diazzal**, *A maszk* bombázójával.

Denzel Washington

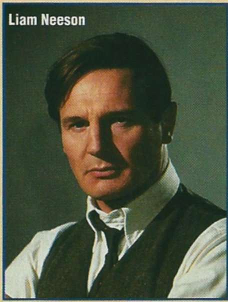
A HONI VIDEÓTÉKÁKBAN

áprilisban folytatódik a sikerfilmek dömpingje. Ezek egyike *A szikla,* **Sean Connery, Nicolas Cage** és **Ed Harris** játékával. Az izgalmas akciófilmben egy katonatiszt foglalja el az alcatrazi börtönszigetet, túszul ejti az odalátogató turistákat, hogy így csikarjon ki tisztességes támogatást a háború áldozatainak. Alcatrazból, a bevehetetlen erődből eddig csak egyvalakinek sikerült megszöknie. Most rá vár a feladat, hogy visszajusson egy vegyifegyver-szakértővel, aki hatástalanítani tudja a katonatiszt ketyegő bombáját...

*Az ördög háromszögé*ben két nő egy férfin osztozik, akit azonban gyűlölnek. Az elhanyagolt feleség és a dühödt szerető megöli a férfit, aki azonban e thrillerben mégis visszatér. **Isabelle Adjani, Sharon Stone** és **Chazz Palminteri** állnak a háromszög csúcsain.

Claude Lelouch nevéhez fűződik Victor Hugo nagyívű történetének, a *Nyomorultak*nak legújabb filmes adaptációja. S egyben **Jean-Paul Belmondo, Annie Girardot, Jean Marais** jutalomjátéka is e friss alkotás.

A legjobb jelmez kategóriában jelölték Oscarra az *Angyalok és rovarok* című alkotást, amely a művészmozik után költözik kazettára. Klasszikus angol regényekre jellemző misztikus történetet ismerhetünk meg **Patsy Kensit,**

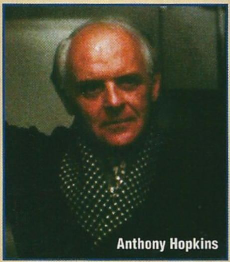

Liam Neeson

Mark Rylance és **Kristin Scott Thomas** alakításában.

Vígjáték a *Majomparádé,* **Faye Dunaway**jel. Egy elegáns New York-i szállodába bejelentkezik az ékszertolvaj, és hű tolvajtársa, az orángután.

Megjelenik videós körökben A kábelbarát is, **Jim Carrey** személyében. A 20 millió dollárt ért sze-

Anthony Hopkins

repében **Matthew Broderick**et, alias Kovács urat boldogítja, és tesz neki hűséges, ám többnyire elviselhetetlen szolgálatokat...

Katasztrófafilm a *Twister,* mely lélegzetelállítóan mutatja be, milyen pusztítást is tud végezni a természet. S hogy az ember miként veheti fel a harcot a természeti erő és csapás ellen? Ennek egyik lehetséges változata tárul elénk **Michael Crichton** társíró gazdag képzeletével, **Jan De Bont** rendezésében. A főszereplők: **Helen Hunt** és **Bill Paxton.**

Demi Moore 12 millió dolláros alakítását is láthatjuk áprilistól videón, a *Striptease*-ben. Egy sztriptízbárban kénytelen éjszakánként vetkőzni Demi, hogy összegyűjtse a pénzt hétéves lánya visszaszerzéséhez. A főszereplőtársak: **Burt Reynolds, Armand Assante, Robert Patrick.**

További érdekesebb címek a videopremierek sorából: *Mezítláb a parkban* (új, 1996-os feldolgozás **Matthew Broderick**kel, **Sarah Jessica Parker**rel), *Lidércnyomás, Ne bízz senkiben!, Kísértet, A gengszterkirály, Visszajátszás.*

KÖZVETLEN LAKOSSÁGI VIDEÓFORGALMAZÁSBAN

kerül hamarosan az üzletek polcaira néhány különlöges női sorsot bemutató izgalmas mű. Így **Ridley Scott** rendezése, a *Thelma és Louise,* **Susan Sarandon** és **Geena Davis** alakításával, *A hálózat csapdájában* **Sandra Bullock**kal, a *Tökéletes másolat* **Sigourney Weaver** játékával és *A lányom nélkül soha,* **Sally Field** főszereplésével.

Cliff Barnes magyar hangja,

VÉGH PÉTER

kedvenc videófilmjei

A Nemzeti Színház kitűnő fiatal művészét azok is ismerik, akik talán még nem láthatták színpadon valamelyik jeles alakításában, hiszen a tévé *Dallas*-sorozatának *Cliff Barnes*-hangján ő szólal meg minden péntek este, évek óta. Akik még nem látták, sajnálhatják, hiszen alig van, volt vagy lesz olyan klasszikus dráma, mai vígjáték, zenés mű vagy tánctudást követelő előadás, amelynek ne lenne részese. Eredetileg erdész volt, úgy került a Nemzeti Színház stúdiójába, majd annak elvégzése után a Színművészeti Főiskolára, ahol a legkiválóbbak közt végzett. A főiskola után visszaszerződött otthonába, a Nemzetibe, és ma is ott játszik hűségesen. Régebbi nagy alakításai közé tartozik a *Don Carlos* címszerepe, *Csehov Cseresznyéskert*jének Trofimov örök diákja.

– Mindenevő vagyok – feleli ártatlan kérdésünkre, vajon szeret-e videózni. – Igen, szeretem a videózást, saját felvételeimet is, melyek főleg a szabadságom ideje alatt készült családi remekek. De szeretem kölcsönözni a jó filmeket, amelyeket olykor többször is megnézünk otthon. Főleg olyan filmekben kaptam szinkronfeladatokat, amelyek amerikaiak, amolyan akció-thrillerek. Általában én voltam, vagyok a gonosz, az intrikus, akit a film közepe táján elér a méltó büntetés. Vagy elfognak, lelőnek, vagy csúfos véget érek. Hogy miért kapok ilyen feladatokat? Nem tudom. Talán nem találnak elég vonzónak a szereposztók. Talán rossz az arcom, mint a hősnek a *Csavargó* című szenzációs indiai filmben, amelyben *Radzs Kapur* játszott és ő volt a rendező is. Ha jól emlékszem, a hatvanas évek elején mozikban játszott filmek sikerdarabja volt. Persze a mű arról szól, hogyan lesz egy indiai nyomorult csavargóból valaki, tán éppen filmrendező. Ez amolyan életrajzi ihletésű film volt. Szívesen megnézném, ha ismét előkerülne. Nem tudom, valaha is kiadták-e videokazettán. Érdekes, hogy mennyire leszoktunk a keleti, főleg a világ legtöbb filmjét gyártó India filmjeinek forgalmazásáról. Hiszem, hogy vannak közöttük értékes, izgalmas művek, mint amilyen a *Csavargó* is.

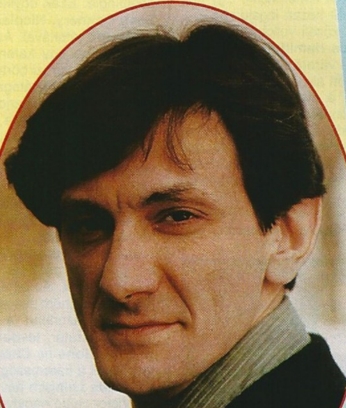
– Izgalmas észrevétel. Ezek szerint szereti a különleges alkotásokat is.

– Igen, ezért is kívánom felhívni a figyelmet a National Geographic gondozásában készült természet- és állatfilmekre. Egyik jobb, mint a másik. Ezeket gyűjtöm is, részint mert előző életemben én is az erdők, a természet, az erdei vadak közelségében éltem, részint mert hiszem, hogy csak a körülöttünk élő állatok, növények szeretete és becsülése vezethet a világ mostani képének megváltoztatására. Kedvenc könyvem a *Gorillák a ködben*, érthető, hogy lelkesedem a sztoriból készült film iránt is. A hegyi gorillák életéről készült film valós történeten alapul. *Sigourney Weaver* játssza Diana Fossyt, aki a kipusztulásra ítélt gorillákat igyekszik megmenteni. Sajnálatos, hogy a nagyszerű tudós máig ismeretlen körülmények között vesztette életét. Weaver alakítása szenzációs.

Másik ilyen kedvencem a karácsonyra megjelent *Maják*, egy letűnt civilizációról készült ismeretterjesztő film. Csillagászat, régészet, asztrológia mutatja be ezt az ősi kultúrát. Magam is foglalkozom amatőr módon asztrológiával, de csillagfejtéssel, csillagokból való jóslással is. Személyiségképeket is tudok készíteni.

– Mi volt az első szinkronszerepe?

– Jiři Menzel: *A hóvirágünnep*. Nem hiszem, hogy videón megjelent, de szívből javaslom a többi *Menzel*-művet: a *Sörgyári*

capricciót, a *Szigorúan ellenőrzött vonatokat* vagy az 1994-ben bemutatott *Ivan Csonkin közkatona élete és különleges kalandjait*. E groteszk történetek a jelenkori élet hű tükrei és borzasztóan mulatságosak.

– Melyik a „rongyosra" nézett videófilmje?

– *Oliver Stone* műve: *A szakasz*. Ez a kegyetlen alkotás az egyetemi önkéntesekből alakult, vietnami háborúra felkészített fiatalok brutális katonai nevelését mutatja be. Hatszor láttam és még mindig új és új élményeket adott, valahányszor csak levetítettem magamnak. Amikor *Willem Dafoe* szerepét szinkronizáltam, csak egyes jeleneteket nézhettem meg, azt is összevissza, ahogyan azt a szinkronmunka jellege adja, ezért volt jó egészében is megfigyelni. De a rekordot *A hét mesterlövész* tartja nálam. Tizenötször néztem meg és megvettem a videóra készített változatát is, sőt a második részét is. Kamasz voltam, amikor először láttam. Óriási hatással volt rám, mint minden srácra. Az indián- és cowboy-filmek hősei lettek a példaképeim. Majdnem harminc évnek kellett eltelnie, amíg *A hét mesterlövész visszatér* elkészült. Ekkorra már az eredeti szereplők jócskán megváltoztak, de az igazságért folytatott harcuk a régi maradt.

– Van-e még ilyen kamaszkori filmélménye, amit ma is bátran javasol a fiatal olvasóknak?

– Ez az *Elfújta a szél*, bár gondolom, nincs olyan videó- vagy tévénéző, aki nem látta volna. Az édesanyám szerettette meg velem. Neki volt nagy leánykori élménye. Itt a folytatás sajnos már meg sem közelíti az eredetit.

– Az európai filmek közül mit néz szívesen videón?

– *Bertolucci* filmjeit. *Krisztus utolsó megkísértése, Az utolsó császár, Oltalmazó ég, Az utolsó tangó Párizsban*, a *Huszadik század*. Tetszik a lassan hömpölygő sztori mögül kibontakozó fantasztikus emberi sorsok ábrázolása a csodálatosan szép operatőri munkával. Bertolucci igazi mestere a képben megkomponált emberi konfliktusoknak.

Miután színész vagyok, nagyon közel áll hozzám a *Mindhalálig zene, Bob Fosse* szinte önéletrajzi filmje. Meg is vettem a film zenéjét CD-n. A film arról szól, hogy egy koreográfus-rendező két végén égeti a gyertyát. Halálos szenvedéllyel él és dolgozik. Az életben alkalmatlan minden más kapcsolatra, viszont a színpadon, a színpadért nem hajlandó megalkuvásra, még fizikumának teljes kizsákmányolása árán sem. *Roy Scheider* zseniális alakítást nyújt a főszerepben. Szeretem a filmben fellelhető fellinis hatásokat is.

– Végezetül, mi újság Dallasban?

– Befejeztük a Magyarországra küldött valamennyi rész szinkronmunkálatait. Hat évvel ezelőtt novemberben hívtak be a Dallashoz próbafelvételre. Akkor Bobbyt szánták nekem, de végül is a próbafelvételek alapján Cliffet kaptam meg. Soha nem bántam meg, mert Cliff igazán színes egyéniség.

– Mi lesz Cliff sorsa?

– Nem nősül meg, minden nő otthagyja, de státuszában megerősödik. Többet nem lenne ildomos elárulnom.

– Miben látható mostanában a Nemzeti Színház színpadán?

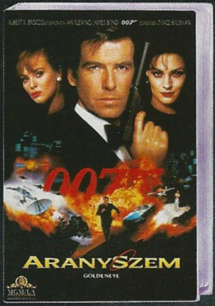
– Játszom a *Csodaszarvas*-legendában egy sámánt, aztán a *Szent Péter esernyőjé*ben négy szerepet is, *Bródy Tanítónő*jében a tanítót, aztán a *Godspell*ben Judást, Spiró *Ahogy tesszük* című művében pedig a férfi főszerepet.

– A videózáson kívül kedvenc kikapcsolódása?

– A horgászás. Ugyanúgy, mint a *Folyó szeli ketté* című *Robert Redford*-filmben *Brad Pitt*nek.

Tatár Eszter

A LEGENDA VISSZATÉR

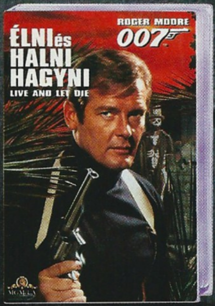

PIERCE BROSNAN 007

ARANYSZEM

GOLDENEYE

Végre itt van a kilencvenes évek James Bondja: erős, mint Connery, elegáns, mint Moore, ellenállhatatlan, mint Dalton, és mégis egészen más. Ízig vérig 007-es.
Ez a lélegzetelállító kalandok világa, ahol a nők és az autók egyaránt gyönyörűek és áramvonalasak, és ahol szinte minden megtörténhet. De megtörténhet-e az is, hogy James Bond győz az ezerszeres túlerő ellen.

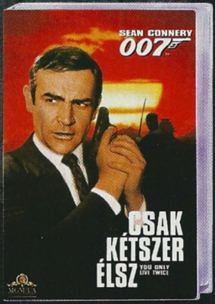

ROGER MOORE 007

ÉLNI ES HALNI HAGYNI

LIVE AND LET DIE

James Bond (Roger Moore) egyszerű ügyben kezd vizsgálódni, de hamarosan észreveszi, hogy rejtélyes merényletek céltáblájává vált. Ellenfelei ezúttal a fekete mágia alkalmazásától sem riadnak vissza. Mivel több tonna heroin forog kockán, a bűnöző nem ismer tréfát. De nem olyan könnyű térdre kényszeríteni a 007-es ügynököt, aki holtbiztosan üt és lő, és semmi sem hozza ki a sodrából. Meg sem kottyan neki néhány éhes krokodil vagy részvétel egy véres voodoo-szertartáson. Egyetlen gyengéje talán a gyengébb nem. De James Bondot nem kell félteni.

SEAN CONNERY 007

CSAK KÉTSZER ÉLSZ

YOU ONLY LIVE TWICE

James Bond első, és sokak szerint legigazibb megformálója Sean Connery volt. Ő az igazi 007-es ügynök. Elegáns, veszélyes, lenyűgöző. A férfiak hasonlítani szeretnének rá, és a nők abban reménykednek, hogy ez végre sikerül nekik.

TIMOTHY DALTON 007

HALÁLOS RÉMÜLETBEN

THE LIVING DAYLIGHTS

„Halál a kémekre" adta ki a KGB a jelszót, amivel kezdetét veszi a legújabb kor egyik legveszélyesebb és leggonoszabb politikai játszmája.
Peregnek a kockák és az események, és közben felmerül a kétely: hátha ez az utolsó James Bond film, mert a főhős végül otthagyja a fogát...

007 TM

MEGVÁSÁROLHATÓK VIDEOKAZETTÁN!

A kazetták megrendelhetők: RO-LEX Kft. 1462 Budapest, Pf. 618. Telefon: 217-2730, 217-2731

3123 ARANYSZEM (1999 Ft/db + postaköltség) ☐ db

3124 HALÁLOS RÉMÜLETBEN (1999 Ft/db + postaköltség) ☐ db

3125 CSAK KÉTSZER ÉLSZ (1999 Ft/db + postaköltség) ☐ db

3126 ÉLNI ÉS HALNI HAGYNI (1999 Ft/db + postaköltség) ☐ db

A MEGRENDELŐ NEVE: ____________________

CÍME: ____________________

TELEFON: ____________________

V M J B

Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp. Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu

Videopremier: március 27.
A FÜGGETLENSÉG NAPJA
INDEPENDENCE DAY
ID4
A FÜGGETLENSÉG NAPJA
Mindig reméltük, hogy nem vagyunk egyedül.
Nemsokára bánni fogjuk.
Az évtized legnagyobb mozisikere
már kölcsönözhető videokazettán!
© 1996 Twentieth Century Fox Film Corporation. Minden jog fenntartva!
© 1997 Twentieth Century Fox Home Entertainment, Inc. Minden jog fenntartva!
„Twentieth Century Fox", „Fox" és a hozzájuk tartozó logók a Twentieth Century Fox Film Corporation tulajdonai.
Forgalmazza az InterCom Kft.
1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Tel.: 467-1467, fax: 252-2736, e-mail: video@intercom.hu
INTERCOM